

Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu
Departament Gospodarki
Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3)

Raport za 2019 i 2020 rok

Spis treści:

Objaśnienie podstawowych pojęć	3
Wykaz skrótów	5
Spis załączników	6
Wstęp	7
1. Postęp w realizacji RIS3	9
1.1 Monitoring programów strategicznych	9
1.2 Monitoring źródeł finansowania programów strategicznych	28
1.3 Monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji	48
1.4 Analiza wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji	48
1.5 Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR, EFS) pod kątem inteligentnych specjalizacji	50
1.6 Analiza programów krajowych	63
1.7 Analiza wybranych programów europejskich	66
1.8 Benchmarking innowacyjności regionu – założenia	95
1.9 Analiza porównawcza	95
1.10 Komentarz do porównania województw	122
2. Podsumowanie i wnioski	123
2.1 W obszarze monitorowania programów strategicznych RIS3.....	123
2.2 W obszarze monitorowania źródeł finansowania programów strategicznych RIS3	128
2.3 W obszarze monitorowania inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski	129
2.4 W obszarze monitorowania programów europejskich	131
2.5 W obszarze benchmarkingu innowacyjności – poziom krajowy.....	132

Objaśnienie podstawowych pojęć:

COSME to program ramowy UE na rzecz konkurencyjności małych i średnich przedsiębiorstw na lata 2014-2020. Główne cele programu to wzmocnienie konkurencyjności i trwałości przedsiębiorstw, szczególnie małych i średnich oraz krzewienie kultury przedsiębiorczości, wspieranie tworzenia miejsc pracy oraz wzrostu MŚP.

Europejska Współpraca Terytorialna (EWT) stanowi Cel 2 polityki spójności Unii Europejskiej na lata 2014-2020. INTERREG to ogólna nazwa marki w odniesieniu do EWT.

Horyzont 2020 (H2020) jest kluczowym programem w dziedzinie badań i innowacji, trwającym od 1 stycznia 2014 roku do 31 grudnia 2020 roku. Głównym celem jest przyczynianie się do zbudowania społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy poprzez wspieranie badań, rozwoju i innowacji. Dzięki temu Horyzont 2020 przyczynia się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie badań i rozwoju, w tym m.in. do zwiększenia wydatkowania do 3% PKB na finansowanie badań naukowych i rozwoju w całej Unii do 2020 roku.

Kreatywna Europa jest programem w perspektywie finansowej 2014-2020, który wspiera europejskie działania z sektorów: kultury, kreatywnych i audiowizualnego. Program ten zawiera trzy komponenty: MEDIA, Kultura oraz część międzysektorową z Instrumentem Gwarancji Sektorów Kultury i Kreatywnych (CCS GF). Działania dofinansowywane przez program mają na celu poszerzanie kompetencji osób związanych z wymienionymi powyżej sektorami, zachęcanie do skutecznego działania na poziomie ponadnarodowym, strategiczne budowanie i rozwój publiczności, pozyskiwanie nowych odbiorców europejskiej sztuki i filmu oraz zwiększanie dostępu do kultury i utworów audiowizualnych, a także ich promowanie.

Norweski Mechanizm Finansowy wraz z Mechanizmem Finansowym Europejskiego Obszaru Gospodarczego (czyli tzw. fundusze norweskie i fundusze EOG) są formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Norwegię, Islandię i Liechtenstein nowym członkom UE. Fundusze te są związane z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej oraz z jednoczesnym wejściem naszego kraju do Europejskiego Obszaru Gospodarczego (UE + Islandia, Liechtenstein, Norwegia). W zamian za pomoc finansową, państwa - darczyńcy korzystają z dostępu do rynku wewnętrznego Unii Europejskiej (choć nie są jej członkami).

Proces Przedsiębiorczego Odkrywania (PPO) – zgodnie z definicją Komisji Europejskiej ma za zadanie wykorzystać wiedzę przedsiębiorców do priorytetyzacji i odpowiedniej alokacji zasobów w celu przyspieszenia rozwoju regionu. Proces ten dotyczy zarówno identyfikowania obszarów inteligentnych specjalizacji (obietujących pod względem możliwych do pojawiania się innowacji), jak również dalszego rozwijania tych obszarów. Kluczową rolę w takim procesie odgrywają przedsiębiorcy w szerszym znaczeniu (podmioty posiadające przedsiębiorczy potencjał: firmy, uniwersytety, instytuty badawcze, indywidualni wynalazcy) jako podmioty najlepiej zorientowane w możliwościach rozwoju innowacyjnych produktów. Udany PPO skutkuje wzmożoną aktywnością biznesową w zidentyfikowanym obszarze, a kumulacja zasobów i kompetencji w ramach nowej dziedziny procentuje w postaci jej wzrostu, zmian strukturalnych, generując wpływ na inne powiązane z nią działania w ramach lokalnej gospodarki.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój to największy w Unii Europejskiej krajowy program w perspektywie 2014-2020 finansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego oraz środków krajowych - publicznych i prywatnych finansujący badania, rozwój oraz innowacje. O wsparcie z PO IR występować mogą przede wszystkim: przedsiębiorstwa (w szczególności MŚP), jednostki naukowe, konsorcja przedsiębiorstw oraz jednostek naukowych, a także instytucje otoczenia biznesu.

Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój jest krajowym programem w perspektywie finansowej 2014-2020 finansowanym ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS) oraz ze środków specjalnej linii budżetowej Inicjatywy na rzecz zatrudnienia ludzi młodych (*Youth Employment Initiative* – YEI), a także z budżetu państwa. Program wspiera aktywizację osób młodych poniżej 30. roku życia pozostających bez zatrudnienia, szkolnictwo wyższe, innowacje społeczne, mobilność i współpracę ponadnarodową, a także reformy w obszarach zatrudnienia, włączenia społecznego, edukacji, zdrowia i dobrego rządzenia.

Szwajcarsko-Polski Program Współpracy, czyli tzw. **Fundusz Szwajcarski** był formą bezzwrotnej pomocy zagranicznej przyznanej przez Szwajcarię Polsce w ramach szwajcarskiej pomocy dla 10 państw członkowskich Unii Europejskiej, które przystąpiły do niej 1 maja 2004 roku. Fundusze szwajcarskie miały na celu zmniejszenie różnic społeczno-gospodarczych istniejących między Polską a wyżej rozwiniętymi państwami UE oraz różnic na terytorium Polski – pomiędzy ośrodkami miejskimi a regionami słabo rozwiniętymi pod względem strukturalnym.

Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji – dział funkcjonujący w ramach Departamentu Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego, odpowiedzialny m.in. za proces monitorowania postępów we wdrażaniu Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020. Zespół Obserwatorium realizuje również badania i analizy dot. polityki innowacji, animuje proces konsultacji i rekomendacji w obszarach inteligentnych specjalizacji (zwany przedsiębiorczym odkrywaniem) oraz koordynuje wdrażanie i promocję programów strategicznych Regionalnej Strategii Innowacji m.in. poprzez realizację projektów międzynarodowych.

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020 to program, którego celem strategicznym jest poprawa konkurencyjności i spójności województwa przy zrównoważonym wykorzystaniu specyficznych cech potencjału gospodarczego i kulturowego regionu oraz przy pełnym poszanowaniu jego zasobów przyrodniczych. Cel ten zostanie osiągnięty poprzez podniesienie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki, poprawę atrakcyjności inwestycyjnej ośrodków miejskich i usprawnienie powiązań między nimi, zwiększenie atrakcyjności osiedleńczej i turystycznej oraz przełamywanie barier strukturalnych na obszarach o niższym potencjale rozwojowym.

Wykaz skrótów:

DEFS – Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego

DPR – Departament Polityki Regionalnej

EFRR – Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego

EFS – Europejski Fundusz Społeczny

EOG – Europejski Obszar Gospodarczy

EWT – Europejska Współpraca Terytorialna

H2020 - Horyzont 2020

IOB – instytucje otoczenia biznesu

IS – inteligentne specjalizacje

IZ – Instytucja Zarządzająca

KE – Komisja Europejska

MŚP – mikro, małe i średnie przedsiębiorstwa

PKB – Produkt Krajowy Brutto

PO IR – Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020

PO WER – Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020

PSPB – Polsko-Szwajcarski Program Badawczy

PPO – Proces Przedsiębiorczego Odkrywania

RIS3 – Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020

ROPS – Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

SL 2014 – Centralny system teleinformatyczny

SZOOP – Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych

UE – Unia Europejska

UMWW – Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego

WOI – Wielkopolskie Obserwatorium Innowacji

WRPO 2014+ - Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu

ZIT - Zintegrowane Inwestycje Terytorialne

ZWW – Zarząd Województwa Wielkopolskiego

Spis załączników:

- **Załącznik 1:** Karty wskaźników strategicznych (kontekstowych) oraz produktu i rezultatu.
- **Załącznik 2:** Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3.
- **Załącznik 3:** Ankieta „Innowacyjny urząd”.
- **Załącznik 4:** Ankieta „Proinnowacyjny samorząd lokalny”.
- **Załącznik 5:** Ankieta. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. Europejski Fundusz Społeczny (Działanie 6.2 „Aktywizacja zawodowa”).
- **Załącznik 6:** Ankieta. Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. Europejski Fundusz Społeczny (Działanie 6.3 „Samozatrudnienie i przedsiębiorczość”, Działanie 6.5 „Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych”, Działanie 8.3 „Wzmocnienie oraz dostosowanie kształcenia i szkolenia zawodowego do potrzeb rynku pracy”).

Wstęp

Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) jest dokumentem opisującym założenia i sposób realizacji wielkopolskiej polityki innowacyjnej. Jest jednocześnie dokumentem wypełniającym warunek wstępny dla Celu Tematycznego 1. Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w okresie 2014-2020, przygotowanym w związku z wymaganiami art. 19 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) Nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 roku ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 roku, str. 320). Warunek wstępny wymagał opracowania regionalnej strategii inteligentnej specjalizacji, zgodnie z krajowym programem reform, w celu zwiększenia wydatków na badania i innowacje ze środków prywatnych. Dla osiągnięcia tego celu konieczna była identyfikacja inteligentnych specjalizacji regionu, czyli dziedzin, w których istnieje masa krytyczna przedsiębiorstw, koncentracja zatrudnienia i wartości dodanej brutto, przy jednoczesnym istnieniu potencjału naukowego. Są to obszary, na których należy koncentrować działania polityki innowacyjnej, mogą bowiem przynieść największy efekt w postaci transformacji gospodarczej w kierunku gospodarki opartej na wiedzy. Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) przygotowana została również zgodnie z wytycznymi zawartymi w „Przewodniku Strategii Badań i Innowacji na rzecz inteligentnej specjalizacji (RIS3)”¹. Ważną częścią prac nad projektowaniem strategii RIS3 było wypracowanie kompleksowego systemu monitorowania, który objął trzy rodzaje wskaźników: kontekstowe (strategiczne), produktu i rezultatu.

Wypracowana w oparciu o liczne badania i proces tzw. przedsiębiorczego odkrywania „Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020” (RIS3) została zatwierdzona przez Sejmik Województwa Wielkopolskiego uchwałą Nr V/104/15 w dniu 30 marca 2015 roku oraz przyjęta 17 lipca 2015 roku przez Komisję Europejską i tym samym województwo wielkopolskie jako pierwszy region w Polsce wypełniło warunek wstępny (tzw. „warunek *ex ante*”) dla celu tematycznego 1. „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020 (WRPO 2014+).

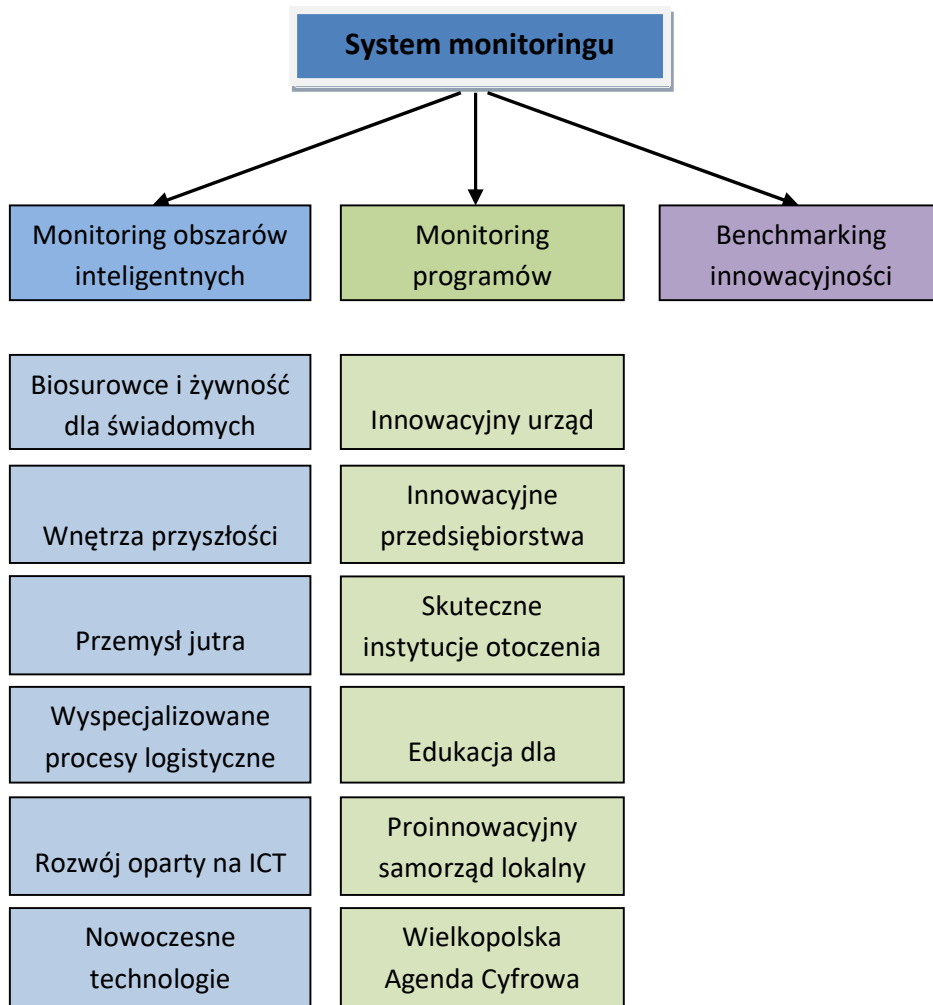
Zgodnie z zapisami RIS3, dla strategii należy co najmniej raz w roku przygotować raport badający postępy w realizacji programów strategicznych na podstawie katalogu przyjętych wskaźników wskazanych w ramach każdego programu RIS3 (wskaźniki kontekstowe, produktu i rezultatu). Ponadto Uchwałą Nr 1434/2015 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 22 grudnia 2015 roku zatwierdzony został system monitoringu i ewaluacji RIS3. System monitoringu RIS3, na podstawie katalogu przyjętych wskaźników obejmuje trzy filary:

- monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji,
- monitoring programów strategicznych,
- benchmarking innowacyjności regionu na szczeblu kraju.

---

¹ Urząd Publikacji Unii Europejskiej, Luksemburg, 2012.

Rysunek 1: System monitoringu RIS3

Źródło: Opracowanie własne WOI.

Funkcjonowanie systemu monitoringu jest procesem stałym, systematycznie dostarczającym porównywalnych danych ilościowych i jakościowych. Dane są zbierane wg jednolitej metodologii w regularnych odstępach czasu, tak żeby możliwa była analiza dynamiki zmian badanych zjawisk. Istotne jest powiązanie analiz ilościowych i jakościowych w celu osiągnięcia właściwego procesu diagnostycznego. Niniejszy raport stanowi podsumowanie wdrażania RIS3 na koniec 2020 roku (uwzględniając również analizę 2019 r.), kontynuując założenia przyjęte w raporcie otwarcia dot. RIS3 oraz w Raporcie RIS3 za 2016 i 2017 r. i 2018 r.

1. Postęp w realizacji RIS3

1.1 Monitoring programów strategicznych

Monitoring programów strategicznych obejmuje regularne badanie postępów w ich realizacji na podstawie katalogu przyjętych ponad 170 wskaźników. Katalog obejmuje wskaźniki kontekstowe dla celów strategicznych oraz wskaźniki produktu i rezultatu dla celów operacyjnych, co prezentują poniższe zestawienia tabelaryczne (Tabele 1-6), uwzględniające wartości dla ww. wskaźników na koniec 2020 roku, ukazując jednocześnie dla porównania wartości z 2016 r., 2017 r. i 2018 r. Ze względu na objętość raportu, karty wskaźników strategicznych (kontekstowych) oraz produktu i rezultatu, zawierające szczegółowe informacje takie jak np. sposób obliczania, źródło pozyskiwania danych itp. stanowią Załącznik nr 1 do niniejszego raportu. W przypadku wskaźników strategicznych (kontekstowych) należy zwrócić szczególną uwagę na rok dla którego wskazano wartość. Ze względu na fakt, iż dane pochodzą ze statystyki publicznej w raporcie podano najświeższe dostępne dane. W 2015 roku w ramach Raportu Otwarcia dotyczącego monitorowania RIS3 przyjęto dla wskaźników produktu i rezultatu programów strategicznych wartość bazową równą zero. Podsumowanie 2016 roku dostarczyło pierwszych obserwacji nt. stopnia realizacji celów RIS3. Kolejne lata pozwalają na analizę trendów w poszczególnych obszarach tematycznych zdefiniowanych w ramach programów strategicznych RIS3.

Tabela 1: I Program strategiczny „Innowacyjny Urząd”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r.
Cel strategiczny 1: Koordynacja polityki innowacyjnej i działań proinnowacyjnych prowadzonych przez Urząd Marszałkowski oraz jednostki organizacyjne i instytucje mu podległe	Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	8,4	7,7	7,3	7,7	6,8

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 1.1.: Współpraca międzydepartamentalna w zakresie działań innowacyjnych i proinnowacyjnych	Liczba departamentów biorących udział w działaniach	10	17	18	13	Liczba wdrożonych działań innowacyjnych i proinnowacyjnych	13	25	53	22
Cel operacyjny 1.2.: Pozyskiwanie i upowszechnianie wiedzy nt. innowacyjnych standardów usług publicznych i proinnowacyjnych zamówień publicznych	Liczba opisanych dobrych praktyk	8	10	13	11	Liczba wdrożonych rozwiązań	7	9	28	9
Cel operacyjny 1.3.: Opracowanie procedur i wzorów dokumentów dla innowacyjnych zamówień publicznych oraz realizacja pilotaży innowacyjnych usług publicznych	Liczba opisanych procedur i wzorów	1	1	0	1	Liczba zrealizowanych pilotaży	0	0	30	1

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 2: Koordinacja realizacji polityki innowacyjnej oraz wizji strategicznej dla obszarów specjalizacji	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe w ramach obszarów specjalizacji	17 271	20 567	20 200	17 414	22 732

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.*	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 2.1.: Prowadzenie bazy wiedzy dla projektów/ działań strategicznych	Liczba projektów/ działań w bazie wiedzy	628	720	906	1329	Udział projektów, w ramach których rozpoczęto współpracę między podmiotami	1,1	4,0	5,1	9,1
Cel operacyjny 2.2.: Wyznaczenie opiekunów programów strategicznych i obszarów specjalizacji	Liczba programów i specjalizacji z przydzielonym opiekunem	12	12	12	12	Liczba podmiotów angażujących się we współpracę w ramach programu/obszaru specjalizacji	167	190	227	187
Cel operacyjny 2.3.: Wdrożenie systemu zarządzania informacją i relacjami z interesariuszami (CRM) dla potrzeb monitoringu polityki innowacyjnej oraz analizy oddziaływania na przedsiębiorstwa	Liczba zrealizowanych modułów systemu	1	2	2	4	Liczba rekordów dotyczących przedsiębiorstw w bazie	120 572	420 485	922 535	933 711
Cel operacyjny 2.4.: Wdrożenie systemu usług proinnowacyjnych w regionie na podstawie inwentaryzacji, standaryzacji i akredytacji tych usług	Liczba usług w systemie	2 154	6 042	16 755,00	24 545,00	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba beneficjentów RPO, którzy skorzystali z systemu usług proinnowacyjnych przed zrealizowaniem inwestycji	0	1 297	Brak danych	28
Cel operacyjny 2.5.: Identyfikacja i upowszechnianie źródeł finansowania strategii wśród podmiotów systemu innowacji	Kwota potencjalnego finansowania działań strategicznych	1 416 725 tys. PLN	1 706 642 tys. PLN	2 024 946 tys. PLN	3 545 388 tys. PLN	Liczba beneficjentów z terenu Wielkopolski, którzy skorzystali ze zidentyfikowanych źródeł finansowania	677	779	965	1 456
Cel operacyjny 2.6.: Kontynuacja procesu	Liczba członków Forum i Grup	222	318	325	181	Liczba rekomendacji wdrożonych na	1	1	1	1

przedsiębiorczego odkrywania i prowadzenie Wielkopolskiego Forum Inteligentnych Specjalizacji	Roboczych					podstawie dyskusji na Forum				
Cel operacyjny 2.7.: Opracowanie specjalistycznego systemu doradztwa i informacji dla przedsiębiorstw	Koncepcja działania systemu	1	1	1	1	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług informacyjnych i doradczych	27 857	26 838	25 127	59 425

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.
Cel strategiczny 3: Prowadzenie polityki opartej na faktach poprzez działanie Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji	Udział województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach	8,4	7,7	7,3	7,7	6,8

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.
Cel operacyjny 3.1.: Rozwój Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji	Liczba pracowników WOI, którzy podnieśli swoje kompetencje	5	5	7	2	Liczba zrealizowanych badań i analiz	4	1	3	8
Cel operacyjny 3.2.: Regularny monitoring i ewaluacja efektów polityki innowacyjnej	Liczba raportów z monitoringu	1	1	1	1	Liczba decyzji w zakresie polityki innowacyjnej podjętych na podstawie wyników monitoringu	3	1	1	2
Cel operacyjny 3.3.: Regularne badanie potrzeb przedsiębiorstw	Liczba przedsiębiorstw podlegających badaniu	-	-	-	1 639	Liczba rekomendacji dotyczących instrumentów i działań wdrożonych w oparciu o zidentyfikowane nowe potrzeby	-	-	-	3
Cel operacyjny 3.4.: Analiza i antycypacja trendów mających wpływ na politykę innowacyjną	Liczba analiz dotyczących trendów i prognoz	4	29	38	6	Liczba decyzji w zakresie polityki innowacyjnej podjętych na podstawie przeprowadzonych analiz	0	0	1	1
Cel operacyjny 3.5.: Przekładanie wniosków z prowadzonych analiz na rekomendacje w zakresie aktualizacji polityki	Liczba sformułowanych rekomendacji	43	28	7	68	Liczba wdrożonych rekomendacji	25	0	1	2

innowacyjnej									
--------------	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 4: Prowadzenie promocji i komunikacji na zewnątrz	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (10-49)	7,9	10,7	8,9	11,8	11,0
	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (50-249)	27,9	28,9	30,4	30,1	30,7

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 4.1.: Prowadzenie regionalnego portalu innowacyjnego i mediów społecznościowych	Liczba nowych informacji w miesiącu	22	17	14	15	Liczba wejść na stronę internetową i obserwatorów w mediach społecznościowych	17 200	7 871	11 000	17 324
Cel operacyjny 4.2.: Działania PR i medialne dla wszystkich programów strategicznych i obszarów specjalizacji	Liczba zrealizowanych działań	599 702	1 954 154	1 573 188	4 968 221	Liczba zapytań potencjalnych beneficjentów dotyczących programów strategicznych i obszarów specjalizacji	25 059	24 833	23 658	58 685,00
Cel operacyjny 4.3.: Upowszechnianie wyników prowadzonych badań, ekspertyz i analiz – publikacje elektroniczne i papierowe	Liczba publikacji	51	23	16	26	Liczba cytowań publikacji w mediach i materiałach ogólnopolskich i zagranicznych	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 4.4.: Upowszechnianie informacji o dostępnym wsparciu	Liczba podmiotów, do których dotarła informacja	617 278	1 944 218	1 565 272	4 930 763	Liczba złożonych wniosków o dofinansowanie	1 366	3 535	235	1 093

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 2: II Program strategiczny „Innowacyjne przedsiębiorstwa”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 1: Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw dostosowane do ich potrzeb	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe(10-49)	7,9	10,7	8,9	11,8	11,0
	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe(50-249)	27,9	28,9	30,4	30,1	30,7

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 1.1.: Przełożenie wyników badania potrzeb przedsiębiorstw na konkretne instrumenty i działania	Liczba instrumentów i działań wdrożonych w oparciu o zidentyfikowane nowe potrzeby	10	2	2	2	Liczba beneficjentów nowych lub zmodyfikowanych instrumentów i działań	263	17	7	8
Cel operacyjny 1.2.: Uruchomienie systemu wsparcia informacyjno-doradczego-szkoleniowego pozwalającego na skorzystanie z usług oferowanych przez podmioty systemu innowacji i odpowiednich dla specyficznych potrzeb danego przedsiębiorstwa	Liczba usług w systemie	568	407	371	515	Liczba przedsiębiorstw korzystających z poszczególnych usług	17 982	8 461	11 919	17 460
Cel operacyjny 1.3.: Aktywizacja przedsiębiorców w procesie przedsiębiorczego odkrywania	Liczba przedsiębiorstw uczestniczących w procesie	95	86	179	181	Liczba wdrożonych rekomendacji przedsiębiorców w zakresie polityki innowacyjnej	1	1	1	1
Cel operacyjny 1.4.: Realizacja strategicznej wizji i specyficznych celów rozwoju obszarów inteligentnej specjalizacji regionu oraz innowacji międzybranżowych	Liczba zrealizowanych działań w ramach celów strategicznych	115	150	168	197	Liczba projektów innowacyjnych zgłoszonych przez podmioty z obszarów specjalizacji do programu regionalnego, krajowych i europejskich	852	941	1 024	1 848

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 2: Podnoszenie innowacyjności przedsiębiorstw, szczególnie w obszarach specjalizacji	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe w ramach obszarów specjalizacji	17 271	20 568	20 200	17 414	22 732

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 2.1.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw innowacyjnych, w tym wdrażających innowacje produktowe, procesowe i nietechnologiczne	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wspieranie wdrażania innowacji	339	445	554	756	Udział przedsiębiorstw które wdrożyły innowacje produktowe, procesowe i nietechnologiczne	3,2	26,7	40,6	44,6
Cel operacyjny 2.2.: Inicjowanie, audyt i poprawa jakości procesów innowacyjnych w przedsiębiorstwach	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wspieranie procesów innowacyjnych	433	532	646	849	Udział przedsiębiorstw które rozpoczęły procesy innowacyjne w obszarach specjalizacji	12,7	16	27,4	36,5
Cel operacyjny 2.3: Upowszechnienie strategicznego zarządzania innowacją w przedsiębiorstwach	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wspieranie strategicznego zarządzania innowacją	422	41	5	532	Udział przedsiębiorstw które rozpoczęły strategiczne zarządzanie innowacją w obszarach specjalizacji	8	106	100	103
Cel operacyjny 2.4.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw prowadzących działalność B+R	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na rozpoczęcie działalności B+R	2	56	78	51	Udział przedsiębiorstw które rozpoczęły działalność B+R w obszarach specjalizacji	0	0	3	21,2
Cel operacyjny 2.5.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw wdrażających wyniki prac B+R	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na wdrożenie wyników prac B+R	2	56	78	51	Udział przedsiębiorstw, które wdrożyły wyniki prac B+R w obszarach specjalizacji	0	0	0	17
Cel operacyjny 2.6.: Zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do pozyskiwania wiedzy, w tym	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na pozyskanie praw własności intelektualnej,	325	41	366	510	Udział przedsiębiorstw, które pozyskały prawa własności intelektualnej, know-how	4	7,3	28,7	12,9

objętej ochroną własności intelektualnej	know-how i wiedzy technicznej					i wiedzę techniczną w obszarach specjalizacji				
Cel operacyjny 2.7.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw posiadających własne patenty, wzory przemysłowe, użytkowe i inne prawa ochronne do własności intelektualnej	Liczba wielkopolskich przedsiębiorstw wspartych w ramach POIR w zakresie ochrony własności przemysłowej	11	19	21	21	Udział przedsiębiorstw posiadających prawa ochronne do własności intelektualnej	6,4	8,6	5,8	6
Cel operacyjny 2.8.: Zwiększenie liczby przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na zwiększenie współpracy	390	125	122	681	Udział przedsiębiorstw, które współpracują w zakresie działalności innowacyjnej	0	0	1	22
Cel operacyjny 2.9.: Rozwój współpracy nauki i biznesu poprzez wsparcie jednostek naukowych w zakresie infrastruktury B+R dostosowanej do potrzeb przedsiębiorstw w obszarach inteligentnej specjalizacji regionu	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na rozwój infrastruktury B+R	0	0	1	6	Liczba przedsiębiorstw, korzystających z nowopowstałej infrastruktury B+R w obszarach specjalizacji	0	0	6	0

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 3: Podnoszenie konkurencyjności przedsiębiorstw, szczególnie w obszarach specjalizacji	Udział przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych na rynkach zagranicznych	4,2	10,2	4,0	3,1	5,6

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 3.1.: Powstawanie i rozwój nowych przedsiębiorstw w obszarach inteligentnej	Liczba beneficjentów wsparcia przedsiębiorstw w początkowej fazie ich powstawania i rozwoju	96	50	205	114	Dynamika przyrostu przedsiębiorstw w ramach obszarów specjalizacji	8 569	7 999	8 185	15 844

specjalizacji											
Cel operacyjny 3.2.: Podniesienie kompetencji przedsiębiorców w zakresie zarządzania strategicznego	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na zwiększenie kompetencji w zakresie zarządzania strategicznego	422	43	5	125	Udział przedsiębiorstw posiadających i wdrażających strategie rozwojowe	Wskaźnik niedostępny			56,8	
Cel operacyjny 3.3.: Rozwój regionalnych i międzyregionalnych łańcuchów wartości w ramach obszarów specjalizacji	Liczba zidentyfikowanych łańcuchów wartości	2	58	78	51	Liczba zrealizowanych projektów współpracy	0	13	54	18	
Cel operacyjny 3.4.: Stworzenie programu rozwoju klastrów kluczowych	Opracowany program rozwoju klastrów kluczowych	1	1	1	1	Liczba przedsiębiorstw współpracujących w ramach klastrów kluczowych	0	5	Brak danych	Brak danych	
Cel operacyjny 3.5.: Zwiększenie poziomu internacjonalizacji przedsiębiorstw i ich sieci	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na internacjonalizację	551	352	320	472	Udział przedsiębiorstw, które rozpoczęły działalność na rynkach międzynarodowych w obszarach specjalizacji	5,6	12,5	26,6	9,3	
Cel operacyjny 3.6.: Wsparcie międzynarodowej współpracy gospodarczej przedsiębiorstw, w tym w ramach łańcuchów wartości	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na współpracę międzynarodową	110	21	21	23	Udział przedsiębiorstw, które podjęły współpracę międzynarodową w obszarach specjalizacji	28,2	33,59	55,9	25,1	
Cel operacyjny 3.7.: Międzynarodowa promocja gospodarcza regionu	Liczba beneficjentów działań ukierunkowanych na promocję międzynarodową	551	352	320	472	Udział przedsiębiorstw, które zwiększyły sprzedaż na rynkach międzynarodowych w obszarach specjalizacji	Wskaźnik niedostępny				

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 3: III Program strategiczny „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 1: Profesjonalizacja usług instytucji otoczenia biznesu (IOB)	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej lub w innych sformalizowanych rodzajach współpracy w liczbie przedsiębiorstw aktywnych innowacyjnie - przedsiębiorstwa o liczbie pracujących 10-249 [%]	3,9	6,3	11,5	9,7	17,8

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 1.1.: Opracowanie katalogu usług proinnowacyjnych wraz z ich kategoryzacją i standaryzacją	Liczba wystandaryzowanych usług	2 154	6 087	8 199	24 518	Liczba przedsiębiorstw korzystających z wystandaryzowanych usług	0	506	2 709	6 548
Cel operacyjny 1.2.: Zdefiniowanie luk kompetencyjnych w IOB oraz podniesienie kompetencji zasobów ludzkich tych organizacji	Liczba projektów z zakresu podnoszenia kompetencji realizowanych przez wielkopolskie IOB w ramach POIR	6	7	19	53	Liczba nowych usług świadczonych dzięki zwiększonym kompetencjom	0	7	0	0
Cel operacyjny 1.3.: Rozwój wyspecjalizowanych usług dla obszarów specjalizacji	Liczba IOB uczestniczących w procesie	59	3	17	32	Liczba wyspecjalizowanych usług dla obszarów specjalizacji	0	52	20	57
Cel operacyjny 1.4.: Sieciowanie IOB w regionie w celu opracowania odpowiedniego pakietu usług odpowiadających na specyficzne potrzeby wielkopolskich przedsiębiorstw	Liczba IOB w sieci regionalnej	-	3	-	-	Liczba klientów IOB działających w sieci regionalnej, którzy zrealizowali działania innowacyjne dzięki świadczonym usługom	Wskaźnik niedostępny -			

Cel operacyjny 1.5.: Rozwój usług doradczych i szkoleniowych odpowiadających na specyficzne potrzeby wielkopolskich przedsiębiorstw, w tym przedsiębiorstw w początkowych fazach rozwoju	Liczba akredytowanych usług doradczych i szkoleniowych	2 154	6 042	8 199	24 518	Liczba przedsiębiorstw korzystających z akredytowanych usług doradczych i szkoleniowych	0	288	2 709	6 548
Cel operacyjny 1.6.: Dialog IOB z przedsiębiorcami w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania	Liczba profili innowacyjnych przedsiębiorstw w regionalnej bazie danych	84	103	183	188	Liczba rekomendacji w zakresie zmiany usług sformułowanych w ramach dialogu IOB ze swoimi klientami	0	0	0	0
Cel operacyjny 1.7.: Upowszechnienie usług IOB wśród przedsiębiorców	Liczba usług IOB w bazie regionalnej	2 154	6 042	8 199	24 518	Liczba zapytań przedsiębiorstw dotyczących usług IOB	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 1.8.: Stała poprawa jakości usług IOB	Liczba usług o poprawionej jakości	0	7	20	57	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług o poprawionej jakości	0	1	45	233

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.
Cel strategiczny 2: Wdrożenie instrumentów wspierających korzystanie z usług proinnowacyjnych	Udział przychodów IOB z tytułu świadczenia usług proinnowacyjnych	Wskaźnik niedostępny				

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.
Cel operacyjny 2.1.: Dostosowanie infrastruktury IOB do wymagań nowo zdefiniowanych usług dla przedsiębiorstw w obszarach inteligentnych specjalizacji	Liczba IOB, które dostosowały swoją infrastrukturę do potrzeb przedsiębiorstw z obszarów inteligentnych specjalizacji	Wskaźnik niedostępny				Liczba przedsiębiorstw korzystających z nowej/udoskonalonej infrastruktury	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.2.: Wdrożenie podmiotowego finansowania usług rozwojowych (szkoleniowo-doradczych) dla	Liczba usług rozwojowych w ofercie IOB	2 154	6 042	8 199	24 518	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług rozwojowych	0	288	2 709	6 548

przedsiębiorców i ich pracowników									
Cel operacyjny 2.3.: Wdrożenie proinnowacyjnych usług doradczych udzielanych na zasadzie popytowej	Liczba usług proinnowacyjnych w ofercie IOB	Wskaźnik niedostępny			Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług proinnowacyjnych	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.4.: Wdrożenie usług IOB z zakresu internacjonalizacji MŚP	Liczba usług z zakresu internacjonalizacji w ofercie IOB	Wskaźnik niedostępny			Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług z zakresu internacjonalizacji	Wskaźnik niedostępny			

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 4: IV Program strategiczny „Edukacja dla innowacji”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 1: Kreowanie postaw proinnowacyjnych w przedsiębiorstwach i sektorze nauki	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (10-49)	7,9	10,7	8,9	11,8	11,0
	Odsetek MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe (50-249)	27,9	28,9	30,4	30,1	30,7

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 1.1.: Rozwój kapitału ludzkiego w przedsiębiorstwach, w tym podniesienie kompetencji i kwalifikacji przedsiębiorców i pracowników, szczególnie w obszarach inteligentnej specjalizacji	Liczba osób korzystających ze wsparcia	0	419	8 653	42 748	Liczba przedsiębiorstw podejmujących działania z zakresu poprawy jakości zarządzania, innowacyjności lub internacjonalizacji po uzyskaniu wsparcia	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 1.2.: Promowanie postaw innowacyjnych w sektorze nauki	Liczba naukowców realizujących projekty innowacyjne we współpracy z przedsiębiorstwami	Wskaźnik niedostępny				Udział przedsiębiorstw ponoszących nakłady na działalność innowacyjną	14,0 (dane GUS za 2015 r.)	14,7 (dane GUS za 2016 r.)	15,1 (dane GUS za 2017 r.)	12,8 (dane GUS za 2019 r.)

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 2: Popularyzacja nauk ścisłych, kreatywności i pracy grupowej w całym cyklu edukacyjnym	Studenci kierunków naukowo-technicznych na 10 tys. mieszkańców	134	130	127	122	107

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 2.1.: Rozwój kluczowych kompetencji na rynku pracy wśród uczniów	Liczba uczniów biorących udział w realizowanych działaniach	0	258	24 298	70 249	Odsetek uczniów biorących udział w zajęciach dotyczących rozwoju kompetencji kluczowych	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.2.: Promowanie metod nauczania wykorzystujących nowe technologie, TIK oraz metody eksperymentalne	Liczba szkół biorących udział w realizowanych działaniach	0	0	196	317	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Liczba nauczycieli objętych wsparciem z zakresu TIK w programie (WRPO 2014+)	0	0	399	3 379
Cel operacyjny 2.3.: Promowanie młodych innowatorów	Liczba uczniów biorących udział w realizowanych działaniach	Wskaźnik niedostępny				Odsetek uczniów zaangażowanych w realizowane działania	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.4.: Rozwój infrastruktury jednostek oświaty promującej naukę i innowacje	Liczba wspartych jednostek	0	0	0	9	Liczba uczniów korzystających z nowego wyposażenia	0	0	0	2 620
Cel operacyjny 2.5.: Popularyzacja wiedzy ogólnej i postaw kreatywnych	Liczba uczniów biorących udział w realizowanych działaniach	360	1962	28 950	71 042	Odsetek uczniów biorących udział w zajęciach dotyczących popularyzacji wiedzy ogólnej i postaw kreatywnych	Wskaźnik niedostępny			

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 3: Współpraca instytucji edukacyjnych i naukowych z przedsiębiorstwami w obszarze kształcenia	Stopa bezrobocia absolwentów szkół wyższych	Wskaźnik niedostępny				

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 3.1.: Wsparcie podnoszenia kompetencji i kwalifikacji zawodowych uczniów, wychowanków szkół oraz osób w wieku aktywności zawodowej	Liczba projektów zrealizowanych we współpracy instytucji edukacyjnych i naukowych z przedsiębiorstwami	11	47	92	133	Liczba przedsiębiorstw biorących udział w realizowanych działaniach	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 3.2.: Zwiększenie udziału mieszkańców Wielkopolski w kształceniu ustawicznym	Liczba osób korzystająca z oferty kształcenia ustawicznego finansowanej z programu regionalnego i programów krajowych	7 299	16 932	43 042	41 829	Udział mieszkańców biorących udział w kształceniu ustawicznym	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 3.3.: Rozwój systemu kształcenia zawodowego zgodnie z potrzebami przedsiębiorców	Liczba kierunków kształcenia dostosowanych do potrzeb obszarów specjalizacji	-*	-*	206	-*	Liczba przedsiębiorstw z obszarów specjalizacji zatrudniająca absolwentów szkół zawodowych o odpowiednim wykształceniu	Wskaźnik niedostępny			

* Brak danych za 2016 rok, wynikający z przyjętej częstotliwości badania specjalizacji naukowej Wielkopolski – co najmniej raz w okresie programowania.

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 5: V Program strategiczny „Proinnovacyjny samorząd lokalny”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 1: Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie rozwoju specjalizacji subregionalnych	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Dochody własne gmin	6 995 280 192	7 352 604 846	7 773 269 237	8 366 495 244	10 746 246 452

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 1.1.: Uruchomienie przedsięwzięcia odkrywania na poziomie lokalnym	Liczba przedsiębiorstw biorących udział w procesie na specjalizację	-	94	227	189	Liczba inicjatyw podjętych w wyniku dialogu	-	42	15	25
Cel operacyjny 1.2.: Koordynacja działań proinnovacyjnych samorządów na obszarach o podobnych specjalizacjach	Liczba projektów realizowanych we współpracy	21	63	106	131	Odsetek przedsiębiorstw z obszarów specjalizacji, których dotyczą działania	Wskaźnik niedostępny			

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 2: Tworzenie warunków do podnoszenia innowacyjności na poziomie lokalnym	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Podmioty gospodarcze wg inteligentnych specjalizacji (sklasyfikowane wg głównego PKD)	94 764	98 891	93 580	93 525	94 665

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 2.1.: Rozwój infrastruktury terenów inwestycyjnych pod kątem inteligentnych specjalizacji	Liczba hektarów terenów inwestycyjnych objętych działaniami specjalizacji	1 581,3	2 288,5	2 909,0	3 925,4	Liczba inwestycji zlokalizowanych na przygotowanych terenach inwestycyjnych	73	150	201	298
Cel operacyjny 2.2.: Poprawa dostępu do usług	Liczba instytucji otoczenia biznesu na	75	135	61	42	Liczba przedsiębiorstw korzystających z usług	322	514	811	1 727

proinnowacyjnych w ośrodkach subregionalnych	obszarze specjalizacji subregionalnych					pro-innowacyjnych na obszarze specjalizacji subregionalnych				
--	--	--	--	--	--	---	--	--	--	--

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 3: Promowanie innowacyjnych zamówień publicznych i innowacyjnych usług publicznych na poziomie lokalnym	<i>Wskaźnik alternatywny:</i> Wydatki budżetów województw. Dział 710 Działalność usługowa	8 238 599	9 057 949	9 562 286	10 369 630	25 517 405,53

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020
Cel operacyjny 3.1.: Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie promocji i wdrażania innowacji w sektorze publicznym	Liczba działań zrealizowanych we współpracy z samorządami lokalnymi	24	46	70	104	Liczba wdrożonych rozwiązań	27	66	105	138
Cel operacyjny 3.2.: Promowanie najlepszych dobrych praktyk z regionu	Liczba opisanych dobrych praktyk	20	68	83	100	Liczba wdrożonych rozwiązań	22	60	80	113

Źródło: opracowanie własne WOI.

Tabela 6: VI Program strategiczny „Wielkopolska Agenda Cyfrowa”

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.				
Cel strategiczny 1: Informatyzacja przedsiębiorstw w celu zwiększenia ich przewagi konkurencyjnej	Odsetek przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników	63,1	60,4	62,3	61,3	62,4				
Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./2020 r.
Cel operacyjny 1.1.: Zwiększenie wykorzystania TIK przez przedsiębiorstwa	Liczba beneficjentów RPO wspartych w dziedzinie wykorzystania TIK	380	380	380	466	Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących TIK	2,1	27,1	27,1	29,6
Cel operacyjny 1.2.: Rozwój e-usług biznesowych	Liczba wdrożonych usług online (w ramach WRPO 2014+)	Wskaźnik niedostępny				Liczba przedsiębiorstw korzystających z wdrożonych usług.	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 1.3.: Rozwój produkcji i usług przy zastosowaniu zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych	Liczba beneficjentów RPO wspartych w dziedzinie informatyzacji	91	110	103	248	Odsetek przedsiębiorstw wdrażających nowe produkty i usługi dzięki zastosowaniu ICT	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 1.4.: Wykorzystanie technologii informacyjnych i komunikacyjnych jako narzędzia sieciowania i współpracy w biznesie	Liczba klastrów posiadających systemy informatyczne wspomagające współpracę	0	2	-	-	Liczba przedsiębiorstw posługujących się klastrowymi systemami informatycznymi	0	42	-	-
Cel operacyjny 1.5.: Podniesienie kompetencji cyfrowych przedsiębiorców i ich pracowników	Liczba przedsiębiorstw wspartych w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych.	Wskaźnik niedostępny				Odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących TIK	Wskaźnik niedostępny			

Nazwa celu	Wskaźnik kontekstowy	Wartość 2015 r.	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel strategiczny 2: Wzmocnienie wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w życiu społecznym	Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną	20,7	24,8	27,1	30,8	41,9

Nazwa celu	Wskaźnik produktu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.	Wskaźnik rezultatu	Wartość 2016 r.	Wartość 2017 r.	Wartość 2018 r.	Wartość 2019 r./ 2020 r.
Cel operacyjny 2.1.: Rozwój e-usług publicznych	Liczba wspartych e-usług publicznych	0	0	26	257	Liczba korzystających z usług publicznych udostępnionych online	0	0	7 859	2 970
Cel operacyjny 2.2.: Zwiększenie dostępności e-usług publicznych	Liczba zrealizowanych projektów	0	0	4	30	Odsetek samorządów lokalnych świadczących e-usługi publiczne	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.3.: Informatyzacja instytucji publicznych	Liczba instytucji wspartych w zakresie zastosowania TIK	22	50	196	623	Liczba odbiorców usług wspartych instytucji	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.4.: Wsparcie cyfryzacji i digitalizacji zasobów publicznych	Liczba zdigitalizowanych zasobów	0	0	548 246	6 483 212	Liczba użytkowników zdigitalizowanych zasobów	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.5.: Tworzenie usług i aplikacji wykorzystujących e-usługi publiczne i informacje sektora publicznego	Liczba projektów podmiotów z Wielkopolski dofinansowanych w ramach PO Polska Cyfrowa	15	8	5	41	Liczba aplikacji opartych na ponownym wykorzystaniu informacji sektora publicznego i e-usług publicznych	Wskaźnik niedostępny			
Cel operacyjny 2.6.: Podniesienie kompetencji cyfrowych osób dorosłych w wieku aktywności zawodowej	Liczba osób wspartych (narastająco) w zakresie podnoszenia kompetencji cyfrowych	3 676	9 141	12 748	49 194	Odsetek osób korzystających z Internetu przynajmniej raz w tygodniu	Wskaźnik niedostępny			

Źródło: opracowanie własne WOI.

1.2 Monitoring źródeł finansowania programów strategicznych

Przyjęta w niniejszym raporcie koncepcja monitorowania nakładów na RIS3 opiera się przede wszystkim na monitorowaniu zasobów finansowych, choć do realizacji każdego programu strategicznego angażowane są również zasoby ludzkie i organizacyjne, bez których niemożliwe jest przeprowadzenie zaplanowanych działań. Każdy program posiada potencjalny budżet określony w 2015 roku w Załączniku nr 2 do Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 pn. „Szczegółowe nakłady na realizację Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020”, przygotowany w oparciu o szacunkową analizę możliwie dostępnych nakładów, łącznie na cały okres wdrażania strategii (2015-2020).

Zakres analizy nakładów w odniesieniu do poszczególnych programów strategicznych podyktowany jest źródłami finansowania wskazanymi w RIS3 pod każdym opisywanym programem strategicznym.

Tabela 7: Źródła finansowania programów strategicznych RIS3

Źródło finansowania	Program strategiczny RIS3
Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny 2014-2020	Innowacyjny Urząd Innowacyjne przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny Wielkopolska Agenda Cyfrowa
Budżet Województwa Wielkopolskiego – Budżet Departamentu Gospodarki w tym Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji	Innowacyjny Urząd Innowacyjne przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny Wielkopolska Agenda Cyfrowa
Ramowy Program Badań i Innowacji Horyzont 2020	Innowacyjne Przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny
Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020	Innowacyjne przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu
Program Operacyjny Inteligentny Rozwój 2014-2020	Innowacyjne Przedsiębiorstwa Skuteczne instytucje otoczenia biznesu Edukacja dla innowacji
Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020	Innowacyjny Urząd Edukacja dla innowacji Proinnowacyjny samorząd lokalny
Program Operacyjny Polska Cyfrowa 2014-2020	Wielkopolska Agenda Cyfrowa
Program Erasmus+	Edukacja dla Innowacji

Głównym źródłem finansowania RIS3 jest Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020. Analiza nakładów w kontekście WRPO 2014+ oparta jest na przyjętych powiązaniach Osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3, jakie prezentuje Załącznik nr 2 do

niniejszego raportu pn. „Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3”. W latach 2019-2020 w ramach WRPO 2014+ uruchomiono i zakończono w sumie 9 naborów wniosków o dofinansowanie (EFRR) powiązane z RIS3.² Łączne kwoty (nakłady) przeznaczone na realizację celów poszczególnych programów strategicznych RIS3 przedstawia tabela poniżej w oparciu o dane dot. budżetów naborów wniosków o dofinansowanie (środki UE).

Tabela 8: Nakłady z WRPO 2014+ na RIS3 w 2019 r. i 2020 r.

Program strategiczny	Nakłady w PLN (narastająco od 2015 r.)	Oś priorytetowa WRPO 2014+
I. Innowacyjny Urząd	1 130 293	Oś 10 Pomoc Techniczna Budżet Województwa Wielkopolskiego
II. Innowacyjne przedsiębiorstwa	1 843 565 890	Oś 1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka (Działanie 1.1., 1.2, 1.4, 1.5)
III. Skuteczne Instytucje Otoczenia Biznesu	118 868 779	Oś 1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka (Działanie 1.3)
IV. Edukacja dla innowacji	651 881 625	Oś 8 Edukacja (Działanie 8.1, 8.3 - ankiety) Oś 6 Rynek pracy (Działanie 6.2, 6.3 – ankiety) Oś 9 Infrastruktura dla kapitału ludzkiego (Działanie 9.3)
V. Proinnowacyjny samorząd lokalny	259 702 317 ³	Oś 2 Społeczeństwo informacyjne
VI. Wielkopolska Agenda Cyfrowa		
Łącznie	2 875 148 904	

Źródło: opracowanie własne WOI na podstawie uchwał Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów.

WRPO 2014+

Nakłady na I Program strategiczny RIS3 pn. „Innowacyjny Urząd”, przeznaczone na wsparcie organizacyjne dla realizacji „procesu przedsiębiorczego odkrywania” - PPO (koordynowanego przez

² Na bieżąco prowadzony jest monitoring naborów w ramach Osi 6 i 8 w kontekście ich powiązania z obszarami IS, tak, aby w kolejnych latach zbadać ich związek z RIS3, na podstawie ankiet (załączniki nr 5 i 6 do niniejszego raportu) przekazanych przez beneficjentów zrealizowanych projektów. Wykaz naborów w ramach Osi 6 i 8 rozstrzygniętych do końca 2020 r. znajduje się w niniejszym raporcie w Rozdziale 1.3.2 pn. „Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR, EFS) pod kątem inteligentnych specjalizacji”.

³ Na kwotę programów złożyły się nabory w ramach Poddziałania 2.1.1 - nr konkursu: RPWP.02.01.01-30-0047/16, RPWP.02.01.01-IZ.00-30-002/20, w ramach Poddziałania 2.1.2 – nr konkursu: RPWP.02.01.02-30-001/17, RPWP.02.01.02-IZ.00-30-001/19, w ramach Poddziałania 2.1.3 - nr konkursu: RPWP.02.01.03-30-001/17, w ramach Poddziałania 2.1.4 RPWP.02.01.04-IZ.00-30-001/20.

zespół Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji), dofinansowane zostały z Osi 10 Pomoc Techniczna i wyniosły w latach 2019 i 2020 528 769,05 PLN, w roku 2018 190 265,44 PLN a w 2017 roku 165 764,34 PLN. Zgodnie z przyjętym założeniem, iż nakłady liczone będą narastająco w Tabeli 8 uwzględniono również nakłady na I Program strategiczny RIS3 poniesione w 2015 i 2016 r. w łącznej kwocie 245 494,00 PLN (odpowiednio w: 2015 r.: 88 000,00 PLN, 2016 r.: 157 494,00 PLN).

Nakłady WRPO 2014+ na II Program strategiczny RIS3 pn. „Innowacyjne przedsiębiorstwa” obejmują zgodnie z Załącznikiem nr 2 do niniejszego raportu pn. „Tabela powiązań osi priorytetowych WRPO 2014+ z programami strategicznymi RIS3” następujące działania: 1.1 „Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki”, 1.2 „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski” oraz 1.4.2. i 1.5.3 „Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej”. Zgodnie z przyjętymi w Raporcie Otwarcia założeniami, do nakładów poniesionych z WRPO 2014+ na wdrażanie RIS3 w danym roku zalicza się kwoty przyjęte przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego w ramach Uchwał przyznających dofinansowanie, czyli innymi słowy rozstrzygających poszczególne konkursy. Zgodnie z uchwałami Zarządu ZWW kwota dofinansowania Działania 1.1 wyniosła w latach 2019r. -2020 odpowiednio 20 964 220,98 PLN i 82 409 022,15 PLN, Działania 1.2 wyniosła odpowiednio 44 540 908,98 i 4 362 874,88 PLN, Poddziałania 1.4.2 odpowiednio 3 665 701,32 PLN i 10 985 527,63 PLN, Poddziałania 1.5.2. odpowiednio 692 717 940,99 PLN i 100 000 000 PLN. Wszystkie ww. działania są powiązane z II Programem strategicznym RIS3 pn. „Innowacyjne przedsiębiorstwa”, łącznie dofinansowanie wyniosło w latach 2019-2020 959 646 185,93 PLN. Przyjęto, iż nakłady liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania danego Poddziałania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym uwzględniono w Tabeli 8, pochodzące z WRPO 2014 + nakłady na II Program strategiczny RIS3 z roku 2015 w kwocie 658 372 000,00 PLN, z roku 2016 w kwocie 647 791 220,83 PLN, z roku 2017 w kwocie 36 751 772,12 PLN oraz z roku 2018 w kwocie 198 718 339,50 PLN .

Łączna kwota dofinansowania Poddziałania 1.3.1, 1.3.2. i 1.3.3 w latach 2019-2020 powiązanego z III Programem strategicznym RIS3 pn. „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”, wyniosła w latach 2019-2020 46 028 691,47 PLN. Przyjęto, iż nakłady liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania danego Poddziałania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym uwzględniono w Tabeli 8, również nakłady pochodzące z WRPO 2014+ na III Program RIS3 z roku 2016 w kwocie 4 395 205,86 PLN, z roku 2017 w kwocie 23 141 435,92 PLN oraz z roku 2018 w kwocie 45 303 446,21 PLN.

W latach 2019-2020 nakłady poniesione na IV program RIS3 pn. „Edukacja dla innowacji” wyniosły 277 695 553,49 PLN. Przyjęto, iż nakłady pochodzące z WRPO 2014+ na RIS3 liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym w Tabeli 8 uwzględniono nakłady z 2018 r. zgodnie z Uchwałami ZWW oraz nadesłanymi ankietami, przez beneficjentów, którzy uzyskali wsparcie w ramach działania 6.2 i 6.3 w wysokości 23 935 592,29. Natomiast w roku 2017 poniesiono w ramach IV programu strategicznego nakłady w kwocie 168 438 664,65 PLN a w roku 2016 w kwocie 181 811 814,83 PLN. Do nakładów w ramach IV Programu strategicznego RIS3 wliczono również kwoty przyznane w ramach trybu pozakonkursowego.

W 2020 r. zostały uruchomione dofinansowania działań powiązanych z V Programem strategicznym RIS3 pn. „Proinnowacyjny Samorząd Lokalny” oraz z VI RIS3 Programem strategicznym RIS3 pn. „Wielkopolska Agenda Cyfrowa”. Łączna kwota dofinansowania wyniosła 25 507 969,18 PLN. Przyjęto, iż nakłady pochodzące z WRPO 2014+ na RIS3 liczone będą narastająco oraz po kwotach dofinansowania przyznanego przez ZWW (Uchwały ZWW) i w związku z tym uwzględniono w Tabeli 8 nakłady na V i VI Programy strategiczne RIS3 z roku 2016 w kwocie 120 620 044,55 PLN oraz z roku 2017 w kwocie 113 574 303,50 PLN. W roku 2018 nie zostały uruchomione dofinansowania działań powiązanych z V Programem strategicznym RIS3 pn. „Proinnowacyjny Samorząd Lokalny” oraz z VI Programem strategicznym RIS3 pn. „Wielkopolska Agenda Cyfrowa”.

Budżet Województwa Wielkopolskiego

W RIS3 przyjęto, iż nakłady ponoszone z Budżetu Województwa Wielkopolskiego na politykę innowacji będą monitorowane w wycinku obejmującym budżet Wielkopolskiego Obserwatorium Innowacji, funkcjonującego w ramach Departamentu Gospodarki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu. W latach 2019 i 2020 wyniosły one 48 583,77 PLN i dotyczyły wszystkich programów strategicznych RIS3, podobnie, jak w 2018 roku, kiedy wyniosły one 81 549,99 PLN. Znaczna część wydatków w ostatnich dwóch latach była finansowana w ramach Pomocy Technicznej WRPO 2014+.

Z Budżetu Województwa Wielkopolskiego zostały sfinansowane również inne działania realizowane przez inne działy Departamentu Gospodarki UMWW, bezpośrednio powiązane z realizacją celów RIS3 łącznie na kwotę 311 340,68 PLN, a dotyczące w szczególności Programu strategicznego „Innowacyjne przedsiębiorstwa” - działania związane z realizacją Konkursu o nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego „i-Wielkopolska – Innowacyjni dla Wielkopolski” - 240 000,00 PLN oraz Programu strategicznego „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu” - warsztaty „Profesjonalizacja Instytucji Otoczenia Biznesu” - 71 340,68 PLN.

Horyzont 2020

W latach 2019-2020 działania wpisujące się w cele Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski finansowane były również z Ramowego Programu Badań i Innowacji Horyzont 2020 (dot. programów strategicznych: „Innowacyjne przedsiębiorstwa”, „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu”, „Edukacja dla innowacji”, „Proinnowacyjny samorząd lokalny”). Dofinansowanie KE projektów (według podpisanych umów) w latach 2019-2020 wyniosło 2 746 644 407,62 PLN⁴, co oznacza wzrost o 130 % w porównaniu do 2018 roku, w którym to dofinansowanie wyniosło łącznie 1 194 884 768,28 PLN⁵. Szczegółowy wykaz projektów dot. podmiotów z Wielkopolski i finansowanych z programu Horyzont znajduje się w rozdziale 1.3.4 Analiza wybranych programów europejskich.

---

⁴ Dane pozyskane z Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE, w EUR 618 613 605,32 przelicznik 1 EUR=4,44 PLN (według średniego kursu w 2020 r.)

⁵ Dane pozyskane z Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE Instytut Podstawowych Problemów Techniki PAN w EUR 277 880 178,67 przelicznik: 1 EUR = 4,3 PLN (tabela NBP z 31.12.2018 r.) , na podstawie bazy eCORDA po 668 konkursach, v13.

Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020

Źródłem finansowania RIS3 Programów strategicznych: „Innowacyjne przedsiębiorstwa” oraz „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu” są również Programy Europejskiej Współpracy Terytorialnej 2014-2020. W 2019 r. został przyjęty do dofinansowania tylko 1 projekt z Wielkopolski w wyniku 4 naboru w ramach Programu INTERREG Europa Środkowa i otrzymał środki z europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w wysokości 151 597,50 PLN. Projekty jednostek z Wielkopolski przyjęte do dofinansowania w wyniku 3 i 4 naboru rozstrzygniętego w 2018 r. w ramach Programu INTERREG Europa oraz w wyniku 3 naboru w ramach Programu INTERREG Region Morza Bałtyckiego wyniosły łącznie 1 071 334,40 PLN. Do dofinansowania przyjęto łącznie 4 projekty. Dla porównania w 2017 roku projekty angażujące podmioty z Wielkopolski uzyskały dofinansowanie w kwocie łącznej 4 084 652,96 PLN.⁶ w ramach naborów ogłoszonych z 2017 r. i finansowane były z Programu Interreg Regionu Morza Bałtyckiego 2014-2020 oraz Programu Interreg Europa Środkowa.⁷ Natomiast w 2016 roku projekty angażujące podmioty w Wielkopolski uzyskały dofinansowanie w ramach Programu Interreg Regionu Morza Bałtyckiego 2014-2020 w łącznej kwocie 3 989 332,62 PLN.

Program Operacyjny Inteligentny Rozwój (PO IR) oraz Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER)

Analizę nakładów w ramach projektów dofinansowanych z Wielkopolski zaplanowano w niniejszym raporcie także w kontekście Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) oraz Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój (PO IR).

Na podstawie danych przekazanych z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii, Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR) uzyskano informacje o dofinansowanych projektach z Wielkopolski w ramach PO WER oraz PO IR.

Z informacji uzyskanych z Narodowego Centrum Badań i Rozwoju wynika, że w latach 2019-2020 w ramach PO WER podpisano 46 umów na realizację projektów na łączną kwotę dofinansowania 202 874 505 PLN. Z kolei z zestawienia otrzymanego z Ministerstwa Rozwoju i Technologii wynika, że dofinansowanie otrzymały 62 projekty na kwotę 130 014 219,13 PLN.

Na podstawie danych otrzymanych z NCBR ustalono, że dofinansowanie z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój otrzymały w latach 2019 i 2020 55 projekty z Wielkopolski (podpisane umowy) na łączną kwotę 406 341 852,40 PLN. Dofinansowanie skierowane było na działania 1.1. Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki, 1.2 Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski. Szczegóły przedstawia Tabela 9.

---

⁶ Dane dot. Wielkopolski pozyskane z Krajowego Punktu Kontaktowego EWT w EUR: 979 321,72 przelicznik: 1 EUR = 4,1709 PLN.

⁷ Szczegółowy wykaz projektów dot. podmiotów z Wielkopolski i finansowanych z programów EWT znajduje się w niniejszym raporcie w rozdziale 1.3.4 pn. „Analiza wybranych programów europejskich”.

Tabela nr 9. Zestawienie PO IR – projekty (według realizacji/rozpoczęcia projektu w latach 2019 i 2020) z województwa wielkopolskiego w ramach Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój stan na dzień 18.07.2021 r. (NCBR) w ramach których prowadzony jest monitoring inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski

Numer projektu	Nazwa projektu	Nazwa beneficjenta	Wartość projektu w PLN	Wydatki kwalifikowalne w PLN	Wartość unijnego dofinansowania w PLN
POIR.01.01.01-00-0030/20	Opracowanie innowacyjnego procesu wytwarzania mięsa drobiowego w skali przemysłowej, w warunkach pełnej integracji drobiarskiej bez wykorzystania antybiotyków i kokcydiostatyków na każdym etapie chowu	IKO KOMPANIA DROBIARSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	39 370 908,42	39 370 908,42	17 686 848,53
POIR.01.01.01-00-0034/19	Opracowanie technologii kucia dokładnego zaworu silnikowego ze stali wysokoniklowej o zwiększonej trwałości narzędzi kuźniczych oraz zmniejszonym zużyciu środków smarnych	MAHLE POLSKA SP. Z O.O.	7 921 367,36	7 921 367,36	4 262 783,86
POIR.01.01.01-00-0081/19	Wzmocnienie siły kryptograficznej i rozbudowa funkcjonalności programu Specfile.	SPECFILE PROJECT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	2 827 006,11	2 827 006,11	1 860 033,50
POIR.01.01.01-00-0102/20	Opracowanie innowacyjnego, autonomicznego robota mobilnego dla sklepów detalicznych	„PSI POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	7 386 270,00	7 386 270,00	4 383 303,63
POIR.01.01.01-00-0120/19	Warehouse Intelligence - środowisko analizy, planowania i optymalizacji procesów intralogistycznych oparte o algorytmy sztucznej inteligencji.	„PSI POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	4 837 308,66	4 837 308,66	2 832 823,27
POIR.01.01.01-00-0140/19	Opracowanie i stworzenie prototypu pierwszego w Polsce szkoleniowego symulatora samolotu	FTD.AERO SP. Z O.O.	13 593 201,71	13 593 201,71	10 624 233,36

	pasażerskiego najnowszej generacji				
POIR.01.01.01-00-0217/19	Opracowanie trzech typów materiałów akustycznych do zastosowań przemysłowych na dużą skalę.	SILENCIONS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	9 656 856,62	9 656 856,62	7 370 192,21
POIR.01.01.01-00-0234/18	Przeprowadzenie badań przedklinicznych i klinicznych mających na celu opracowanie metody wewnątrzylnej klejenia niewydolnych pni żylnych z wykorzystaniem autorskiego kleju polimerowego	MEDICUS BONUS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	4 529 482,12	4 529 482,12	3 200 620,72
POIR.01.01.01-00-0269/19	Opracowanie regulowanego leja protezowego w drodze prac badawczo-rozwojowych	VBIONIC SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	4 021 633,75	4 021 633,75	2 825 295,00
POIR.01.01.01-00-0269/20	Innowacyjny system zagospodarowania substratów organicznych z wykorzystaniem celowej transformacji cech fizycznych i biologicznych materiału wsadowego dla procesu fermentacji beztlenowej z wydzieleniem biogazu	BIOWATT SPÓŁKA AKCYJNA ODDZIAŁ W LUBLINIE	4 819 302,50	4 819 302,50	3 511 425,00
POIR.01.01.01-00-0300/19	System wykrywania i lokalizacji wycieków dla rurociągów wielofazowych	„PSI POLSKA” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	6 501 031,99	6 501 031,99	3 153 544,20
POIR.01.01.01-00-0311/20	Messor – Elektryczny, Innowacyjny, Energooszczędny Pojazd Użytkowy.	MESSOR SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	9 584 488,05	9 584 488,05	7 362 643,08
POIR.01.01.01-00-0379/19	Opracowanie i wdrożenie wysokowydajnej zautomatyzowanej i zrobotyzowanej technologii wytwarzania moletowanych ekologicznych worków na śmieci z trójwarstwowej folii wytłaczanej za pomocą rozdmuchu swobodnego.	„POLIPAK” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	90 225 418,75	90 225 418,75	42 127 098,75
POIR.01.01.01-00-0384/20	Opracowanie i weryfikacja w warunkach rzeczywistych innowacyjnych metod uboju, sterylizacji, suszenia i separacji tłuszczu z larw Hermetia illucens, jako droga do	HIPROMINE S.A.	9 558 152,50	9 558 152,50	5 922 974,50

	zmniejszenia kosztów produkcji funkcjonalnych materiałów paszowych o podwyższonych parametrach jakościowych				
POIR.01.01.01-00-0419/20	Opracowanie aktywnych systemów tłumienia hałasu bazujących na algorytmach uczenia maszynowego do zastosowań przemysłowych.	SILENCIONS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	17 426 710,12	17 426 710,12	13 757 859,47
POIR.01.01.01-00-0422/19	Opracowanie rodziny innowacyjnych wagonów pasażerskich z możliwością konwersji do składów push-pull – odpowiedź na rosnące potrzeby przewoźników europejskich	H. CEGIELSKI - FABRYKA POJAZDÓW SZYNOWYCH SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	54 484 980,08	54 484 980,08	21 793 992,04
POIR.01.01.01-00-0463/18	Elastyczny system zwiększania kompetencji pracowników służb technicznych z zastosowaniem technik rzeczywistości wirtualnej	ENEA OPERATOR SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	6 260 305,88	6 260 305,88	3 050 641,89
POIR.01.01.01-00-0480/18	Opracowanie technologii wytwarzania komponentów wnętrza pojazdów komunikacji publicznej wraz z systemem zarządzania i monitoringu produkcji według założeń koncepcji Przemysł 4.0	STER INSTYTUT MACIEJ SZYMAŃSKI	20 632 000,35	20 632 000,35	10 738 793,11
POIR.01.01.01-00-0538/19	Modułowy system pakowania produktów w zbiorcze opakowania tekturowe	„PROTIM” SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	4 571 558,75	4 571 558,75	2 742 935,25
POIR.01.01.01-00-0544/18	Prowadzenie prac badawczo - rozwojowych mających na celu opracowanie zabudowy mobilnej pracowni rezonansu magnetycznego na naczepie	JMP POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	8 809 684,12	8 809 684,12	5 441 832,64
POIR.01.01.01-00-0544/19	Opracowanie bionicznej protezy przedramienia „Zeus” o modułowej konstrukcji, odznaczającej się wysoką wytrzymałością na uderzenia i intuicyjnej kontroli ruchu	AETHER BIOMEDICAL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	3 749 375,00	3 749 375,00	2 278 125,00

	opartej na przetwarzaniu biosygnatów				
POIR.01.01.01-00-0593/19	ETCheck - kompleksowa usługa optymalizacyjna i serwisowa dla budynków z wykorzystaniem systemu monitoringu charakterystycznych parametrów, zapotrzebowania energii, analizy danych i zachowań użytkowników	ECOTERM COMPLEX SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	2 308 555,51	2 308 555,51	1 712 289,33
POIR.01.01.01-00-0608/19	TechNovator XE - nieograniczone możliwości bezprzewodowego ładowania na duże odległości	TECHNOVATOR SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	3 628 764,18	3 628 764,18	3 628 764,18
POIR.01.01.01-00-0610/19	Opracowanie i wprowadzenie do eksploatacji nowatorskiej przemysłowej metody oraz urządzeń do efektywnego kompleksowego oczyszczania spalin z pyłu i toksycznych gazów kotłów ciepłych małej i średniej mocy wykorzystywanych w ciepłowniach	PONER SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	3 501 150,30	3 501 150,30	1 416 797,62
POIR.01.01.01-00-0612/19	Przeprowadzenie badań nad silnikiem gry pod kątem konsol nowej generacji w szczególności nad wykorzystaniem technologii strumieniowania danych oraz algorytmów rozkładu oświetlenia metodą śledzenia promieni.	TECHLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	16 935 281,10	16 935 281,10	6 774 112,44
POIR.01.01.01-00-0628/18	Innowacyjna wielomodułowa linia technologiczna do drukowania na opakowaniach okrągłych z możliwością szybkiej i ekonomicznej rekonfiguracji technologii zadruku i uszlachetniania powierzchni opakowań	KELLER POLIGRAFIA DLA PRZEMYSŁU SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	8 134 141,95	8 134 141,95	5 023 739,55
POIR.01.01.01-00-0639/19	Opracowanie innowacyjnego systemu weryfikacji tożsamości i weryfikacji podpisów na podstawie behawioralnego podpisu biometrycznego	IC SOLUTIONS SP. Z O.O.	5 211 982,50	5 211 982,50	4 029 224,00

POIR.01.01.01-00-0646/19	Opracowanie zindywidualizowanych implantów biodegradowalnych do zabiegów rekonstrukcji kości	SYNTPLANT SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	7 940 717,18	7 940 717,18	6 866 593,27
POIR.01.01.01-00-0653/19	Higgson. Inteligentne ubrania wspierające zapobieganie kontuzjom w sporcie.	HIGGSONE SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	6 784 177,74	6 784 177,74	5 025 022,19
POIR.01.01.01-00-0756/19	System monitoringu urządzeń automatyki przemysłowej dla potrzeb cyberbezpieczeństwa (SMUAP)	ICSEC SPÓŁKA AKCYJNA	6 970 562,50	6 970 562,50	4 907 737,50
POIR.01.01.01-00-0775/19	Opracowanie technologii wytwarzania granulatu BCF EKO na bazie polimeru poliolefinowego HDPE	CAVITEL SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	5 565 672,35	5 565 672,35	3 629 352,12
POIR.01.01.01-00-0783/19	Linia do wytwarzania wysokojakościowego regranulatu z własnych odpadów produkcyjnych folii z nadrukiem w obiegu zamkniętym	"POLIPAK" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	7 811 125,00	7 811 125,00	4 300 825,00
POIR.01.01.01-00-0802/19	Opracowanie autorskiego procesu technologicznego charakteryzującego się podwyższoną produktywnością, wydajnością i wysoką jakością produkowanych wyrobów wykonanych z drewna	SUN GARDEN POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	31 186 117,81	31 186 117,81	12 752 567,25
POIR.01.01.01-00-0859/19	Badania nad składem ilościowych napełniacza w postaci pyłu lotnego Microsilica w strukturze kompozytu na osnowie polipropylenu	FOLNET SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	8 629 327,00	8 629 327,00	6 348 499,00
POIR.01.01.01-00-0871/19	Opracowanie i weryfikacja zeroemisyjnego autobusu 15 metrowego, jednoczłonowego, 3-osowego, klasy II	SOLARIS BUS & COACH SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	6 813 624,61	6 813 624,61	3 283 076,49
POIR.01.01.01-00-0890/19	Opracowanie innowacyjnego samojezdnego i samozaładowczego wozu paszowego	PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNO - HANDLOWO - USŁUGOWE "A-LIMA-BIS" SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	2 594 109,87	2 594 109,87	1 409 828,59

POIR.01.01.01-00-0898/19	InnHatch - innowacyjna technologia przemysłowego rozrodu owadów	HIPROMINE S.A.	14 143 615,66	14 143 615,66	9 645 768,22
POIR.01.01.01-00-0913/19	Opracowanie zautomatyzowanego prototypu instalacji do produkcji ciekłych nadtlenków organicznych w dużej skali	OXYTOP SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	16 880 421,89	16 880 421,89	7 678 130,38
POIR.01.01.01-00-0953/19	Opracowanie i budowa systemu do realizacji w czasie rzeczywistym trójwymiarowej wizualizacji meczów piłki nożnej na potrzeby interaktywnej transmisji telewizyjnej oraz internetowej wraz z implementacją systemu wirtualnej rzeczywistości oraz weryfikacji sytuacji spornych zgodnych ze standardami FIFA VAR.	SPORT VISION TECHNOLOGY SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	60 615 586,00	60 615 586,00	46 455 265,40
POIR.01.01.01-00-0958/18	Opracowanie innowacyjnej technologii wytwarzania żeliwa do pracy w niskiej temperaturze przy dynamicznych obciążeniach wraz z ulepszoną metodą wykonywania odlewów do takich warunków pracy	ODLEWNIĄ ŻELIWA „DRAWSKI” SPÓŁKA AKCYJNA	6 085 972,60	6 085 972,60	3 686 378,19
POIR.01.01.01-00-1004/18	Opracowanie technologii wytwarzania wraz z oceną kliniczną nowych opatrunków absorpcyjnych na bazie rybiego kolagenu do leczenia ran o różnej etiologii.	REGIONALNE CENTRUM ZDROWIA SP. Z O.O.	2 966 310,42	2 966 310,42	2 115 173,32
POIR.01.01.01-00-1011/19	Pilotażowa linia do produkcji przetworzonych grzybów uprawnych i leśnych o nowych cechach jakościowych	NORIS SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	16 840 242,52	16 840 242,52	11 271 251,61
POIR.01.01.01-00-1020/19	Opracowanie nowych, uniwersalnych uchwytów szybko mocujących z zamykaniem pneumatycznym i przesuwem poosiowym do zastosowania w zautomatyzowanych liniach technologicznych.	WŁODZIMIERZ BURCHARD PRZEDSIĘBIORSTWO PRODUKCYJNOHANDLOWE „GOBEST” NAZWA SKRÓCONA: PPH „GOBEST”	5 957 127,47	5 957 127,47	4 153 020,12

POIR.01.01.01-00-1048/19	Opracowanie nowej technologii natryskowej do zabezpieczenia antykorozyjnego rurociągów z zastosowaniem polimocznikowych powłok o polepszonych właściwościach antyelektrostatycznych i zwiększonej odporności na ogień.	STI CHEMSAMPLER SP. Z O. O. SP. K.	2 815 618,75	2 815 618,75	2 158 377,50
POIR.01.01.01-00-1142/19	Opracowanie innowacyjnych i prośrodowiskowych opakowań kartonowych z zabezpieczeniem optycznym na podłożu metalizowanym	DOT2DOT SPÓŁKA AKCYJNA	50 406 079,80	50 406 079,80	20 258 883,33
POIR.01.01.01-00-1254/19	Token DOMOVE. Innowacyjny instrument finansowy na rynku nieruchomości, oparty na technologii blockchain i nauczaniu maszynowym.	HOV SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ SPÓŁKA KOMANDYTOWA	1 351 708,24	1 351 708,24	1 054 165,42
POIR.01.01.01-00-1357/19	Prace badawczo-rozwojowe nad innowacyjną metodą spersonalizowanego doboru i aplikowania kosmeceutyków oraz opracowaniem nowej gamy kosmeceutyków przeznaczonych do aplikacji za pomocą mobilnego aplikatora dermatologicznego do rozpylania mikrocząsteczek	KOZHYA LLC SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	15 859 211,04	15 859 211,04	12 186 715,06
POIR.01.01.01-00-1383/19	Rozwój alternatywnych szlaków metabolicznych w fermentacji alkoholowej w procesach wykorzystujących metaboliczny dwutlenek węgla jako źródło węgla	BGW SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	15 049 527,56	15 049 527,56	9 548 595,44
POIR.01.01.01-00-1463/19	Opracowanie innowacyjnej technologii automatycznego montażu płyt gazowych i indukcyjnych dedykowanej wieloindeksowym typom wyrobów	AMICA SPÓŁKA AKCYJNA	20 905 488,00	20 905 488,00	8 362 195,20
POIR.01.01.01-00-1481/19	Opracowanie modułowego systemu reaktorów chemicznych do prac w układzie kaskadowym i w dowolnych konfiguracjach, dla prowadzenia procesów	HRTJ SP. Z O.O.	7 192 285,00	7 192 285,00	5 521 803,00

	chemicznych wieloskładnikowych grup substratów z możliwościami analitycznymi online.				
POIR.01.01.01-00-1503/19	Opracowanie technologii wytwarzania nawozu organicznego (w postaci peletu/granulatu) na bazie odchodów <i>Hermetia illucens</i> i zbadanie jego oddziaływania na wybrane rośliny.	HIPROMINE S.A.	5 615 193,75	5 615 193,75	3 666 685,00
POIR.01.02.00-00-0003/19	Stworzenie zaawansowanych narzędzi pozwalających wdrożyć wiarygodnie postrzeganą przez odbiorcę sztuczną inteligencję w projektach z zakresu wirtualnej rzeczywistości	GAMEDUST SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	3 964 855,46	3 964 855,46	2 906 558,42
POIR.01.02.00-00-0038/19	Wirtualni towarzysze i przeciwnicy w grach kooperacyjno - survivalowych w oparciu o analizę procesową i rozwój AI	CYBERNETIC TECHNOLOGIES NETICTECH SPÓŁKA AKCYJNA	2 708 931,25	2 708 931,25	1 901 375,97
POIR.01.02.00-00-0075/18	Wdrożenie innowacyjnej postaci leku o natychmiastowym uwalnianiu stosowanej w terapii zespołu jelita drażliwego oraz nowych metod analitycznych	BIOFARM SP. Z O.O.	2 711 803,73	2 711 803,73	1 222 346,49
POIR.01.02.00-00-0120/20	Przeprowadzenie prac rozwojowych nad opracowaniem technologii oraz narzędzi do aktywnego wspomaganie procesów sprzedażowych i marketingowych celem zwiększenia poziomu sprzedaży i wydłużenia cyklu życia produktu (gra AAA)	TECHLAND SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	14 567 865,00	14 567 865,00	5 827 146,00

Źródło: NCBR – zestawienie 17 sierpień 2021 r.

Polska Cyfrowa 2014-2020

Zespół WOI w ramach analiz nakładów na RIS3 na poziomie krajowym dokonał przeglądu Programu Polska Cyfrowa 2014-2020. Zgodnie danymi otrzymanymi z Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej w latach 2019-2020 dofinansowanie otrzymało 18 projektów z Wielkopolski na łączną kwotę 46 421 297,29 PLN zgodnie z poniższą tabelą.

Dla porównania w 2016 roku dofinansowanie otrzymało 20 projektów z Wielkopolski na łączną kwotę 282 161 565,91 PLN, w roku 2017 otrzymało 8 projektów na łączną kwotę 230 671 843,64 PLN a w roku 2018 3 projekty na kwotę 23 365 946,76 PLN.

Tabela 10: Zestawienie projektów z Wielkopolski, które otrzymały dofinansowanie w ramach programu Polska Cyfrowa 2014-2020 w latach 2019-2020

Działanie	Nazwa Beneficjenta	Tytuł projektu/ Działanie	Kwota dofinansowania w PLN
1.1. Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna)	FIBERHOST S.A	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach w obszarze wielkopolskim część A (ID:4.30a)	12 108 671,03
1.1. Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna)	FIBERHOST S.A	Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego Internetu o wysokich przepustowościach w obszarze wielkopolskim część B (ID: 4.30b)	18 192 500,45
1.1. Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich przepustowościach (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna)	MIASTO PUSZCZYKOWO	Publiczny Internet w Mieście Puszczykowo	64 368,00
1.1. Wyeliminowanie terytorialnych różnic w możliwości dostępu do szerokopasmowego internetu o wysokich	MIASTO KONIN	Rozbudowa sieci publicznych punktów dostępu do Internetu w mieście Konin	64 368,00

przepustowościach (Ogólnopolska Sieć Edukacyjna)			
3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	MIĘDZYNARODOWY INSTYTUT OUTSOURCINGU	Akademia kompetencji cyfrowych dla mieszkańców województw wielkopolskiego i zachodniopomorskiego	1 804 087,97
3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	STOWARZYSZENIE MIASTA W INTERNECIE	Latarnicy2020.pl	376 893,47
3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	CENTRUM CYFROWE	Spółdzielnia Otwartej Edukacji w bibliotece	127 768,48
3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	FUNDACJA E-PROSPERITY	Ctrl+C – Ctrl+V	200 497,50
3.1 Działania szkoleniowe na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych	FUNDACJA PRO CULTURA	SoVo - dostępne radio internetowe	405 254,79
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	STOWARZYSZENIE CYFROWY DIALOG	Zaprogramuj przyszłość #62	2 102 955,00
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	FUNDACJA ASUNCION MORERA	CYFRYZACJA GOKów – podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników gminnych samorządowych ośrodków kultury z obszaru NUTS3 - koniński	1 326 170,00
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	EDUKACJA BEZ BARIER - FUNDACJA NA RZECZ ROZWOJU EDUKACJI W POLSCE	Digital Kids - Zaprogramuj misję na Marsa! NUTS3 - pilski	1 691 612,74
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	FUNDACJA ASUNCION MORERA	CYFRYZACJA GOKów – podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników gminnych samorządowych ośrodków kultury z obszaru NUTS3 - kaliski	1 326 170,00
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	FUNDACJA ROZWOJU EDUKACJI ELEKTRONICZNEJ	Kod do Przyszłości - podregion Koniński	1 663 878,00`
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	FUNDACJA ASUNCION MORERA	CYFRYZACJA GOKów – podniesienie kompetencji cyfrowych pracowników gminnych samorządowych ośrodków kultury z obszaru NUTS3 - leszczyński	1 326 170,00

3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	OGÓLNOPOLSKI OPERATOR OŚWIATY	Cyfrowy skok w GOK- Miasto Poznań	1 074 667,07
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	FUNDACJA ESZKOŁA	Liga eSzkola NUTS 3 - Pilski	1 246 897,04
3.2 Innowacyjne rozwiązania na rzecz aktywizacji cyfrowej	FUNDACJA ESZKOŁA	Liga eSzkola NUTS 3 - Poznański	1 318 367,76

Źródło: Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej

ERASMUS+

Nakłady w ramach Programu ERASMUS+ w latach 2019-2020 (jedno ze źródeł finansowania programu strategicznego „Edukacja dla innowacji”) nie zostały jeszcze w całości przeanalizowane. Najnowszy raport został opublikowany w 2020 r. przez Fundację Rozwoju Systemu Edukacji (FRSE) za okres finansowania od 2014 do 2019 roku w podziale na poszczególne sektory programu. Dane przedstawiają sektor Szkolnictwa Wyższego, Kształcenia Zawodowego, Edukacji Szkolnej, Młodzieży i Dorosłych. Poniższe zestawienie zawiera liczbę złożonych wniosków i liczbę dofinansowanych projektów wraz z kwotą całkowitego dofinansowania w poszczególnych latach. Średnio rocznie wpływało ok. 4 tys. wniosków. Najwięcej wpłynęło w 2016 r. – 4528 wniosków. Dofinansowanie otrzymywało średnio 30 - 40 % wniosków, ale odsetek ten z roku na rok rósł i wyniósł ok. 50% w 2019 r. Najmniejsza liczba projektów w relacji do liczby złożonych wniosków otrzymała dofinansowanie w sektorze Młodzież, a zaraz potem w sektorze Edukacja szkolna. Największe dofinansowanie otrzymało Szkolnictwo wyższe i w tym sektorze było najmniej odrzuconych wniosków.

W roku 2019 FRSE kontynuowała finansowanie ze środków POWER z list rezerwowych Programu ERASMUS+ w następujących sektorach:

- Szkolnictwo wyższe:
  - Zagraniczna mobilność studentów niepełnosprawnych w trudnej sytuacji materialnej (w ramach naborów z lat 2016 i 2017):
  - Zagraniczna mobilność studentów ze specjalnymi potrzebami, 3. Edycja (w ramach rundy z 2019 r.)
- Edukacja szkolna:
  - Ponadnarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej (w ramach naborów z lat 2017 i 2018):
  - Międzynarodowa mobilność kadry edukacji szkolnej (runda z 2019 r.)
- Kształcenie i szkolenia zawodowe:
  - Ponadnarodowa mobilność uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego (w ramach naborów z lat 2017 i 2018):
  - Międzynarodowa mobilność edukacyjna uczniów i absolwentów oraz kadry kształcenia zawodowego szkolnej (runda z 2019 r.)
- Edukacja dorosłych:
  - Ponadnarodowa mobilność kadry niezawodowej (konkursy wniosków w latach 2019-2020)

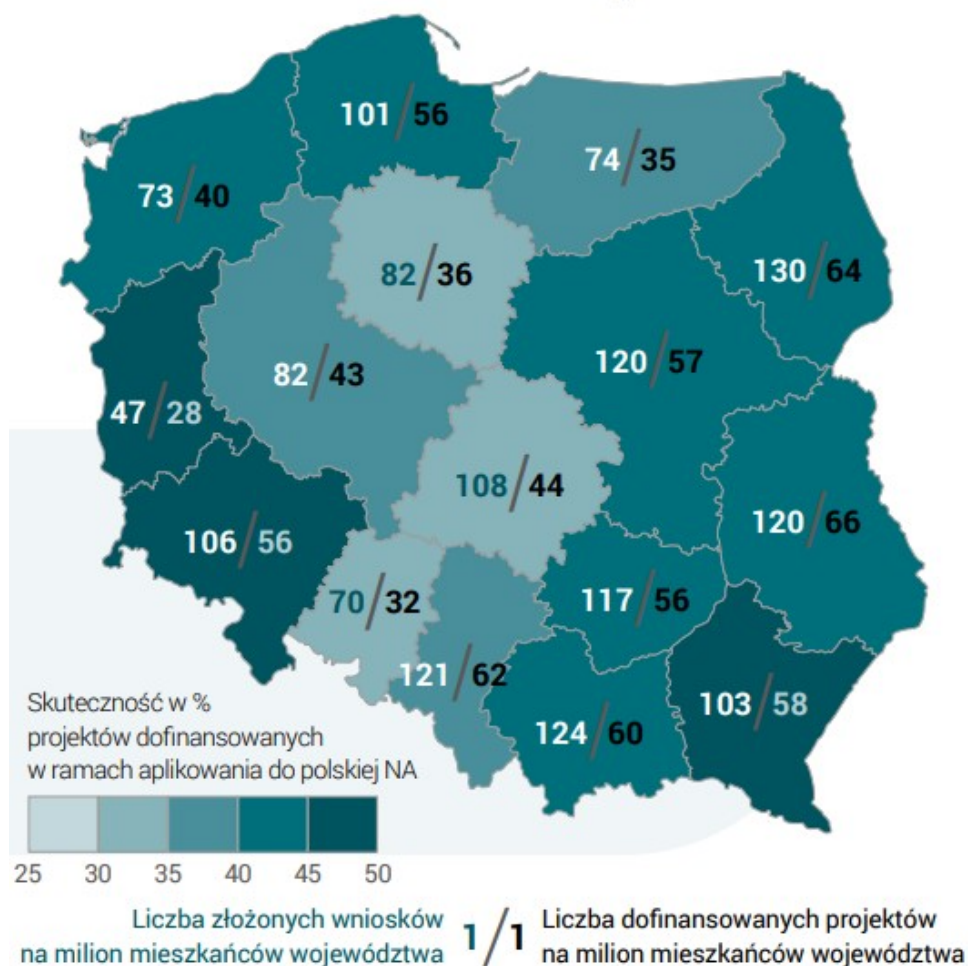
Rysunek 2. Liczba złożonych wniosków i dofinansowanych projektów oraz kwota dofinansowania w programie Erasmus+ w poszczególnych latach (w EUR)

Źródło: Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój Europejski Korpus Solidarności. Raport 2019. Wydawnictwo FRSE. Warszawa 2020

Liczbę wniosków złożonych i projektów dofinansowanych we wszystkich sektorach Programu Erasmus+ przedstawia poniższa rycina. Najpopularniejszymi kierunkami wyjazdów w 2019 r. były: Hiszpania, Włochy, Grecja, Niemcy, Portugalia oraz Wielka Brytania. Z wyjazdów zorganizowanych w wyniku naboru w 2019 r. najczęściej korzystali mieszkańcy Mazowsza, Śląska i Małopolski. Najmniej licznie reprezentowane były województwa: świętokrzyskie, pomorskie, lubuskie i opolskie.

Rysunek 3. Liczba wniosków złożonych i projektów dofinansowanych we wszystkich sektorach programu ERASMUS+ w przeliczeniu na milion mieszkańców danego województwa w 2019 r.

Źródło: Opracowanie FRSE: Erasmus+ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój Europejski Korpus Solidarności Raport 2019, Warszawa 2020 na podstawie baza EPlusLink; ludność: dane GUS – stany na 31.12.2019 r.

Natomiast porównanie dofinansowania przez Narodową Agencję Programu ERAZMUS+ (NA) - organ zajmujący się realizacją programu w poszczególnych sektorach we wszystkich województwach przedstawia poniższa rycina, gdzie użyte skróty oznaczają:

- HE: Higher education – Szkolnictwo wyższe
- SE: School education –Edukacja szkolna
- VET: Education and vocational training – Kształcenie i szkolenia zawodowe
- AE: Adult education
- Y: Youth

Rysunek 4. Liczba wniosków złożonych do polskiej NA i dofinansowanych przez nią projektów w poszczególnych sektorach w podziale na województwa w 2019 r.

	HE	SE*	VET	AE	Y
dolnośląskie	41/39	63/43(23)	88/30	16/11	99/39
kujawsko-pomorskie	20/20	72/41(23)	51/8	8/2	18/4
lubelskie	28/25	65/64(31)	55/16	17/9	89/26
lubuskie	4/4	13/11(6)	23/7	5/4	3/2
łódzkie	22/18	50/35(19)	78/27	13/6	102/23
małopolskie	51/45	97/59(38)	84/20	29/13	163/68
mazowieckie	92/86	134/79(47)	182/55	39/21	203/67
opolskie	10/10	23/14(7)	19/2	4/1	13/4
podkarpackie	17/17	62/50(28)	69/27	12/10	60/19
podlaskie	18/17	27/16(5)	51/17	11/4	46/21
pomorskie	28/28	86/64(28)	62/15	4/2	57/22
śląskie	40/38	191/124(56)	141/50	39/17	137/52
świętokrzyskie	11/11	24/15(8)	60/13	5/3	44/27
warmińsko-mazurskie	7/7	23/22(11)	45/11	7/4	23/6
wielkopolskie	40/35	94/84(38)	89/20	11/3	53/10
zachodniopomorskie	16/15	35/27(12)	40/9	9/4	23/12
RAZEM	445/415	1 059/748(380)	1 137/327	229/114	1 133/402

* Dane w tej kolumnie dotyczą: wniosków złożonych do polskiej NA, wniosków dofinansowanych przez polską NA oraz wniosków zaakceptowanych przez polską NA (liczba w nawiasach) spośród złożonych do polskiej NA. W sektorze Edukacja szkolna występują bowiem projekty składane do narodowych agencji innych krajów, lecz dofinansowywane przez polską NA w zakresie udziału polskich podmiotów.

Źródło: Opracowanie FRSE: Erasmus+ Program Operacyjny Wiedza Edukacja Rozwój Europejski Korpus Solidarności Raport 2019, Warszawa 2020 na podstawie baza EPlusLink; ludność: dane GUS – stany na 31.12.2019 r.

Jak widać dofinansowanie w poszczególnych sektorach i województwach jest bardzo zróżnicowane. Najwięcej dofinansowania w województwie wielkopolskim otrzymały sektory Edukacja szkolna i Szkolnictwo wyższe – łącznie dofinansowanie otrzymało 119 wniosków. Pod tym względem wyprzedziły nas tylko województwa mazowieckie i śląskie, gdzie dofinansowanie otrzymało ponad 160 wniosków. Najmniej wsparcia pod względem liczby dofinansowanych wniosków otrzymały województwa lubuskie i świętokrzyskie.

Inne źródła finansowania programów strategicznych

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania programów strategicznych, RIS3 wymienia dodatkowe źródła takie jak:

- **Szwajcarsko-Polski Program Współpracy** – 14 czerwca 2017 r., po dziesięcioletnim okresie wdrażania, Szwajcarsko-Polski Program Współpracy został zamknięty.

- **Mechanizm norweski** - w październiku 2017 roku zakończyły się negocjacje dotyczące uruchomienia III edycji Funduszy norweskich i Europejskiego Obszaru Gospodarczego w Polsce. Międzyrządowe umowy (Memoranda of Understanding), pozwalające na uruchomienie kolejnej edycji funduszy, zostały podpisane 20 grudnia 2017 r. Po podpisaniu MoU prowadzone były (głównie przez operatorów programów) prace prowadzące do określenia szczegółowych obszarów, które będą wspierane w ramach danego programu, oraz zasad prowadzenia naboru wniosków. Łącznie na III edycję Funduszy norweskich i EOG państwa-darczyńcy, czyli Norwegia, Islandia i Liechtenstein, przeznaczyły kwotę ponad 2,8 mld euro. Wsparcie przyznano 15 państwom Europy Środkowej i Południowej oraz krajom bałtyckim. Polska z alokacją 809,3 mln euro, podobnie jak w poprzednich latach, pozostanie największym beneficjentem tych środków. 2 września 2019 r. została podpisana Umowa ws. realizacji Programu przez Ministra Inwestycji i Rozwoju, Jerzego Kwiecińskiego i Olava Myklebusta, Ambasadora Królestwa Norwegii w Polsce. Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji we współpracy z Centrum Obsługi Projektów Europejskich MSWiA (www.copemswia.gov.pl) jest Operatorem Programu Sprawy Wewnętrzne, na którego wdrażanie przeznaczony jest 20 mln EUR. W ramach tego programu wyszczególnione zostały trzy obszary programowe:

PA18: Azyl i migracja;

PA20: Międzynarodowa współpraca policyjna i zwalczanie przestępczości;

PA23: Zapobieganie kłęskom żywiołowym i gotowość na wypadek takich kłesk.

W procedurze otwartych naborów będą mogły wziąć udział jednostki sektora finansów publicznych, organizacje pozarządowe i organizacje międzynarodowe zaangażowane w działania związane z wybranym obszarem programowym. W ramach Programu "Sprawy wewnętrzne" jest realizowanych sześć projektów predefiniowanych o łącznej wartości ok. 13,7 mln EUR:

1. Projekt KGP „Doskonalenie procesu gromadzenia, analizy i oceny dowodów w zakresie zwalczania transgranicznej przestępczości komputerowej przy wykorzystaniu sieci pracowni informatyki śledczej laboratoriów kryminalistycznych polskiej Policji”, partnerstwo – Norwegian Police College, czas trwania 36 mies., wartość 4,4 mln EUR, cel: Poprawa poziomu wyszkolenia specjalistów pracujących w CLKP i zakup specjalistycznego sprzętu dla Laboratoriów (CLKP i wojewódzkich laboratoriów kryminalistycznych).
2. Projekt KGP „Policyjna i pozapolicyjna współpraca międzynarodowa w poszukiwaniach najgroźniejszych przestępców Europy”, partnerstwo - KRIPOS, czas trwania 24 mies., wartość 260 tys. EUR, cel: Podniesienie kwalifikacji funkcjonariuszy policji odpowiedzialnych za prowadzenie poszukiwań przestępców.
3. Projekt KSP „Dokumenty – Bezpieczeństwo i Kontrola, w tym Kontrola Taktyczna”, partnerstwo - ID Centre, czas trwania 18 mies., wartość 780 tys. EUR, cel: Podniesienie kwalifikacji funkcjonariuszy Policji i pracowników Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych – poprzez szkolenia w obszarze kontroli dokumentów tożsamości.
4. Projekt KSP „Dokumenty – Bezpieczeństwo i Kontrola, w tym Kontrola Taktyczna”, partnerstwo - ID Centre, czas trwania 18 mies., wartość 780 tys. EUR, cel: Podniesienie kwalifikacji funkcjonariuszy Policji i pracowników Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych – poprzez szkolenia w obszarze kontroli dokumentów tożsamości.
5. Projekt KSP „Dokumenty – Bezpieczeństwo i Kontrola, w tym Kontrola Taktyczna”, partnerstwo - ID Centre, czas trwania 18 mies., wartość 780 tys. EUR, cel: Podniesienie kwalifikacji

funkcjonariuszy Policji i pracowników Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych – poprzez szkolenia w obszarze kontroli dokumentów tożsamości.

6. Projekt KSP „Dokumenty – Bezpieczeństwo i Kontrola, w tym Kontrola Taktyczna”, partnerstwo - ID Centre, czas trwania 18 mies., wartość 780 tys. EUR, cel: Podniesienie kwalifikacji funkcjonariuszy Policji i pracowników Państwowej Wytwórni Papierów Wartościowych – poprzez szkolenia w obszarze kontroli dokumentów tożsamości.

Operator Programu „Sprawy wewnętrzne” w ramach NMF na lata 2014-2021 jest odpowiedzialny m.in. za wydatkowanie środków Funduszu Współpracy Dwustronnej (FWD). Na mocy Memorandum of Understanding na FWD dla Programu „Sprawy wewnętrzne” przyznana została alokacja 250 000 EUR. Priorytetem jest podjęcie działań z zakresu bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

Operator Programu przeprowadził również otwarte nabory wniosków w ramach dwóch obszarów programowych (PA18 i PA20) – po jednym naborze wniosków na każdy obszar. W obszarze „Międzynarodowa współpraca policyjna i zwalczanie przestępczości” środki dostępne to ok. 4,7 mln EUR. Nabór został rozstrzygnięty 5 sierpnia 2020 r. Do dofinansowania wybrano 8 projektów.

1.3 Monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji

Monitoring obszarów inteligentnych specjalizacji stanowi jeden z trzech głównych filarów systemu monitorowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 i opiera się po pierwsze na analizie wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych inteligentnych specjalizacji (Tabela 11).

Kluczowy element monitoringu obszarów inteligentnych specjalizacji to analiza działań i poddziałań WRPO 2014+ (EFS i EFRR), jako głównego źródła finansowania RIS3, w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji. Monitoring inteligentnych specjalizacji regionu zamyka analiza programów krajowych dedykowanych inteligentnym specjalizacjom oraz Programu Horyzont 2020.

1.3.1 Analiza wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje przykładowe wskaźniki, które są corocznie monitorowane, tak aby w 2020 roku uzyskać pełny obraz ścieżki rozwoju obszarów inteligentnych specjalizacji. Informacje te pochodzą głównie z ogólnodostępnych źródeł danych statystycznych (m.in. GUS, Izby Administracji Skarbowej w Warszawie).

W przypadku analiz liczby przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji, jak i liczby zatrudnionych oparto się na Bazie Rejestru REGON wg PKD. W związku z powyższym należy mieć na uwadze, iż przyporządkowanie poszczególnych sekcji i działów PKD do konkretnych IS nastąpiło na etapie aktualizacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 w ramach Załącznika nr 1 do Ramowego Planu Działań RIS3, a co za tym idzie niektóre kody zostały przyporządkowane do więcej niż jednego obszaru inteligentnej specjalizacji.

Tabela 11: Wybrane wskaźniki charakteryzujące stopień rozwoju poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji

Wskaźnik	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	Wnętrza przyszłości	Przemysł jutra	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	Rozwój oparty na ICT	Nowoczesne technologie medyczne
Liczba przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji (na podstawie główne PKD, dane za 2019 r. – w oparciu o bazę REGON)	12 202	19 864	13 691	22 556	10 423	21 155
Liczba zatrudnionych w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji (na podstawie PKD, ostatnie dostępne dane za 2018 r. GUS/BDL)	76 977*	157 855**	112 627	76 505	27 836	2 068***
Wartość eksportu województwa wielkopolskiego w roku 2019 dla inteligentnych specjalizacji (główne PKD) w PLN	9 962 606 084	23 174 366 680 ****	38 348 899 991 ****	182 607 425	1 290 739 052	908 235 218
Wartość importu województwa wielkopolskiego w roku 2019 dla Inteligentnych specjalizacji (główne PKD) w PLN	7 804 879 203	23 644 331 795 *****	44 546 136 414 *****	484 890 630	1 937 480 020	5 737 690 904

Źródło: opracowanie własne WOI na podstawie danych GUS, Izby Celnej w Warszawie oraz badań własnych.

* Dane dla sekcji A minus pracujący w leśnictwie.

** Dane z sekcji A i pracujący w leśnictwie.

*** Dane dla sekcji C dział 21. Brak danych dla sekcji Q OPIEKA ZDROWOTNA I POMOC SPOŁECZNA.

**** Wartość eksportu w tym ½ Sekcji 25 (wspólna dla Wnętrza przyszłości i Przemysł jutra).

***** Wartość importu w tym ½ Sekcji 25 (wspólna dla Wnętrza przyszłości i Przemysł jutra).

Analiza danych w tabeli powyżej wskazuje na brak znaczących dysproporcji w zakresie liczby przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji. Najwięcej przedsiębiorstw odnotowano w ramach inteligentnej specjalizacji „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”- 22 556 podmiotów, natomiast najmniej w obszarze „Rozwój oparty na ICT” – 10 423 podmiotów. W pierwszym przypadku nastąpił nieznaczny wzrost, w drugim występuje tendencja spadkowa i prawdopodobnie będzie ona kontynuowana w kolejnych latach. Wynika to z sytuacji na rynku międzynarodowym – znacznie lepsze warunki płacowe przedsiębiorcy i ich pracownicy z branży ICT w krajach zachodnich. Łącznie w 2019 i 2020 roku we wszystkich obszarach inteligentnych specjalizacji funkcjonowało 99 891 podmiotów prowadzących działalność, co stanowiło ok. 25% ogółu przedsiębiorstw (395 472) i oznacza spadek w porównaniu do lat poprzednich (w 2018 r. liczba podmiotów IS wyniosła 100 053, w 2017 r. – 107 104, w 2016 r. – 105 699). Z kolei trudno jednoznacznie ocenić wielkość zatrudnienia w poszczególnych obszarach inteligentnych specjalizacji. W pierwszych latach raportowanych w perspektywie 2014+ zatrudnienie było porównywalne, przy czym w 2017 r. nieznacznie wzrosło podobnie, jak liczba podmiotów (w 2017 r. – 414 569, w 2016 r. – 395 977). Natomiast trudno ocenić analizowany okres 2019-2020 w porównaniu do poprzedniego tj. roku 2018, ponieważ niedostępne były dane odnośnie zatrudnienia w obszarze nowoczesne technologie medyczne. Analiza eksportu województwa wielkopolskiego pod względem wartości wskazuje niezmiennie od kilku lat na wiodącą rolę obszaru specjalizacji pn. „Przemysł jutra” a następnie „Wnętrza przyszłości”.

1.3.2 Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR, EFS) pod kątem inteligentnych specjalizacji

RIS3 stanowi spełnienie warunku wstępnego dla celu tematycznego 1 „Wspieranie badań naukowych, rozwoju technologicznego i innowacji” w ramach Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+. Program przyczynia się do wspierania inteligentnych specjalizacji, wskazujących priorytety dla Wielkopolski w zakresie działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej do 2020 roku. Stąd część Działań i Poddziałań w ramach Programu zakłada premiowanie projektów, których zakres wpisuje się w tematykę inteligentnych specjalizacji. Ponadto w ramach dwóch Działań: 1.1 „Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki” oraz 1.2 „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski”, wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wpisujące się w regionalne IS.

Poniższe zestawienie tabelaryczne (Tabela 12) obejmuje Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFRR), w ramach których IS mają preferencje w postaci preferencji punktowych czy działań dedykowanych wyłącznie inteligentnym specjalizacjom.

Analiza Działań i Poddziałań WRPO 2014+ (EFRR), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji pozwoli na poznanie aktywności beneficjentów w ramach poszczególnych IS. Ponadto ukazuje wysokość wsparcia dedykowanego poszczególnym inteligentnym specjalizacjom.

Tabela 12: Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFRR), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji⁸

Nr Działania/ Poddziałania	Nazwa Działania/ Poddziałania
1.1 ⁹	Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki
1.2	Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski
1.3	Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego
1.3.1	Wsparcie inkubacji przedsiębiorstw
1.3.2	Poprawa jakości usług na rzecz inkubacji przedsiębiorstw
1.3.3	Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego
1.3.4	Wsparcie przedsiębiorczości i infrastruktury na rzecz rozwoju gospodarczego w ramach ZIT dla MOF Poznania
1.4	Internacjonalizacja gospodarki regionalnej
1.4.1	Kompleksowe wsparcie rozwoju działalności przedsiębiorstw na rynkach zagranicznych dla przedsiębiorstw posiadających plan rozwoju eksportu
1.4.2	Promocja gospodarcza regionu
1.5	Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw
1.5.1	Instrumenty finansowe podnoszące konkurencyjność MŚP
1.5.2	Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu
1.5.3	Wzrost konkurencyjności przedsiębiorstw poprzez poprawę efektywności energetycznej
9.3.2	Inwestowanie w rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego
9.3.4	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania
9.3.5	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla rozwoju AKO

Źródło: opracowanie własne WOI.

Poniższe zestawienie tabelaryczne (Tabela 13) prezentuje statystykę konkursów WRPO 2014+ (EFRR) przygotowaną w oparciu o: „Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2018 rok” (Załącznik do Uchwały nr 5901/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 27.09.2018 roku), „Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego

⁸ Zestawienie zostało opracowane w oparciu o Uszczegółowienie WRPO 2014+ aktualne na dzień 31.12.2020 r. W przypadku zmiany zapisów w Uszczegółowieniu WRPO 2014+, WOI zastrzega sobie możliwość aktualizacji/zmiany źródeł pozyskiwania wskaźników.

⁹ Czerwonym kolorem oznaczono działania, w ramach których wsparcie mogą otrzymać wyłącznie projekty wpisujące się w IS.

Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2019 rok (Załącznik do Uchwały nr 1566/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11. 2019 roku) i Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2020 (Załącznik do Uchwały nr 1567/2019 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11.2019 roku).

W zestawieniu wykazano wyłącznie te konkursy, które zakończyły się w 2019 i 2020 roku (w oparciu o uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów) a przyporządkowanie do poszczególnych inteligentnych specjalizacji nastąpiło poprzez informacje z wniosków na podstawie oceny eksperckiej dokonywanej w ramach Komisji Oceny Projektów.

Tabela 13: Statystyka konkursów WRPO 2014+ (EFRR) za okres 2019 i 2020 r.¹⁰

L.p	Nr Działania/ Poddziałania	Ogólna pula środków przeznaczona na dofinansowanie projektów (wg ogłoszonego konkursu, PLN)	Nr konkursu	Liczba projektów wybranych do dofinansowania	Uchwała ZWW o wyborze projektów wybranych do dofinansowania	Kwota dofinansowania po uchwale	Liczba projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	Wnętrza przyszłości	Przemysł jutra	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	Rozwój oparty na ICT	Nowoczesne technologie medyczne	Liczba projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w więcej niż jeden obszar IS	Liczba projektów wybranych do dofinansowania, których zakres nie wpisuje się w żaden obszar IS
1.	1.1	55 000 000,00 ¹¹	RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/18	4	nr 373/2019 z 21.02.2019 r.	20 964 220,98	2	1	0	1	0	0	0	2	0
2.	1.1	50 000 000,00	RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/19	8	nr 2569/2020 z 6.08.2020 r. nr 2582/2020 z 13.08.2020 r.	82 409 011,15	3	1	1	0	0	1	0	5	0
3.	1.2	50 000 000,00	RPWP.01.02.00-IZ.00-30-001/19	40	nr 1269/2019 z 19.09.2019 r.	44 540 908,98	31	2	2	15	0	9	3	9	0
4.	1.3.1	10 000 000,00	RPWP.01.03.01-IZ.00-30-001/20	5	nr 2998/2020 z 3.12.2020 r. 3037/2020 z 10.12.2020	14 754 700,86	0	0	0	0	0	0	0	4	1
5.	1.3.2	25 000 000,00	RPWP.01.03.02-IZ.00-30-001/18	6	nr 472/2019 z 13.03.2019 r. 551/2019 z 28.03.2019	27 869 591,58	2	0	0	0	0	2	0	4	0

Źródło: opracowanie własne WOI.

¹⁰ Dane przedstawione w przedmiotowej tabeli zostały wygenerowane w oparciu o uchwały Zarządu Województwa Wielkopolskiego w sprawie wyboru do dofinansowania projektów, bez uwzględnienia procedury odwoławczej

¹¹ Kwota z harmonogramu na 2018 r. Łączna kwota przewidziana na dofinansowanie w ramach poddziałania 1.1. (2 konkursy, jeden rozstrzygnięty w 2018 r.).

6.	1.3.3	30 000 000,00	RPWP.01.03.03-I Z-00-30-002/18	1	nr 625/2019 z 12.04.2019 r.	2 743 609,03	0	0	0	0	0	0	0	1	0
7.	1.4.2	10 000 000,00 ¹²	RPWP.01.04.02- IZ.00-30-001/18	4	nr 645/2019 z 18.04.2019 r.	3 665 701,32	1	0	0	0	0	1	0	3	0
8.	1.4.2	15 000 000,00	RPWP.01.04.02- IZ.00-30-001/19	5	nr 1741/2020 z 16.01.2020 r.	10 985 527,63	0	0	0	0	0	0	0	5	0
9.	1.5.2	90 000 000,00	RPWP.01.05.02-I Z-00-30-001/18	194	nr 552/2019 z 28.03.2019 nr 553/2019 z 28.03.2019 nr 1013/2019 z 11.07.2019 nr 1363/2019 z 17.10.2019	316 153 055,47	102	15	34	32	1	11	9	89	3

¹² Kwota z harmonogramu na 2018 r.

W ramach dziewięciu wymienionych powyżej konkursów złożono 511 wniosków: 4 wnioski w ramach Działania 1.1 nr konkursu: RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/18 i 9 wniosków w ramach konkursu nr: RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/19, 124 wnioski w ramach Poddziałania 1.2.1 nr konkursu: RPWP.01.02.01-IZ.00-30-001/19, 9 wniosków w ramach Poddziałania 1.3.1 nr konkursu RPWP.01.03.01-IZ.00-30-001/20, 7 wniosków w ramach poddziałania 1.3.2 nr konkursu RPWP.01.03.02-IZ.00-30-001/18, 3 wnioski w ramach Poddziałania 1.3.3. nr konkursu RPWP.01.03.03-IZ.00-30-001/18 i RPWP.01.03.03-IZ.00-30-002/18, 4 wnioski w ramach Poddziałania 1.4.2 konkurs nr: RPWP.01.04.02-IZ.00-30-001/18 i 5 wniosków w ramach konkursu nr: RPWP.01.02.00-IZ.00-30-001/19, 346 wniosków w ramach Poddziałania 1.5.2 nr konkursu: RPWP.01.05.02-IZ.00-30-001/18. Natomiast dofinansowanie otrzymało 267 projektów.

Zakres 141 projektów wpisywał się w jeden obszar inteligentnych specjalizacji, a łączna kwota dofinansowania tych projektów 226 070 996,41 PLN. Najwięcej projektów reprezentowało inteligentną specjalizację „Przemysł jutra” – 48 projektów (łączna kwota dofinansowania projektów 73 266 950,74 PLN), „Wnętrza przyszłości” – 37 projektów (łączna kwota dofinansowania projektów 62 073 685,76 PLN), „Biurowce i żywność dla świadomych konsumentów” – 19 projektów (łączna kwota dofinansowania projektów 41 815 132,92 PLN).

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Działania 1.1 „Wsparcie infrastruktury B+R w sektorze nauki” - konkurs nr: RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/18) wyniosła 20 964 220,98 a w ramach konkursu nr: RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/19 - 82 409 011,15 i 7 projektów spośród 12 swoim zakresem nie wpisywało się w jeden obszar IS. Największe dofinansowanie przyznano inteligentnej specjalizacji „Wnętrza przyszłości” 22 953 739,82 PLN, co stanowi 63% kwoty dofinansowania projektów, których zakres wpisywał się w jeden obszar IS. Na podstawie informacji zawartych w dokumentacji aplikacyjnej stwierdzić należy, że prace projektowe mają służyć w pewnym stopniu poprawie potencjału innowacyjnego podmiotów, które będą korzystały ze strefy aktywności. Ocenie podlega nie tylko bezpośrednie wpisywanie się branżowe projektu w strefę inteligentnych specjalizacji regionalnych Wielkopolski, ale także efekt synergii wynikający z połączenia nauki i biznesu.

Tabela 14: Statystyka konkursu w ramach Działania 1.1 (konkurs nr: RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/18 i RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/19) WRPO 2014+ (EFRR) za 2019 r. i 2020 r. uwzględniająca kwotę dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS

L.p.	Obszary inteligentnych specjalizacji	Kwota dofinansowania (PLN)
1.	Biurowce i żywność dla świadomych konsumentów	8 369 263,39
2.	Przemysł jutra	1 095 937,00
3.	Wnętrza przyszłości	22 953 739,82
4.	Rozwój oparty na ICT	4 176 107,50

	Ogółem	36 595 047,71
--	---------------	----------------------

Źródło: opracowanie własne WOI.

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Poddziałania 1.2 „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski” (konkurs nr: RPWP.01.02.00-IZ.00-30-001/19) wyniosła 44 540 908,98 PLN, z czego ok. 80% o łącznej kwocie 35 698 076,88 PLN dotyczyło projektów, których zakres wpisywał się w jeden obszar inteligentnej specjalizacji. Najwięcej projektów wpisywało się w inteligentną specjalizację „Przemysł jutra” – 15 projektów o łącznej kwocie dofinansowania 17 550 737,19 PLN. Sporo projektów wpisywało się również w specjalizację „Rozwój oparty na ICT” – 9 projektów (9 657 963,20 PLN).

Tabela 15: Statystyka konkursu w ramach Działania 1.2 (konkurs nr: RPWP.01.02.00-IZ.00-30-001/19) WRPO 2014+ (EFRR) za 2019 r. i 2020 r. uwzględniająca kwotę dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS

L.p.	Obszary inteligentnych specjalizacji	Kwota dofinansowania (PLN)
1.	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	409 068,49
2.	Wnętrza przyszłości	4 481 258,00
3.	Przemysł jutra	17 550 737,19
4.	Rozwój oparty na ICT	9 657 963,20
5.	Nowoczesne technologie medyczne	3 599 050,00
	Ogółem	35 698 076,88

Źródło: opracowanie własne WOI.

Ogólna kwota dofinansowania w ramach Poddziałania 1.3.1 „Wsparcie inkubacji przedsiębiorstw” (konkurs nr RPWP.01.03.01-IZ.00-30-001/20) wyniosła 14 754 700,86 PLN i żaden projekt nie wpisywał się w jeden obszar inteligentnych specjalizacji. W ramach Poddziałania 1.3.2 „Poprawa jakości usług na rzecz inkubacji przedsiębiorstw” (konkurs nr RPWP.01.03.02-IZ.00-30-001/18) 2 projekty, które otrzymały dofinansowanie w wysokości 660 790 PLN wpisywały się w 1 specjalizację - „Rozwój oparty na ICT” Natomiast w ramach poddziałania 1.3.3. „Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego” (konkurs nr RPWP.01.03.03-IZ.00-30-002/18) do dofinansowania został wybrany tylko 1 projekt o wartości 2 743 609,03 zł i wpisywał się on w wiele inteligentnych specjalizacji. Z kolei w ramach poddziałania 1.4.2 „Internacjonalizacja gospodarki regionalnej” (konkursy nr RPWP.01.04.02-IZ.00-30-001/18 i RPWP.01.04.02-IZ.00-30-001/19) ogólna kwota dofinansowania wyniosła 14 651 228,95 PLN i tylko jeden projekt wpisywał się 1 obszar inteligentnych specjalizacji – „Rozwój oparty na ICT” w kwocie 1 184 835,40 PLN.

Tabela 16: Statystyka konkursu w ramach Działania 1.5.2 (konkurs nr: RPWP.01.05.02-IZ.00-30-001/18) WRPO 2014+ (EFRR) za 2019 r. i 2020 r. uwzględniająca kwotę dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS

L.p.	Obszary inteligentnych specjalizacji	Kwota dofinansowania (PLN)
1.	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	33 036 801,04
2.	Wnętrza przyszłości	34 638 687,94
3.	Przemysł jutra	54 620 276,55
4.	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	2 225 250,00
4.	Rozwój oparty na ICT	17 790 273,26
5.	Nowoczesne technologie medyczne	10 281 747,63
	Ogółem	152 593 036,42

Ogólna kwota dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania w ramach Poddziałania 1.5.2 „Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu” (konkurs nr: RPWP.01.05.02-IZ-00-30-001/18) wyniosła 692 717 940,99 PLN, z czego 102 projekty o łącznej kwocie 152 593 036,42 PLN wpisywało się w 1 obszar IS. Najwięcej projektów wpisywało się w inteligentną specjalizację „Wnętrza przyszłości” – 34 projekty o łącznej kwocie dofinansowania 34 638 687,94 PLN i „Przemysł jutra” – 32 projekty o łącznej kwocie dofinansowania 54 620 276,55 PLN. Sporo projektów wpisywało się również w specjalizację „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów” – 15 projektów (33 036 801,04 PLN).

Tabela 17: łączna statystyka konkursów w ramach Podziałów 1.1, 1.2, 1.3.2, 1.4.2, 1.5.2 WRPO 2014+ (EFRR) za 2019 r. i 2020 r. uwzględniająca kwotę dofinansowania projektów wybranych do dofinansowania, których zakres wpisuje się w jeden obszar IS

L.p.	Obszary inteligentnych specjalizacji	Kwota dofinansowania (PLN)
1.	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	41 815 132,92
2.	Wnętrza przyszłości	62 073 685,76
3.	Przemysł jutra	73 266 950,74
4.	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	2 225 250,00
5.	Rozwój oparty na ICT	33 469 969,36
6.	Nowoczesne technologie medyczne	13 880 797,63
	Ogółem	226 731 786,41

Źródło: opracowanie własne WOI.

Analiza dziewięciu konkursów w ramach Poddziałań 1.1 (konkursy nr RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/18 i RPWP.01.01.00-IZ.00-30-001/19), 1.2 (konkurs nr: RPWP.01.02.00-IZ-00-30-001/19), 1.3.2 (konkurs nr: RPWP.01.03.01-IZ.00-30-001/20), 1.4.2. (konkurs nr: RPWP.01.04.02-IZ.00-30-001/18 i RPWP.01.04.02-IZ.00-30-001/19), 1.5.2 (konkurs nr: RPWP.01.05.02-IZ-00-30-001/18) za lata 2019 i 2020 wskazuje inteligentną specjalizację „Przemysł jutra” jako wiodącą w kontekście łącznych kwot dofinansowania projektów – nieco ponad 73 miliony PLN (73 266 950,74 PLN), co stanowiło ok. 32 % ogólnej kwoty dofinansowania projektów, których zakres wpisywał się w jeden obszar IS, o czym świadczy zarówno kwota dofinansowania, jak i liczba zgłoszonych wniosków w ramach Poddziałań 1.2 i 1.5.2. Znaczną kwotę dofinansowania przyznano również projektom wpisującym się w specjalizację „Wnętrza przyszłości” – ok. 62 mln PLN (62 073 685,76 PLN) czyli ok. 27% ogólnej kwoty dofinansowania projektów oraz „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów” – niecałe 42 mln PLN (41 815 132,92 PLN), co stanowiło ponad 18% ogólnej kwoty dofinansowania projektów wpisujących się w 1 obszar specjalizacji. Warto zauważyć, że znaczna część projektów tj. ok. 47% (122 projekty) na łączną kwotę 266 741 339,98 PLN wpisywało się w więcej niż jeden obszar specjalizacji. Wynika to z horyzontalnego charakteru niektórych specjalizacji takich, jak „Rozwój oparty na ICT” czy „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”, a także z konieczności współpracy firm z różnych branż przy realizacji innowacyjnych projektów. To prowadzi do powstawania obszarów innowacji międzybranżowych tzn. innowacji powstających na styku istniejących obszarów specjalizacji.

Zestawienie w Tabeli 18 obejmuje działania i poddziałania WRPO 2014+ finansowane z europejskiego Funduszu Społecznego (EFS), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji. Projekty WRPO 2014+ współfinansowane z Europejskiego Funduszu Społecznego cechuje odmienna specyfika niż te, współfinansowane z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego (EFRR). Projekty współfinansowane z EFS mają charakter popytowy i dopiero po zakończeniu ich realizacji można stwierdzić, ile z nich było realizowanych w obszarze inteligentnych specjalizacji. Stąd, dla celów monitoringowych ustalono procedurę opisaną poniżej tabeli.

Tabela 18: Działania i Poddziałania WRPO 2014+ (EFS), w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji¹³

DEFS		WUP	
Nr Działania/ Poddziałania	Nazwa Działania/ Poddziałania	Nr Działania	Nazwa Działania
6.3.1	Samozatrudnienie i przedsiębiorczość	6.2	Aktywizacja zawodowa
6.3.2	Samozatrudnienie i przedsiębiorczość w ramach ZIT dla rozwoju AKO		
6.5	Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych		
6.6.1	Wspieranie aktywności zawodowej pracowników poprzez działania prozdrowotne		
8.3.1	Kształcenie zawodowe młodzieży – tryb konkursowy		

¹³ Zestawienie zostało opracowane w oparciu o Uszczegółowienie WRPO 2014+ aktualne na dzień 31.12.2018 r. W przypadku zmiany zapisów w Uszczegółowieniu WRPO 2014+, WOI zastrzega sobie możliwość aktualizacji/ zmiany źródeł pozyskiwania wskaźników.

8.3.2	Kształcenie zawodowe dorosłych – tryb konkursowy		
8.3.3	Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska – tryb pozakonkursowy		
8.3.4	Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla MOF Poznania		
8.3.5	Kształcenie zawodowe młodzieży i dorosłych w ramach ZIT dla rozwoju AKO		

Źródło: opracowanie własne WOI.

Po podpisaniu umów z beneficjentami i zakończeniu realizacji projektów można określić wielkość udzielonego wsparcia w ramach poszczególnych obszarów inteligentnych specjalizacji (kwotę przeznaczoną na wsparcie, liczbę zorganizowanych szkoleń, jak i liczbę przeszkolonych osób, z uwzględnieniem kierunków kształcenia, liczbę nowych miejsc pracy oraz wysokość wsparcia przeznaczonego dla przedsiębiorstw).

W celu uzyskania informacji od beneficjentów Działań i Poddziałań w ramach WRPO 2014+ (EFS), gdzie IS mają preferencje, opracowano ankiety, które stanowią odpowiednio Załącznik nr 5 i nr 6 do niniejszego raportu. Wypełnione elektronicznie i zeskanowane ankiety Beneficjenci są zobligowani przesłać wraz z Wnioskiem o płatność końcową za pośrednictwem SL 2014.

Na podstawie otrzymanych 37 ankiet potwierdzających odbycie 70 szkoleń w ramach działania 6.2, w wyniku których zostało przeszkolonych 779 osób ustalono, że większość beneficjentów (75%) szkoliła w ramach jednej inteligentnej specjalizacji i były to: Rozwój oparty na ICT, Wnętrza przyszłości, Wyspecjalizowane procesy logistyczne. 14 beneficjentów nie deklarowało szkoleń wpisujących się w żaden obszar inteligentnej specjalizacji. Z kolei w ramach działania 6.3.1. na podstawie 18 ankiet ustalono, że powstało 270 nowych miejsc pracy i najwięcej ich było w ramach specjalizacji „Wnętrza przyszłości” (87) i „Nowoczesne technologie medyczne” (51). 13 beneficjentów nie zadeklarowało przynależności do żadnej inteligentnej specjalizacji. Dalsza realizacja projektów oraz wypełnienie ankiety na zakończenie ich realizacji pozwoli w większym stopniu ocenić ile z nich było realizowanych w obszarach inteligentnych specjalizacji. Informacje te będą publikowane w kolejnych raportach z monitoringu RIS3.

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje statystykę konkursów WRPO 2014+ (EFS) przygotowaną w oparciu o: „Harmonogram naboru wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2018 rok” (Załącznik do Uchwały nr 5901/2018 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 27.09.2018 roku), „Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2019 rok” (Załącznik do Uchwały nr 1566/2019 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11.2019 r.), „Harmonogram naborów wniosków o dofinansowanie w trybie konkursowym dla Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ na 2020 rok” (Załącznik do Uchwały 1567/2020 Zarządu Województwa Wielkopolskiego z dnia 26.11.2019 r.)

Tabela 19: Statystyka konkursów WRPO 2014+ (EFS) za 2019 r. i za 2020 r., w ramach których wsparcie mogą otrzymać projekty wpisujące się w obszary inteligentnych specjalizacji¹⁴

L.p.	Nr Działania/ Poddziałania	Środki przeznaczona na dofinansowanie projektów (wg ogłoszonego konkursu, PLN)	Nr konkursu	Liczba projektów wybranych do dofinansowania	Uchwała ZWW o wyborze projektów wybranych do dofinansowania	Wartość umów w części dofinansowanej z EFS (PLN)
1.	6.3.1.	13 461 800,00	RPWP.06.03.01-IZ.00-30-001/20	1	nr 2675/2020 z 10.09.2020	13 461 799,00
2.	6.5	27 473 450,00	RPWP.06.05.00-IZ.00-30-001/18	18	nr 566/2019 z 04.04.2019 r. nr 904/2019 z 27.06.2019 r. nr 1104/2019 z 07.08.2019	22 792 146,76
3.	6.5	90 100 000,00	RPWP.06.05.00-IZ.00-30-002/18	6	1282/2019 z 26.09.19 3772/2019 z 26.09.2019	89 676 719,7
4.	6.6.1	8 500 000,00	RPWP.06.06.01-IZ.00-30-001/19	4	nr 1625/2019 z 13.12.2019 r.	2 864 814,05
5.	8.3.1	75 925 587,00	RPWP.08.03.01-IZ.00-30-001/18	39	268 /2019 z 31.05.2019 736 /2019 z 23.05.2019	29 890 166,46
7.	8.3.1	8 684 462,00	RPWP.08.03.01-IZ.00-30-002/18	1	269/2019 z 31.01.2019 r.	1 447 896,12
8.	8.3.1	34 552 760,00	RPWP.08.03.01-IZ.00-30-001/19	32	2165/2020 z 30.04.2020 r.	25 888 255,09
9.	8.3.2	29 000 000,00	RPWP.08.03.02-IZ.00-30-001/19	6	1336/2019 z 11.10.2019 r.	27 571 158,85
10.	8.3.4	4 900 000,00	RPWP.08.03.04-IZ.00-30-001/19	0	-	0
11.	8.3.4	1 500 000,00	RPWP.08.03.04-IZ.00-30-002/19	2	2512/2020 z 23.07.2020 r. 2973/2020 z 26.11.2020 r.	1 434 034,71
12.	8.3.5	3 683 184,00	RPWP.08.03.05-IZ.00-30-001/18	2	795/2019 z 30.09.2019 1153/2019 z 13.08.2019 r.	3 683 183,71

Źródło: opracowanie własne WOI.

Analiza powyższych danych wskazuje, że w 2019 r. i 2020 r. rozstrzygniętych zostało 12 konkursów w ramach EFS, które zawierały wymagania dot. branż o największym potencjale rozwojowym, czyli o 7 konkursów więcej niż w 2018 r. i na dofinansowanie przeznaczono nieco ponad 201 mln PLN czyli o

¹⁴ Dane przedstawione w przedmiotowej tabeli zostały wygenerowane w oparciu o informacje otrzymane z Departamentu Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego oraz informacje zawarte na stronie www.wrpo.wielkopolskie.pl; w tabeli przedstawiono ostateczne dofinansowanie po zmianach w alokacji i weryfikacji wniosków o płatność.

ok. 24% więcej środków niż w 2018 r., w którym dofinansowanie wyniosło ok 162 mln PLN. Najwięcej projektów do dofinansowania zostało wybranych w ramach Poddziałania 8.3.1 „Doskonalenie kompetencji osób pracujących i wsparcie procesów adaptacyjnych” – 72 projekty na kwotę nieco ponad 57 mln PLN.

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje wykaz projektów zidentyfikowanych przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego, których zakres wpisuje się w IS lub realizacja projektu jest komplementarna z RIS3 (EFRR). W przypadku projektów dofinansowanych w ramach EFS, identyfikacja inteligentnych specjalizacji nastąpi po zakończeniu realizacji projektu i wypełnieniu ankiety przez Beneficjenta (zgodnie z procedurą opisaną powyżej).

W toku identyfikacji przez IZ WRPO 2014+ kolejnych projektów w ramach trybu pozakonkursowego, których zakres będzie zgodny z inteligentnymi specjalizacjami, będą one ujmowane w sposób narastający w raportach z monitoringu RIS3 z uwagi na ich strategiczny charakter.

Tabela 20: Wykaz projektów zidentyfikowanych przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego na 2019 i 2020 r.

L.p.	Nr Działania/ Poddziałania	Tytuł projektu	Uchwała ZWW o wyborze projektów wybranych do dofinansowania	Dofinansowanie projektu (PLN)	IS, w zakres których wpisuje się przedmiot projektu
1.	1.4.2	Gospodarna Wielkopolska	nr 1906/2016 z 21.04.2016 r.	16 999 999,83	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, Wnętrza przyszłości, Przemysł jutra, Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Rozwój oparty na ICT, Nowoczesne technologie medyczne.
2.	1.5.1	Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw sektora MŚP w Wielkopolsce poprzez wsparcie ich aktywności inwestycyjnej za pośrednictwem instrumentów finansowych WRPO 2014+	nr 2746/2016 z 19.10.2016 r.	516 780 000,00	Kryterium dotyczące IS nie występuje (kryteria w zakresie instrumentów finansowych nie przewidują badania zgodności z IS). W dokumentacji aplikacyjnej zadeklarowano, iż „Realizacja przedmiotowego Projektu jest komplementarna z Regionalną Strategią Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020, która wśród wyzwań strategicznych regionu wymienia m.in.: zwiększenie potrzeb przedsiębiorstw w zakresie innowacji procesowych, produktowych, technologicznych, organizacyjnych i marketingowych, zwiększenie umiejętności przedsiębiorstw w zakresie wprowadzania innowacji, podniesienie atrakcyjności produktów i usług w oparciu o innowacyjny design poprzez wsparcie we wprowadzaniu

					<p>innowacji w tym zakresie. Komplementarność Projektu z powyższą strategią zapewniona zostanie poprzez oferowanie produktów finansowych zachęcających do podejmowania innowacyjnych przedsięwzięć rozwojowych, co będzie miało bezpośredni wpływ na poprawę innowacyjności sektora MŚP w regionie". Można jednak przyjąć, iż z uwagi na charakter projektu, który skierowany jest do przedsiębiorstw z bardzo wielu branż, projekt będzie miał pośredni wpływ na wszystkie IS regionalne.</p>
3.	8.1.3	Kształcenie ogólne – Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@2020	nr 2959/2016 z 1.12.2016 r.	100 485 299,98	Rozwój oparty na ICT
4.	8.3.3	Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska	nr 1529/2016 z 21.01.2016 r.	57.150.000,00	Dane dostępne po zakończeniu realizacji projektu i wypełnieniu ankiety przez Beneficjenta (zgodnie z procedurą opisaną powyżej).
6.	9.3.2	Nowoczesne technologie w kształceniu zawodowym elementem rozwoju gospodarczego obszaru funkcjonalnego powiatów tureckiego i kolskiego	nr 3040/2016 z 22.12.2016 r.	13.300.000,00	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, Przemysł jutra, Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Rozwój oparty na ICT.
7.	9.3.2	Inwestowanie w rozwój infrastruktury kształcenia zawodowego	nr 3861/2017 z 22.06.2017 r.	73 084 665,36	Przemysł jutra / Wyspecjalizowane procesy logistyczne
8.	9.3.4	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania	nr 3280/2017 z 24.02.2017 r.	16 834 427,76	Przemysł jutra, wnętrza przyszłości oraz wyspecjalizowane procesy logistyczne
9.	9.3.4.	Inwestowanie w rozwój infrastruktury edukacyjnej i szkoleniowej w ramach ZIT dla MOF Poznania.	nr 3281/2017 z 24.02.2017 r.	16 929 599,98	Przemysł jutra, wnętrza przyszłości oraz wyspecjalizowane procesy logistyczne
10.	8.3.3	Czas zawodowców BIS – zawodowa Wielkopolska	nr 1192/2019 z 30.08.2019	3 856 668,39	Brak
11.	1.2	Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw	nr 2537/2020 z 30.07.2020	4 362 874,88	Przemysł Jutra, Wyspecjalizowane procesy logistyczne

		Wielkopolski			
12.	1.5.2	Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu	nr 2458/2020 z 9.07.2020	100 000 000,00	Brak
13.	2.1.1	Rozwój elektronicznych usług publicznych	nr 2539/2020 z 30.07.2020	2 387 587,10	Rozwój oparty na ICT
14.	2.1.4	Rozwój elektronicznych usług publicznych w ramach ZIT dla MOF Poznania	nr 2897/2020 z 13.11.2020	14 000 000,00	Rozwój oparty na ICT

Źródło: opracowanie własne WOI.

W 2019 r. ogłoszono 1 nabór w trybie pozakonkursowym w ramach poddziałania 8.3.3 - Czas zawodowców BIS. Natomiast w 2020 r. ogłoszono cztery nabory w trybie pozakonkursowym w ramach: Działania 1.2 „Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski”, Poddziałania 1.5.2 „Wzmocnienie konkurencyjności przedsiębiorstw”, Poddziałania 2.1.1 Rozwój elektronicznych usług publicznych oraz Poddziałania 2.1.4 Rozwój elektronicznych usług publicznych w ramach integrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania. Największe środki przeznaczono na wsparcie rozwoju przedsiębiorczości w regionie w ramach tarczy antykryzysowej w dobie pandemii – 100 mln PLN, w drugiej kolejności pod względem przyznanych środków przeznaczono dofinansowanie na rozwój elektronicznych usług publicznych w ramach integrowanych Inwestycji Terytorialnych dla Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Poznania – 14 mln PLN.

1.3.3 Analiza programów krajowych

Zgodnie z zapisami RIS3, WOI w ramach kompetencji w zakresie realizacji polityki innowacyjnej ma za zadanie zapewnić synergię między inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i Wielkopolski. Działanie to ma istotne znaczenie w procesie ubiegania się podmiotów z Wielkopolski, w szczególności przedsiębiorstw, jednostek B+R oraz uczelni o wsparcie z programów krajowych m.in. z Programu Operacyjnego Inteligentny Rozwój 2014-2020 (PO IR) oraz Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER).

Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje powiązania między krajowymi inteligentnymi specjalizacjami a inteligentnymi specjalizacjami naszego regionu.

Tabela 21: Synergia między inteligentnymi specjalizacjami na poziomie krajowym i Wielkopolski

Krajowe inteligentne specjalizacje	Inteligentne specjalizacje Wielkopolski					
	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów	Wnętrza przyszłości	Przemysł jutra	Wyspecjalizowane procesy logistyczne	Rozwój oparty na ICT	Nowoczesne technologie medyczne
Zdrowe społeczeństwo	X				X	X
Innowacyjne technologie, procesy i produkty sektora rolno- spożywczego i leśno- drzewnego		X	X		X	

Biotechnologiczne procesy i produkty chemii specjalistycznej oraz inżynierii środowiska	X					
Wysokosprawne, niskoemisyjne i zintegrowane układy wytwarzania, magazynowania, przesyłu i dystrybucji energii					X	
Inteligentne i energooszczędne budownictwo	X	X	X		X	
Rozwiązania transportowe przyjazne środowisku			X	X	X	
Nowoczesne technologie pozyskiwania, przetwórstwa i wykorzystania surowców naturalnych oraz wytwarzanie ich substytutów			X			
Minimalizacja wytwarzania odpadów, w tym niezdalnych do przetworzenia oraz wykorzystanie materiałów i energetyczne odpadów (recykling i inne metody odzysku)	X	X	X			
Innowacyjne rozwiązania i technologie w gospodarce wodno-ściekowej					X	
Wielofunkcyjne materiały i kompozyty o zaawansowanych właściwościach, w tym nanoprocesy i nanoprodukty	X		X			X
Sensory (w tym biosensory) i inteligentne sieci sensorowe					X	
Inteligentne sieci i technologie geoinformacyjne					X	
Elektronika drukowana, organiczna i elastyczna					x	
Automatyzacja i robotyka procesów technologicznych			X		X	
Fotonika			X		X	
Inteligentne technologie kreatywne		X	X		X	
Innowacyjne technologie morskie w zakresie specjalistycznych jednostek pływających konstrukcji morskich i przybrzeżnych oraz logistyki opartej o transport morski i śródlądowy			X	X		

Źródło: opracowanie własne WOI.

Programy Operacyjne Inteligentny Rozwój 2014-2020 (PO IR) oraz Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 (PO WER) to główne obszary obserwacji i analiz w zakresie monitoringu aktywności Wielkopolan w programach krajowych, również w kontekście wsparcia wielkopolskich inteligentnych specjalizacji. Poniższe zestawienie tabelaryczne prezentuje Działania i Poddziałania PO IR oraz Działania PO WER, w ramach których prowadzony jest monitoring inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski. Idea wspomagania regionów przez szczebel centralny została zapoczątkowana już w pierwszej połowie 2014 roku. Opracowano wówczas „Listę wskaźników wspólnych”, na podstawie której dla każdego regionu miał być publikowany raport, wspierając tym samym regionalne systemy monitoringu i ewaluacji, dostarczając istotnych danych, wcześniej niemożliwych do zdobycia na poziomie regionalnym. Ponadto, dane m.in. z SL2014 na bieżąco miały być publikowane na Portalu Informacyjno-Komunikacyjnym. Wypracowany przez regiony i centralne organy administracji publicznej system monitorowania i ewaluacji miał mieć kluczowe znaczenie dla efektywnego wykorzystania zasobów przeznaczonych na innowacje, zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym w perspektywie 2014-2020, a także po roku 2020. W praktyce jednak system nie funkcjonuje, dostarczane przez Ministerstwa są szczątkowe, przekazywane nieregularnie, nie tworząc pełnego obrazu dla regionu.

Tabela 22: Działania i Poddziałania PO IR oraz Działania PO WER, w ramach których prowadzony jest monitoring inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski¹⁵

PO IR		PO WER	
Nr Działania	Nazwa Działania/ Poddziałania	Nr Działania	Nazwa Działania
2.3.	Proinnowacyjne usługi dla przedsiębiorstw	1.1.	Wsparcie osób młodych pozostających bez pracy na regionalnym rynku pracy
2.4.	Współpraca w ramach krajowego systemu innowacji	1.2.	Wsparcie osób młodych na regionalnym rynku pracy
3.1.	Finansowanie innowacyjnej działalności MŚP z wykorzystaniem kapitału podwyższonego ryzyka	2.2.	Wsparcie na rzecz zarządzania strategicznego przedsiębiorstw oraz budowy przewagi konkurencyjnej na rynku
3.2.	Wsparcie wdrożeń wyników prac B+R	2.6.	Wysoka jakość polityki na rzecz włączenia społecznego i zawodowego osób niepełnosprawnych
3.3.	Wsparcie promocji oraz internacjonalizacji innowacyjnych przedsiębiorstw		
		2.7.	Zwiększenie szans na zatrudnienie osób szczególnie zagrożonych wykluczeniem społecznym
		2.10.	Wysoka jakość systemu oświaty
		4.3.	Współpraca ponadnarodowa

Źródło: opracowanie własne WOI.

Dane otrzymane z NCBR i Ministerstwa Rozwoju i Technologii zostały poddane analizie nakładów na RIS3 - opisane w pkt 1.2. WOI nie dysponuje informacjami niezbędnymi do przeprowadzenia analizy inteligentnych specjalizacji w ramach PO IR i PO WER.

1.3.4 Analiza wybranych programów europejskich

Monitoring i analiza wybranych programów europejskich ma na celu przede wszystkim pozyskanie informacji o kwocie środków pochodzących z różnych źródeł i trafiających do podmiotów wielkopolskiego systemu innowacji na działania wpisujące się w RIS3. W niniejszym podrozdziale prezentowane są wybrane programy europejskie, w ramach których ze względu na dostęp do danych możliwa jest analiza aktywności podmiotów z Wielkopolski.

Program Horyzont 2020

Głównym celem Programu Horyzont 2020 jest przyczynianie się do zbudowania społeczeństwa i gospodarki opartych na wiedzy poprzez wspieranie badań, rozwoju i innowacji. Dzięki temu

¹⁵ Zestawienie zostało opracowane w oparciu o dane dostępne z Ministerstwa Inwestycji i Rozwoju, WOI zastrzega sobie możliwość aktualizacji/ zmiany źródeł pozyskiwania wskaźników.

Horyzont 2020 przyczynia się do osiągnięcia unijnych celów w zakresie badań i rozwoju, w tym m.in. do zwiększenia wydatkowania do 3% PKB na finansowanie badań naukowych i rozwoju w całej Unii Europejskiej do 2020 roku.

Program Horyzont 2020 oparty jest na trzech filarach:

- **Filar 1 – Doskonała baza naukowa** w celu podniesienia zdolności Unii Europejskiej do osiągnięcia światowej klasy wybitnych osiągnięć naukowych;
- **Filar 2 – Wiodąca pozycja w przemyśle** w celu wspierania przedsiębiorstw, w tym MŚP i innowacji;
- **Filar 3 – Wyzwania społeczne** w celu realizacji zadań określonych w strategii „Europa 2020” poprzez wsparcie działań obejmujących pełny cykl innowacyjny od badań po wprowadzenie na rynek.

W latach 2019-2020 116 projektów z Wielkopolski otrzymało dofinansowanie w ramach Programu Horyzont 2020. W 2019 r. podpisano 63 umowy na łączną kwotę dofinansowania 506 133 094,45 €, a w 2020 r., 53 kiedy dofinansowanie projektów z Wielkopolski wyniosło 112 480 510,87 €. Poniższe zestawienia tabelaryczne nr 23 i 24 prezentują aktywność Wielkopolski w ramach Programu Horyzont 2020 w roku 2019 i 2020 r.

Tabela 23: Uczestnictwo w projektach Horyzont 2020 organizacji z województwa wielkopolskiego (na podstawie opracowania Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych NCBR według podpisanych umów w roku 2019)

LP.	AKRONIM	TYTUŁ PROJEKTU	OBSZAR TEMATYCZNY	OBSZAR TEMATYCZNY WERSJA ANGIELSKA	OBSZAR TEMATYCZNY WERSJA POLSKA	DOFINANSOWA NIE KE PROJEKTU	LP. OSÓB W PROJEKCIE	ROLA W PROJEKCIE	NAZWA ORGANIZACJI	INTELIAGENTNA SPECJALIZACJA
1.	ETOPIA	European Training network Of PhD researchers on Innovative EMI analysis and power Applications: ETOPIA	MSCA	Marie Skłodowska-Curie actions	działania Marii Skłodowskiej-Curie	3 060 300,96 €	24	PARTICIPANT	ENEA OPERATOR SP ZOO	Nie wpisuje się w IS
2.	ETOPIA	European Training network Of PhD researchers on Innovative EMI analysis and power Applications: ETOPIA	MSCA	Marie Skłodowska-Curie actions	działania Marii Skłodowskiej-Curie	3 060 300,96 €	24	PARTICIPANT	SOLARIS BUS & COACH SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Nie wpisuje się w IS
3.	ULTIMATE	Bottom-Up generation of atomically precise synthetic 2D MATERIALS for high performance in energy and Electronic applications – A multi-site innovative training action	MSCA	Marie Skłodowska-Curie actions	działania Marii Skłodowskiej-Curie	3 954 044,16 €	14	PARTICIPANT	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
4.	SPROUT	Sustainable Policy Response to Urban mobility Transition	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 865 116,25 €	31	PARTICIPANT	MIASTO KALISZ	Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Przemysł jutra

5.	SPROUT	Sustainable Policy RespOnse to Urban mobility Transition	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 865 116,25 €	31	PARTICIPANT	FUNDACJA KALISKI INKUBATOR PRZEDSIEBIORCZOŚCI	Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Przemysł jutra
6.	SPROUT	Sustainable Policy RespOnse to Urban mobility Transition	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 865 116,25 €	31	PARTICIPANT	SIEC BADAWCZA LUKASIEWICZ INSTYTUT LOGISTYKI I MAGAZYNOWANIA	Wyspecjalizowane procesy logistyczne, Przemysł jutra
7.	Trustonomy	Building Acceptance and Trust in Autonomous Mobility	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 920 000,00 €	18	PARTICIPANT	AUTOKLUB POZNANSKI OCTAVIUS	Nie wpisuje się w IS
8.	Trustonomy	Building Acceptance and Trust in Autonomous Mobility	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 920 000,00 €	18	PARTICIPANT	SOLARIS BUS & COACH SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Przemysł jutra
9.	InnoVar	Next generation variety testing for improved cropping on European farmland	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych	7 999 540,0024	24	PARTICIPANT	AGRII POLSKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
10.	FF-IPM	In-silico boosted, pest prevention and off-season focused IPM against new and emerging fruit flies ('OFF-Season' FF-IPM)	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych	6 004 252,50 €	21	PARTICIPANT	SZYNISZEWSKA ANNA	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
11.	STARGATE	reSilienT fARminG by Adaptive microclimaTe managEmenT	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania	6 994 405,00 €	28	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów

				maritime and inland water research	mórz i wód śródlądowych					
12.	SIEUSOIL	Sino-EU Soil Observatory for intelligent Land Use Management	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and inland water research	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych	4 985 475,00 €	24	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
13.	Time Machine	Time Machine : Big Data of the Past for the Future of Europe	FET	Future and Emerging Technologies	Przyszłe i powstające technologie	997 930,00 €	36	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
14.	LifeTime	Revolutionizing Healthcare by Tracking and Understanding Human Cells during Disease	FET	Future and Emerging Technologies	Przyszłe i powstające technologie	1 000 000,00 €	20	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nowoczesne technologie medyczne
15.	Create4value	Creative collaboration to provide value for first time innovators - effective engagement of stakeholders and users in co-creation processes in SMEs.	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacja w MŚP	60 000,00 €	1	COORDINATOR	FUNDACJA UNIwersytetu IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
16.	SPARTA	Strategic programs for advanced research and technology in Europe	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	15 999 913,00 €	47	PARTICIPANT	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNETRZNEGO	Przemysł przyszłości, Rozwój oparty na ICT

17.	SPARTA	Strategic programs for advanced research and technology in Europe	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	15 999 913,00 €	47	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Przemysł przyszłości, Rozwój oparty na ICT
18.	KAM2WP2019	KAM2WestPoland 2019 – Enhancing the innovation management capacity of SMEs in the area of West Poland in 2017-2018	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	46 125,00 €	9	PARTICIPANT	AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SPOLKA AKCYJNA W KONINIE	Nie wpisuje się w IS
19.	KAM2WP2019	KAM2WestPoland 2019 – Enhancing the innovation management capacity of SMEs in the area of West Poland in 2017-2018	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	46 125,00 €	9	PARTICIPANT	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
20.	KAM2WP2019	KAM2WestPoland 2019 – Enhancing the innovation management capacity of SMEs in the area of West Poland in 2017-2018	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	46 125,00 €	9	PARTICIPANT	FUNDACJA KALISKI INKUBATOR PRZEDSIEBIORCZOŚCI	Nie wpisuje się w IS
21.	FORMOBILE	From mobile phones to court – A complete FOREnsic investigation chain targeting MOBILE devices	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of Europe and its citizens	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	6 983 030,00 €	19	PARTICIPANT	KOMENDA WOJEWODZKA POLICJI W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
22.	FORMOBILE	From mobile phones to court – A complete FOREnsic investigation chain	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa	6 983 030,00 €	19	PARTICIPANT	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNETRZNEGO	Nie wpisuje się w IS

		targeting MOBILE devices		security of Europe and its citizens	Europy i jej obywateli					
23.	SATIE	Security of Air Transport Infrastructure of Europe	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of Europe and its citizens	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	7 989 264,00 €	18	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Nie wpisuje się w IS
24.	SIMARGL	Secure Intelligent Methods for Advanced RecoGnition of malware and stegomalware	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	4 984 260,00 €	15	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Rozwój oparty na ICT
25.	PREVISION	Prediction and Visual Intelligence for Security Information	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of Europe and its citizens	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	8 001 180,00 €	32	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Rozwój oparty na ICT
26.	PREVENT	PRocurEments of innoVativE, advaNced systems to support security in public Transport	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of Europe and its citizens	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	1 894 305,00 €	18	PARTICIPANT	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNETRZNEGO	PRocurEments of innoVativE, advaNced systems to support security in public Transport
27.	USABLE PACKAGING	Unlocking the potential of Sustainable Biodegradable Packaging	LEIT-BIOTECH	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	4 813 045,00 €	26	PARTICIPANT	POZNANSKA HODOWLA ROSLIN SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów

28.	UrBIOfuture	Boosting future careers, education and research activities in the European bio-based industry	LEIT-BIOTECH	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	946 567,65 €	9	PARTICIPANT	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
29.	EERAdata	Data-driven decision-support to increase energy efficiency through renovation in European building stock.	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	1 489 031,63 €	10	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Rozwój oparty na ICT
30.	Fair4Fusion	Fair for Fusion - open access for fusion data in Europe	EURATOM	EURATOM	EURATOM	1 987 960,00 €	7	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
31.	5GROWTH	5G-enabled Growth in Vertical Industries	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	14 109 226,25 €	24	PARTICIPANT	MIRANTIS POLAND SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Rozwój oparty na ICT
32.	GN4-3	Horizon 2020: H2020-SGA-INFRA-GEANT-2018 (Topic [a] Research and Education Networking)	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	77 500 000,00 €	39	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
33.	GN4-3N	Horizon 2020: H2020-SGA-INFRA-GEANT-2018 (Topic [a] Research and Education Networking)	INFRA	Research infrastructures	Research infrastructures	50 500 000,00 €	39	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
34.	NANOPLANT	The creation of the Department of Plant Nanotechnology to	ERA	ERA chairs	Krzesła ERA	2 499 250,00 €	1	COORDINATOR	INSTYTUT GENETYKI ROSLIN POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS

		maximise the impact of the ERA Chair culture on the IPG PAS								
35.	OPENQKD	Open European Quantum Key Distribution Testbed	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	14 999 989,89 €	40	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	
36.	DEMETER	Building an Interoperable, Data-Driven, Innovative and Sustainable European Agri-Food Sector	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	14 998 282,38 €	68	PARTICIPANT	FRACKOWIAK MACIEJ	
37.	DEMETER	Building an Interoperable, Data-Driven, Innovative and Sustainable European Agri-Food Sector	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	14 998 282,38 €	68	PARTICIPANT	NAPIERALA RYSZARD	
38	DEMETER	Building an Interoperable, Data-Driven, Innovative and Sustainable European Agri-Food Sector	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	14 998 282,38 €	68	PARTICIPANT	WIELKOPOLSKI OSRODEK DORADZTWA ROLNICZEGO W POZNANIU	
39.	DEMETER	Building an Interoperable, Data-Driven, Innovative and Sustainable European Agri-Food Sector	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	14 998 282,38 €	68	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów, Rozwój oparty na ICT
40.	EOSC-synergy	European Open Science Cloud - Expanding Capacities by building	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	5 584 006,25 €	21	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT

		Capabilities								
41.	SUSINCHAIN	SUStainable INsect CHAIN	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych	7 952 547,16 €	36	PARTICIPANT	HIPROMINE SPOLKA AKCYJNA	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
42.	ROSEWOOD4.0	EU NETWORK OF REGIONS ON SUSTAINABLE WOOD MOBILISATION READY FOR DIGITALISATION	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych	2 047 901,25 €	22	PARTICIPANT	SIEC BADAWCZA LUKASIEWICZ - INSTYTUT TECHNOLOGII DREWNA	Nie wpisuje się w IS
43.	BASAJAUN	BASAJAUN - Building A SustainAble Joint between rurAl and UrbaN Areas Through Circular And Innovative Wood Construction Value Chains	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research	Bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych	9 997 010,26 €	35	PARTICIPANT	SIEC BADAWCZA LUKASIEWICZ - INSTYTUT TECHNOLOGII DREWNA	Wnętrza przyszłości
44.	CS3MESH4E OSC	Interactive and agile/responsive sharing mesh of storage, data and applications for EOOSC	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	5 858 571,25 €	15	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT
45.	REMODEL	Robotic tEchnologies for the Manipulation of cOmplex Deformable Linear	LEIT-ADVMANU	Leadership in enabling and industrial technologies	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i	5 920 412,50 €	12	PARTICIPANT	VOLKSWAGEN POZNAN SP Z O.O.	Przemysł jutra

		objects		(LEIT)	przemysłowych (LEIT)					
46.	REMODEL	Robotic tEchnologies for the Manipulation of cOmplex Deformable Linear objects	LEIT-ADVMANU	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	5 920 412,50 €	12	PARTICIPANT	EXTRUDAN SP Z O O	Przemysł jutra
47.	REMODEL	Robotic tEchnologies for the Manipulation of cOmplex Deformable Linear objects	LEIT-ADVMANU	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	5 920 412,50 €	12	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	Przemysł jutra
48.	TargetSME	Proactive communication and marketing measures for SMEs	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	50 000,00 €	4	COORDINATOR	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
49.	ySKILLS	Youth Skills	SOCIETY	Europe in a changing world - inclusive, innovative and reflective Societies	Europa w zmieniającym się świecie – integracyjne, innowacyjne i refleksyjne społeczeństwa	3 188 703,50 €	15	PARTICIPANT	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
50.	EOSC Enhance	Enhancing the EOSC portal and connecting thematic clouds	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	1 999 700,00 €	21	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT
51.	MULTIPLE	Multimodal spectral sensors and orchestrated deep models for integrated process optimisation	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	5 719 779,39 €	19	PARTICIPANT	AIROPTIC SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Przemysł jutra

52.	Scale-up Champions	Scale-up Champions: Scale up innovative businesses across the EU	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	1 498 216,25 €	6	COORDINATOR	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
53.	DIH4CPS	Fostering DIHs for Embedding Interoperability in Cyber-Physical Systems of European SMEs	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	7 999 333,75 €	33	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Przemysł jutra
54.	SMART4ALL	SELSUSTAINED CROSS BORDER CUSTOMIZED CYBERPHYSICAL SYSTEM EXPERIMENTS FOR CAPACITY BUILDING AMONG EUROPEAN STAKEHOLDERS	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	7 997 647,50 €	26	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	Przemysł jutra
55.	SHOP4CF	Smart Human Oriented Platform for Connected Factories	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	15 008 467,00 €	22	PARTICIPANT	VOLKSWAGEN POZNAN SP Z O.O.	Przemysł jutra
56.	SHOP4CF	Smart Human Oriented Platform for Connected Factories	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	15 008 467,00 €	22	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Przemysł jutra
57.	PJ13 - W2 ERICA	Enable RPAS Insertion in Controlled Airspace	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	13 150 435,87 €	52	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Przemysł jutra
58.	CAPABLE	CAnCer PATients Better Life Experience	HEALTH	Health, demographic change and	Zdrowie, zmiany demograficzne i dobrobyt	5 962 792,50 €	12	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	Nowoczesne technologie medyczne

				wellbeing						
59.	VIRTUAL-FCS	VIRTUAL & physical platform for Fuel Cell System development	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	1 897 806,25 €	10	PARTICIPANT	SOLARIS BUS & COACH SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Przemysł jutra
60	SWITCH	SMART WAYS FOR IN-SITU TOTALLY INTEGRATED AND CONTINUOUS MULTISOURCE GENERATION OF HYDROGEN	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	2 992 521,00 €	7	PARTICIPANT	SWECO CONSULTING SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Przemysł jutra
61.	UNICOM	Up-scaling the global univocal identification of medicines	HEALTH	Health, demographic change and wellbeing	Zdrowie, zmiany demograficzne i dobre samopoczucie	18 994 883,50 €	39	PARTICIPANT	SIEC BADAWCZA LUKASIEWICZ INSTYTUTLOGISTYKI I MAGAZYNOWANIA	Nowoczesne technologie medyczne
62.	Tolka Pro	Manual Assistant (hand for upper limb disability) – a new approach designed to restore user's manual capabilities.	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	50 000,00 €	1	COORDINATOR	VBIONIC SP ZOO	Nowoczesne technologie medyczne
63.	CodeAll	The development of an innovative toolkit for learning programming with the use of the Internet of Things sensors and actuators	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	50 000,00 €	1	COORDINATOR	EXPANSIO SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Rozwój oparty na ICT
	Razem:					506 133 094,45 €				

Źródło: Narodowe centrum Badań i Rozwoju, Dział Krajowego Puntu Kontaktowego, Sekcja Koordynacji i Zadań Horyzontalnych, Analizy i Statystyki
Niebieskim kolorem oznaczono Koordynatorów/Liderów projektu

Tabela 24: Uczestnictwo w projektach Horyzont 2020 organizacji z województwa wielkopolskiego na podstawie opracowania Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych NCBR według podpisanych umów w roku 2020

LP.	AKRONIM	TYTUŁ PROJEKTU	OBSZAR TEMATYCZNY	OBSZAR TEMATYCZNY WERSJA ANGIELSKA	OBSZAR TEMATYCZNY WERSJA POLSKA	DOFINANSOWANIE KE PROJEKTU	LP. OSÓB W PROJEKCIE	ROLA W PROJEKCIE	NAZWA ORGANIZACJI	INTELIĞENTNA SPECJALIZACJA
1.	PLANET	Progress towards Federated Logistics Through The Integration Of TEN-T into A Global Trade Network	TPT	Smart, green and integrated transport)	inteligentny, zielony i zintegrowany transport	7 037 670,00 €	35	PARTICIPANT	FUNDACJA GS1 POLSKA	Wyspecjalizowane procesy logistyczne
2.	PLANET	Progress towards Federated Logistics Through The Integration Of TEN-T into A Global Trade Network	TPT	Smart, green and integrated transport)	inteligentny, zielony i zintegrowany transport	7 037 670,00 €	35	PARTICIPANT	SIEC BADAWCZA LUKASIEWICZ INSTYTUT LOGISTYKI I MAGAZYNOWANIA	Wyspecjalizowane procesy logistyczne
3.	INCREASE	norms and values in the european migration and refugee crisis	FOOD	Food security, sustainable agriculture and forestry, marine and maritime and inland water research	bezpieczeństwo żywnościowe, zrównoważone rolnictwo i leśnictwo, badania mórz i wód śródlądowych oraz biogospodarka	6 999 999,50 €	29	PARTICIPANT	INSTYTUT GENETYKI ROSLIN POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów
4.	KAM2WP_2020_2021	Enhancing the innovation management capacity of SMEs in West Poland	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	91 450,00 €	9	PARTICIPANT	AGENCJA ROZWOJU REGIONALNEGO SPOLKA AKCYJNA W KONINIE	Nie wpisuje się w IS
5.	KAM2WP_2020_2021	Enhancing the innovation management	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	91 450,00 €	9	PARTICIPANT	FUNDACJA UNIWERSYTETU IM ADAMA	Nie wpisuje się w IS

		capacity of SMEs in West Poland							MICKIEWICZA W POZNANIU	
6	KAM2WP_2020_2021	Enhancing the innovation management	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	91 450,00 €	9	PARTICIPANT	FUNDACJA KALISKI INKUBATOR PRZEDSIEBIORCZOŚCI	Nie wpisuje się w IS
7.	EUniversal	MARKET ENABLING INTERFACE TO UNLOCK FLEXIBILITY SOLUTIONS FOR COST-EFFECTIVE MANAGEMENT OF SMARTER DISTRIBUTION GRIDS	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	7 999 997,50 €	19	PARTICIPANT	MIKRONIKA SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Nie wpisuje się w IS
8.	illuMINEation	illuMINEation --- Bright concepts for a safe and sustainable digital mining future	ENV	Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	8 863 685,00 €	19	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
9.	REWAISE	REsilient WAtEr Innovation for Smart Economy	ENV	Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	14 984 656,81 €	30	PARTICIPANT	AQUANET SPOLKA AKCYJNA	Nie wpisuje się w IS
10.	REWAISE	REsilient WAtEr Innovation for Smart Economy	ENV	Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	Climate action, environment, resource efficiency and raw materials	14 984 656,81 €	30	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	Nie wpisuje się w IS
11.	CAPRI	Cognitive Automation Platform for	LEIT-ADVMANU	Leadership in enabling and industrial	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i	6 104 451,75 €	14	PARTICIPANT	APPLIED MANUFACTURING SCIENCE SPOLKA Z	Rozwój oparty na ICT

		European PProcess Industry digital transformation		technologies (LEIT)	przemysłowych				OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	
12.	INTERACT	International Network for Terrestrial Research and Monitoring in the Arctic	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	10 000 000,00 €	65	PARTICIPANT	UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
13.	EPN-2024-RI	Europlanet 2024 Research Infrastructure	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	10 000 000,00 €	57	PARTICIPANT	UNIwersytet IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
14.	EASIER	Electric Aircraft System Integration Enabler	TPT	Smart, green and integrated transport	inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 504 390,00 €	8	PARTICIPANT	EMAG DESIGN SPÓLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Przemysł jutra
15.	EU-HYBNET	Empowering a Pan-European Network to Counter Hybrid Threats	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of Europe and its citizens	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	3 496 837,50 €	25	PARTICIPANT	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNETRZNEGO	Nie wpisuje się w IS
16.	EU-RADION	European System for Improved Radiological Hazard Detection and Identification	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of Europe and its citizens	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej obywateli	3 490 626,25 €	8	COORDINATOR	ITTI SP ZOO	Nie wpisuje się w IS
17.	ENSURESEC	End-to-end Security of the Digital Single Market's E-commerce and	SECURITY	Secure societies - Protecting freedom and security of	Bezpieczne społeczeństwa – Ochrona wolności i bezpieczeństwa Europy i jej	7 701 519,75 €	23	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Nie wpisuje się w IS

		Delivery Service Ecosystem		Europe and its citizens)	obywateli					
18.	PARTICIPATION	Analyzing and Preventing Extremism Via Participation	SOCIETY	Europe in a changing world - inclusive, innovative and reflective Societies)	Europa w zmieniającym się świecie – integracyjne, innowacyjne i refleksyjne społeczeństwa	2 918 100,00 €	15	PARTICIPANT	STOWARZYSZENIE POLSKA PLATFORMA BEZPIECZENSTWA WEWNETRZNEGO	Nie wpisuje się w IS
19.	INNOINVEST	Co-creation better SME support through improving the process of investments in innovative ideas	INNOSUPSME	Innovation in SMEs	Innowacje w MŚP	50 000,00 €	4	COORDINATOR	FUNDACJA UNIwersYTETU IM ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
20.	EUROCC	National Competence Centres in the framework of EuroHPC	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)*	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych	27 936 679,44 €	108	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój Oparty na ICT Przemysł jutra
21.	EUHubs4Data	European Federation of Data Driven Innovation Hubs	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych	11 999 031,25 €	23	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój Oparty na ICT Przemysł jutra,
22.	SLICES-DS	Scientific Large-scale Infrastructure for Computing/Communication Experimental Studies - Design Study	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	2 914 175,00 €	13	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT
23.	CLONETS-DS	Clock Network Services - Design Study	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	2 963 148,75 €	19	PARTICIPANT	PIKTIME SYSTEMS SP ZOO	Nie wpisuje się w IS

24.	CLONETS-DS	Clock Network Services - Design Study	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	2 963 148,75 €	19	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
25.	Change2Twin	Create and Harvest Offerings to support Manufacturing SMEs to become Digital Twin Champions	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych	7 998 718,63 €	20	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT, Przemysł jutra
26.	TAILOR	Foundations of Trustworthy AI - Integrating Reasoning, Learning and Optimization	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych	12 000 000,00 €	60	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	Rozwój oparty na ICT, Przemysł jutra
27.	NEXT_LEVEL	On the road to excellence in unravelling the (epi)genetic landscape of hematologic neoplasms	TWINING	Twinning of research institutions	Współpraca bliźniacza instytucji badawczych	899 525,00 €	4	COORDINATOR	INSTYTUT GENETYKI CZLOWIEKA POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
28.	DRES2Market	DRES2Market: Technical, business and regulatory approaches to enhance the renewable energy capabilities to take part actively in the electricity and ancillary services markets	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	2 998 597,50 €	18	ENEA OPERATOR SP ZOO	ENEA OPERATOR SP ZOO	Nie wpisuje się w IS
29.	INN-PRESSME	open INNOvation ecosystem for	LEIT-ADVMAT	Leadership in enabling and	Wiodąca pozycja w technologiach	14 484 959,51 €	35	PARTICIPANT	INSTYTUT WLOKIEN NATURALNYCH I	Biosurowce i żywność dla świadomych

		sustainable Plant-based nano-enabled biomaterials deployment for packaging, transport and consumer goods		industrial technologies (LEIT)	prorozwojowych i przemysłowych				ROSLIN ZIELARSKICH	
30.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	mcsa (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	INSTYTUT GENETYKI CZŁOWIEKA POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
31.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	mcsa (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	AKADEMIA WYCHOWANIA FIZYCZNEGO IM EUGENIUSZA PIASECKIEGO	Nie wpisuje się w IS
32.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	mcsa (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	INSTYTUT FIZYKI MOLEKULARNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
33.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	mcsa (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	UNIwersytet PRZYRODNICZY W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
34.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A	MSCA	mcsa (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS

		DAILY BASIS								
35.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	msca (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	COORDINATOR	POLITECHNIKA POZNANSKA	Nie wpisuje się w IS
36.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	msca (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	UNIWERSYTET EKONOMICZNY W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
37.	NIGHTFOR EARTH	SCIENTISTS FROM VARIOUS FIELDS TEACH US HOW TO CARE FOR THE PLANET ON A DAILY BASIS	MSCA	msca (Marie Skłodowska-Curie actions)	działania Marii Skłodowskiej-Curie	89 727,00 €	8	PARTICIPANT	UNIWERSYTET IM. ADAMA MICKIEWICZA W POZNANIU	Nie wpisuje się w IS
38.	eFlows4HPC	Enabling dynamic and Intelligent workflows in the future EuroHPCecosystem	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	3 576 656,13 €	17	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT
39.	ADMIRE	Adaptive multi-tier intelligent data manager for Exascale	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	3 981 643,13 €	19	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT
40.	VEDLIoT	Very Efficient Deep Learning in IOT	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	7 996 646,25 €	13	PARTICIPANT	ANTMICRO SP ZOO	Rozwój oparty na ICT, Przemysł jutra

41.	ELEGANT	Secure and Seamless Edge-to-Cloud Analytics`	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	4 983 250,00 €	12	PARTICIPANT	ITTI SP ZOO	Rozwój oparty na ICT
42	MARVEL	Multimodal Extreme Scale Data Analytics for Smart Cities Environments	LEIT-ICT	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	5 998 086,25 €	18	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Rozwój oparty na ICT
43	eNeuron	greEN Energy hUbs for local integRated energy cOmmunities optimizatioN	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	5 731 117,50 €	19	PARTICIPANT	ENEA OPERATOR SP ZOO	Nie wpisuje się w IS
44	REnergetic	Community-empowered Sustainable Multi-Vector Energy Islands	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	5 959 425,75 €	14	PARTICIPANT	VEOLIA ENERGIA POZNAN SPOLKA AKCYJNA	Nie wpisuje się w IS
45	REnergetic	Community-empowered Sustainable Multi-Vector Energy Islands	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	5 959 425,75 €	14	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Nie wpisuje się w IS
46	REnergetic	Community-empowered Sustainable Multi-Vector Energy Islands	ENERGY	Secure, clean and efficient energy	Bezpieczna, czysta i wydajna energia	5 959 425,75 €	14	PARTICIPANT	POLITECHNIKA POZNANSKA	Nie wpisuje się w IS
47	Waste2Fresh	Smart innovative system for recycling wastewater and creating closed loops in textile manufacturing	LEIT-ADVMANU	Leadership in enabling and industrial technologies (LEIT)	Wiodąca pozycja w technologiach prorozwojowych i przemysłowych (LEIT)	8 203 623,50 €	17	PARTICIPANT	PCI MEMBRANES SPOLKA Z OGRANICZONA ODPOWIEDZIALNOSCIA	Przemysł jutra

		industrial processes								
48	Prot-RAN	What drives the RAN translation and why do we get neurodegenerative disease when it goes wrong?	SEAWP-CROSST	Spreading excellence and widening participation - Cross-theme	Rozpowszechnianie doskonałości i poszerzanie uczestnictwa — Cross-theme	149 625,60 €	1	COORDINATOR	UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Nie wpisuje się w IS
49	PLASMMONS	Plasmons and Mechanical Motions at the Nano-Scale Investigated with Frequency-Domain Experiments and Simulations	SEAWP-CROSST	Spreading excellence and widening participation - Cross-theme	Rozpowszechnianie doskonałości i poszerzanie uczestnictwa — temat krzyżowy	149 625,60 €	1	COORDINATOR	UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Nie wpisuje się w IS
50	StaSHH	Standard-Sized Heavy-duty Hydrogen	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	7 500 000,00 €	28	PARTICIPANT	SOLARIS BUS & COACH SPÓŁKA Z OGRANICZONĄ ODPOWIEDZIALNOŚCIĄ	Przemysł jutra
51	EPICUR-Research	EPICUR Research Agenda - Shaping European Society in Transition	SWAFS-CROSST	Science with and for Society - Cross-theme	Nauka ze społeczeństwem i dla społeczeństwa — temat krzyżowy	2 000 000,00 €	8	PARTICIPANT	UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu	Nie wpisuje się w IS
52	RELIANCE	REsearch Lifecycle mAnagement for Earth Science Communities and CopErnicus users in EOSC	INFRA	Research infrastructures	Infrastruktury badawcze	1 999 972,50 €	9	COORDINATOR	Instytut Chemii Bioorganicznej Polskiej Akademii Nauk	Nie wpisuje się w IS

53	GOF2.0	GOF2.0 Integrated Urban Airspace VLD	TPT	Smart, green and integrated transport	Inteligentny, zielony i zintegrowany transport	3 911 774,26 €	17	PARTICIPANT	INSTYTUT CHEMII BIOORGANICZNEJ POLSKIEJ AKADEMII NAUK	Przemysł jutra
	Razem:					112 480 510,87€				

Źródło: Narodowe centrum Badań i Rozwoju, Dział Krajowego Punktu Kontaktowego, Sekcja Koordynacji i Zadań Horyzontalnych, Analizy i Statystyki Niebieskim kolorem oznaczono Koordynatorów/Liderów projektu

W analizowanym okresie (lata 2019-2020) podpisano umowy w ramach Horyzontu 2020 na realizację 116 projektów, w których uczestniczyły zespoły z Wielkopolski na łączną kwotę dofinansowania Komisji Europejskiej 618 613 605,32 EUR (277 880 178,67 EUR w 2018 r., 10 330 343,88 EUR w 2017r., 9 653 151,13 EUR w 2016r.) Od roku 2014 do 2020 r. zespoły z Wielkopolski uczestniczyły w 281 projektach (w tym 30 jako koordynator).

Europejska Współpraca Terytorialna (EWT)

EWT jest kluczowym instrumentem Unii Europejskiej w celu wspierania współpracy międzynarodowej poprzez finansowanie projektów, aby wspólnie sprostać wyzwaniom i znaleźć dla nich rozwiązania. Partnerów uczestniczących w projektach EWT łączą te same potrzeby i problemy, np. w dziedzinie innowacji, przedsiębiorczości, transportu czy zrównoważonej energii, przy czym reprezentują oni zazwyczaj różne poziomy doświadczenia w ich rozwiązywaniu. Dzięki współpracy partnerzy mogą wymieniać się dobrymi praktykami i uczyć się od siebie nawzajem, a także nawiązywać nowe kontakty, co sprzyja sieciowaniu. Niezwykle istotną wartością dodaną realizacji projektów ponadnarodowych jest promocja na arenie międzynarodowej.

EWT 2014-2020 opiera się na następujących trzech komponentach:

- **współpraca transgraniczna**, której celem powinno być rozwiązanie wspólnych problemów, zidentyfikowanych w regionach przygranicznych oraz uruchomienie niewykorzystanego potencjału w obszarze przygranicznym;
- **współpraca transnarodowa** – zmiernająca do wzmocnienia współpracy za pomocą działań polityki spójności;
- **współpraca międzyregionalna**, która powinna dążyć do wzmocnienia skuteczności polityki spójności, zachęcając do wymiany doświadczeń między regionami w celu poprawy planowania i realizacji programów operacyjnych.

W ramach Departamentu Gospodarki UMWW funkcjonuje Regionalny Punkt Kontaktowy EWT (RPK EWT). Jego głównym celem jest przekazywanie instytucjom z Wielkopolski informacji o możliwościach oraz korzyściach płynących z udziału w Programach Europejskiej Współpracy Terytorialnej w celu zachęcania uczestników regionu do realizacji projektów.

Poniższe zestawienia tabelaryczne prezentują projekty, w których udział biorą jednostki z Wielkopolski, przyjęte do dofinansowania w wyniku naborów rozstrzygniętych w 2018 i 2019 roku. Z uwagi na przekrojowy charakter projektów można uznać, iż pośrednio dotyczą one wszystkich obszarów inteligentnych specjalizacji w Wielkopolsce.

Tabela 25: Projekty jednostek z Wielkopolski przyjęte do dofinansowania w wyniku 3 i 4 naboru rozstrzygniętego w 2018 r. w ramach Programu INTERREG Europa

L.p.	Akronim	Tytuł projektu	Instytucja	Miejscowość	Dofinansowanie jednostki z Wielkopolski (EFRR, 85%) EUR
1.	PE4Trans	Public Engagement for Sustainable Public Transport	Partner Wiodący: Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznański Park Naukowo-Technologiczny	Poznań	306 295,80
			Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska	Kalisz	80 793,35
2.	SinCE-AFC	Enhancing the Entrepreneurship of SMEs in Circular Economy of AgriFood Chain	Partner projektu: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego w Poznaniu	Poznań	115 574,50
łącznie					502 663,65

Źródło: Departament Współpracy Terytorialnej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Tabela 26: Projekty jednostek z Wielkopolski przyjęte do dofinansowania w wyniku 3 naboru rozstrzygniętego w 2018 r. w ramach Programu INTERREG Region Morza Bałtyckiego

L.p.	Akronim	Tytuł projektu	Instytucja	Miejscowość	Dofinansowanie jednostki z Wielkopolski (EFRR, 85%) EUR
1.	BaltSe@nioR 2.0	Innovative solutions to support BSR in providing more senior - friendly public spaces due to increased capacity of BSR companies and public institutions	Partner Wiodący: Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Katedra Meblarstwa	Poznań	445 000,00
2.	Healthy Boost	Urban Labs for Better Health for All in the Baltic Sea Region - boosting cross-sectoral cooperation for health and wellbeing in the cities	Miasto Poznań	Poznań	123 670,75
łącznie					568 670,75

Źródło: Departament Współpracy Terytorialnej, Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej.

Tabela 27: Projekty jednostek z Wielkopolski przyjęte do dofinansowania w wyniku 4 naboru rozstrzygniętego w 2019 r. w ramach Programu INTERREG Europa Środkowa

L.p.	Akronim	Tytuł projektu	Instytucja	Miejscowość	Dofinansowanie jednostki z Wielkopolski (EFRR, 85%) EUR
1.	RegioMobil	Enhancing Mobility Services in Rural Regions	Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego	Poznań	151 597,50
łącznie					151 597,50

W 2018 i 2019 roku w ramach trzech uruchomionych naborów: jednego w ramach Programu Interreg Europa, jednego w ramach Programu Interreg Region Morza Bałtyckiego oraz jednego w ramach programu Interreg Europa Środkowa do dofinansowania przyjęto łącznie 5 projektów, w których udział biorą jednostki z Wielkopolski na łączną kwotę dofinansowania (jednostek z Wielkopolski) w wysokości 1 222 931,90 EUR.

W perspektywie finansowej 2014+ Województwo Wielkopolskie jest partnerem łącznie w 7 projektach w ramach EWT. Operacyjnie w projekty: COMPETE IN oraz RELOS3 jako partner zaangażowany jest Departament Gospodarki UMWW, w projekt ECOWASTE4FOOD oraz SinCE-AFC zaangażowany był/jest¹⁶ Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW, w projekt SubNodes zaangażowany jest Departament Transportu a w projekt Social(i)Makers Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

¹⁶ Działania w wymienionych wyżej projektach zostały zakończone w latach 2020 i 2021, poza projektem SinCE-AFC, którego zakończenie przewidziane jest na lipiec 2023 roku.

Tabela 28: Projekty jednostek z Wielkopolski, które otrzymały dofinansowanie w ramach EWT

<p>INTERREG Region Morza Bałtyckiego 2014-2020 (współpraca transnarodowa)</p> <p>BaltSe@nioR - Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu jako Partner Wiodący (Innovative solutions to support BSR enterprises in product development aimed at raising comfort and safety of seniors home living)</p> <p>MARELTT Baltic - Instytut Logistyki i Magazynowania (Reducing the impact of marine litter in the form of derelict fishing gear on the Baltic Sea environment)</p> <p>SEMPRE - Fundacja Kształcenia Ustawicznego PERITIA (Social Empowerment in Rural Areas of the Baltic Sea Region)</p> <p>NSB CoRe - Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu (North Sea Baltic Connector of Regions)</p> <p>BaltCityPrevention – Miasto Poznań (Baltic Cities tackle lifestyle related diseases – The development of an innovative model for prevention interventions targeting public health authorities in the Baltic Sea Region)</p> <p>BEST - Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji w Lesznie Sp. z o.o. (Better Efficiency for Industrial Sewage Treatment)</p>	<p>INTERREG Europa Środkowa (współpraca transnarodowa)</p> <p>SULPiTER - Instytut Logistyki i Magazynowania w Poznaniu, Miasto Poznań (Sustainable Urban Logistics Planning To Enhance Regional freight transport)</p> <p>SubNodes - WW UMWW/DT (Connecting the hinterland via sub-nodes to the TEN-T core network)</p> <p>CIRCE2020 - AM Trans Progres Sp. z o.o (Expansion of the CIRcular Economy concept in the Central Europe local productive districts)</p> <p>LAiRA - Miasto Poznań (Landside Airport Accessibility)</p> <p>Social(i)Makers – WW/ROPS (Growing a Transnational Smart Community of Social Innovators for the Inclusive Development of Central Europe)</p> <p>INNO-WISEs – Fundacja Pomocy Wzajemnej “Barka” (Technologies, Competences and Social Innovation for Work Integration Social Enterprises)</p>	<p>INTERREG EUROPA (współpraca międzyregionalna)</p> <p>ESSPO - Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM – Partner Wiodący (Efficient support services portfolios for SMES)</p> <p>COMPETE IN - WW UMWW/DRG (Competitive territories: cities supporting SMEs growth through internationalization of region)</p> <p>RELOS3 - WW UMWW/DRG (From Regional to Local: Successful deployment of the Smart Specialization Strategies)</p> <p>ECOWASTE 4 FOOD – WW UMWW/DR (Supporting eco-innovation to reduce food waste and promote a better resource efficient economy)</p> <p>PE4Trans - Poznański Park Naukowo-Technologiczny Fundacji UAM – Partner Wiodący, Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska (Public Engagement for Sustainable Public Transport)</p> <p>SinCE-AFC – WW UMWW/DR (Enhancing the Entrepreneurship of SMEs in Circular Economy of AgriFood Chain)</p>

<p>BaltSe@nioR 2.0 – Uniwersytet Przyrodniczy jako Partner Wiodący</p> <p>(Baltic Cities tackle lifestyle related diseases – The development of an innovative model for prevention interventions targeting public health authorities in the Baltic Sea Region)</p> <p>Healthy Boost – Miasto Poznań</p> <p>(Urban Labs for Better Health for All in the Baltic Sea Region - boosting cross-sectoral cooperation for health and wellbeing in the cities)</p>		
---	--	--

Źródło: Wspólny Sekretariat Programu Interreg Europa

W ramach współpracy EWT zrealizowano 21 projektów z Wielkopolski, udział wzięło 10 wielkopolskich partnerów, a łączna kwota pozyskanego dofinansowania UE: ok. 4 mln EUR. Można wyróżnić 4 Partnerów Wiodących: Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Katedra Meblarstwa i Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza, Poznański Park Naukowy – dwukrotnie. Poniższe zestawienie (Tabela 29) przedstawia ile łącznie dofinansowania w okresie programowania 2014-2020 otrzymały instytucje z województwa wielkopolskiego.

Tabela 29. Podsumowanie współpracy podmiotów z Wielkopolski w ramach EWT w bieżącym okresie programowania.(stan na 27.01.2021)

Zestawienie łącznego pozyskanego dofinansowania UE wg instytucji:			
1.	Uniwersytet Przyrodniczy w Poznaniu, Katedra Meblarstwa	BaltSe@nioR, BaltSe@nioR 2.0	778 750,00 €
2.	Instytut Logistyki i Magazynowania	MARELITT Baltic, NSB CoRe, SULPiTER	423 848,25 €
3.	Fundacja Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Poznański Park Naukowo-Technologiczny	ESSPO,PE4Trans	670 621,95 €
	Stowarzyszenie Wspierania Przedsiębiorczości Powiatu Gostyńskiego	razem z PPNT realizuje akcję pilotażową w projekcie ESSPO, w ramach 5. naboru wniosków dla zatwierdzonych projektów (w związku z COVID)	18 849,60 €
	Turecka Izba Gospodarcza	razem z PPNT realizuje akcję pilotażową w projekcie ESSPO, w ramach 5. naboru wniosków dla zatwierdzonych projektów (w związku z COVID)	16 435,50 €
4.	Województwo Wielkopolskie Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego (DRG+DR+DT)+ROPS	COMPETE IN, RELOS3, ECOWASTE4FOOD, SubNodes, Social(i)Makers, RegioMobil, SinCE-AFC	911 876,15 €
5.	Fundacja Kształcenia Ustawicznego PERITIA	SEMPRE	252 032,65 €
6.	Miasto Poznań	SULPiTER, BaltCityPrevention, LAiRA, Healthy Boost	455 869,38 €
7.	Stowarzyszenie Aglomeracja Kalisko-Ostrowska	PE4Trans	80 793,35 €
8.	AM Trans Progres Sp. z o.o	CIRCE2020	266 322,00 €
9.	Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Spółka z o. o. Leszno	BEST	90 089,80 €
10.	Fundacja Pomocy Wzajemnej "BARKA"	INNO-WISEs	94 148,13 €
		suma:	4 059 636,76 €

Źródło: Opracowanie własne WOI

1.3.5 Benchmarking innowacyjności regionu

Zgodnie z koncepcją monitoringu i ewaluacji Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 (RIS3) w 2018 roku kontynuowany był benchmarking, którego celem jest zwiększenie efektywności realizowanej w Wielkopolsce polityki innowacji poprzez twórcze porównanie z liderami innowacji mającymi zbliżone do Wielkopolski zidentyfikowane obszary IS. Dokonanie analizy porównawczej następuje w różnych obszarach powiązanych z innowacyjnością w przekroju krajowym. Zadanie to jest realizowane przy pomocy wskaźników, które odnoszą się do dwóch głównych obszarów:

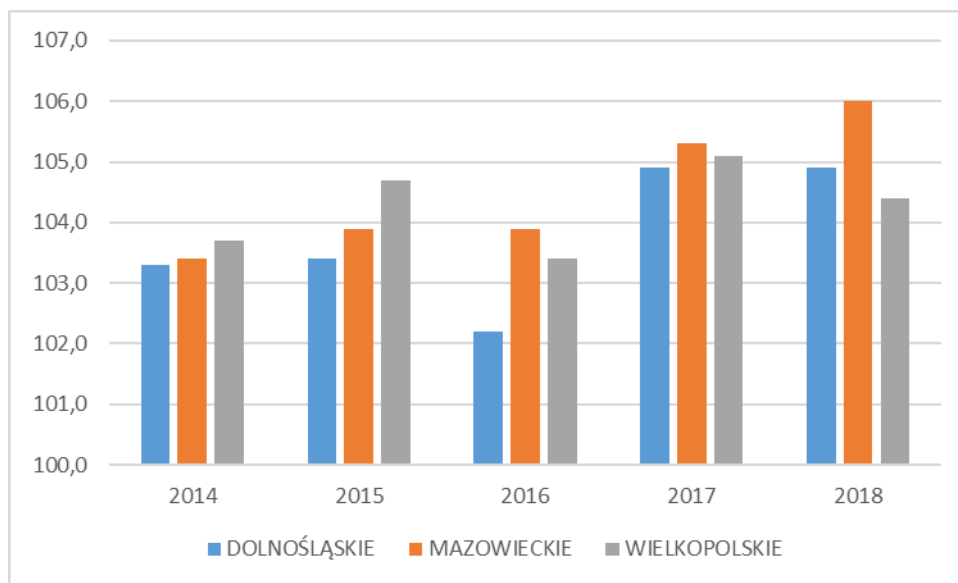
- potencjału innowacyjnego i badawczo-rozwojowego regionu,
- poziomu kapitału ludzkiego i społecznego w regionie.

1.3.6 Analiza porównawcza

W efekcie prowadzonej analizy uzyskano obraz pozycji Wielkopolski na tle innych regionów, szczególnie w relacji do tzw. liderów innowacyjności w kraju. Spośród 15 regionów wytypowano do benchmarkingu dwa województwa: mazowieckie i dolnośląskie, które brane są pod uwagę jako wzorce.

Pierwszy ze wskaźników, które brane są pod uwagę podczas analizy porównawczej to dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca (wg. cen stałych).

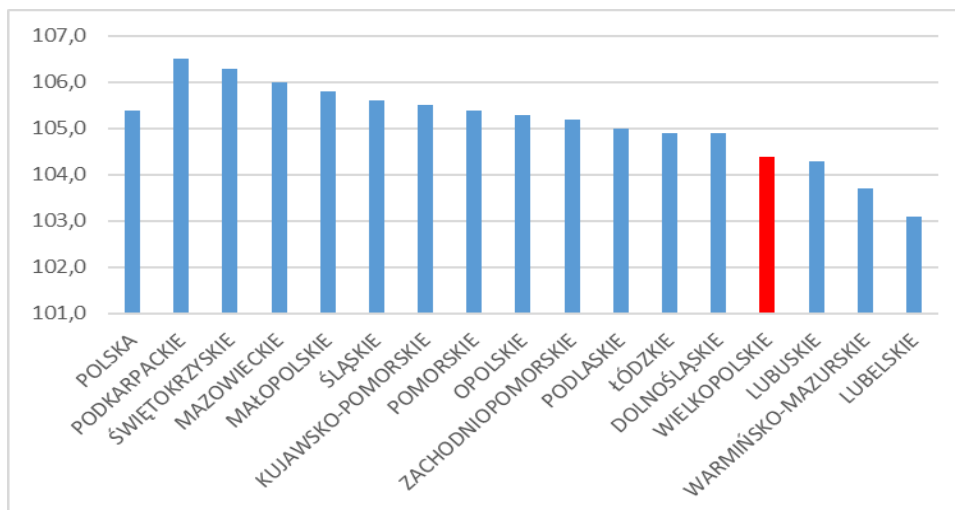
Dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca, rok poprzedni=100% (ceny stałe) - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

W latach 2014 – 2015 Wielkopolska zajmowała pozycję lidera w przyroście PKB w stosunku do roku poprzedniego, wyprzedzając województwa dolnośląskie i mazowieckie. W latach 2017 - 2018 wyprzedziło Wielkopolskę województwo mazowieckie. W roku 2018 Wielkopolska znalazła się na miejscu trzecim.

Dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca – zróżnicowanie międzyregionalne (2018 r.)

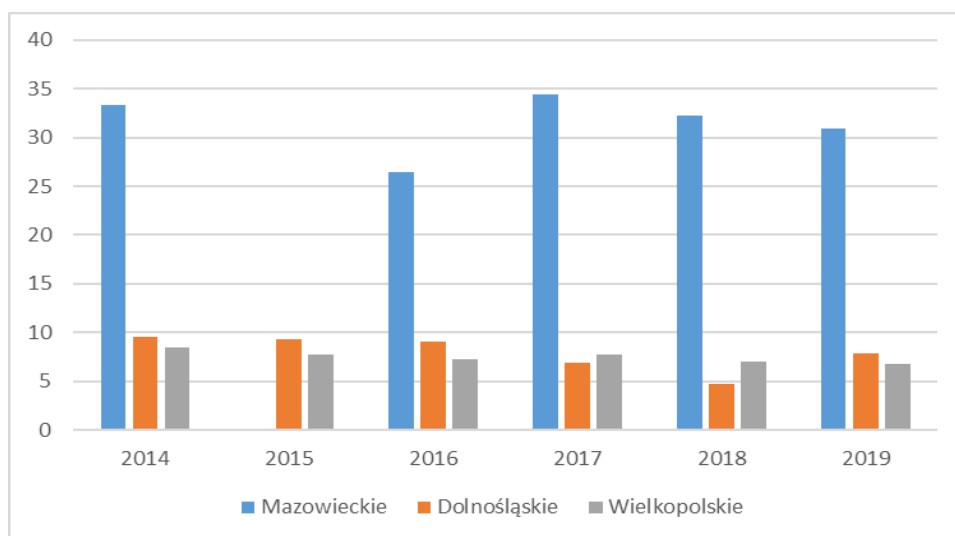

Źródło: opracowanie własne WOI.

Na powyższym wykresie zaprezentowane są dane dotyczące dynamiki przyrostu PKB w poszczególnych województwach. Wielkopolska straciła pozycję wśród regionalnych liderów, przy wzroście 104,4 % znajduje się poniżej średniej dla kraju 105,4 %.

Kolejne wskaźniki odnoszą się do nakładów na szeroko rozumianą działalność pro-innowacyjną w regionalnych przedsiębiorstwach.

Udział % województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach – w latach 2014-2019

Źródło: opracowanie własne WOI.

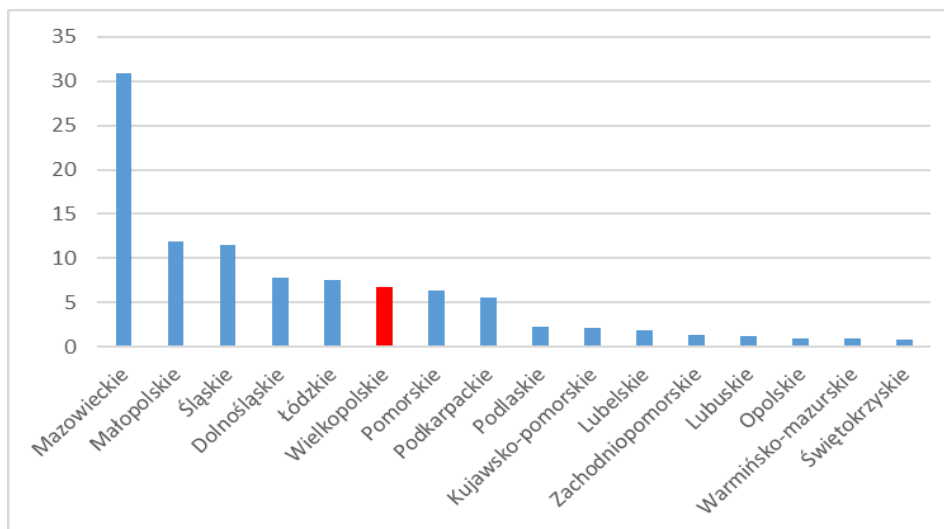
Dane dla województwa mazowieckiego za 2015 rok nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej.

Udział procentowy województwa wielkopolskiego w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach, maleje na poziomie 8,4 (2014 r.) – 6,8 (2019 r.)%. Nadal utrzymując się na szóstej pozycji spośród wszystkich województw. Zdecydowany lider – mazowieckie – wykazało w 2019

roku poziom 30,9% wartości wskaźnika. Tendencja malejąca od 2014 r. (9,6%) zauważalna była do 2018 r. (4,7%) by w 2019 r. zwiększyć do 7,8% w Dolnośląskim.

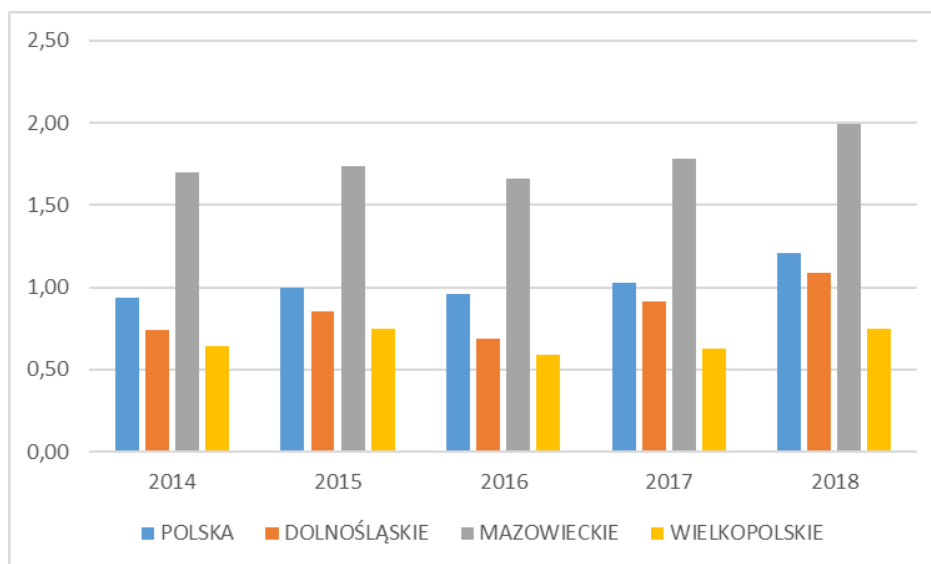
Udział % województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w 2019 r. – zróżnicowanie międzyregionalne

Źródło: opracowanie własne WOI.

Kolejne wskaźniki odnoszą się do nakładów wewnętrznych na działalność B+R. Nakłady wewnętrzne są tu rozumiane jako nakłady finansowe poniesione w roku sprawozdawczym wyłącznie na działalność B+R niezależnie od źródła pochodzenia. Obejmują zarówno nakłady bieżące, jak i nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, lecz nie obejmują amortyzacji środków trwałych.

Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB

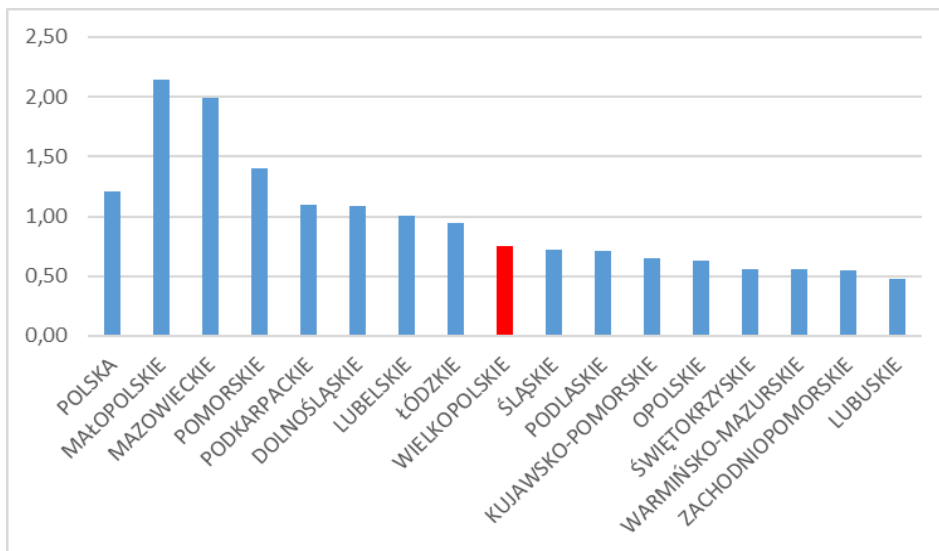

Źródło: opracowanie własne WOI.

Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB w Wielkopolsce w 2018 roku wzrosły do poziomu 0,75%. Są nadal na poziomie niższe w porównaniu do wybranych województw. Dystans się pogłębia. Województwo mazowieckie po niewielkim spadku w 2016 roku zdominowało kolejne lata swoją

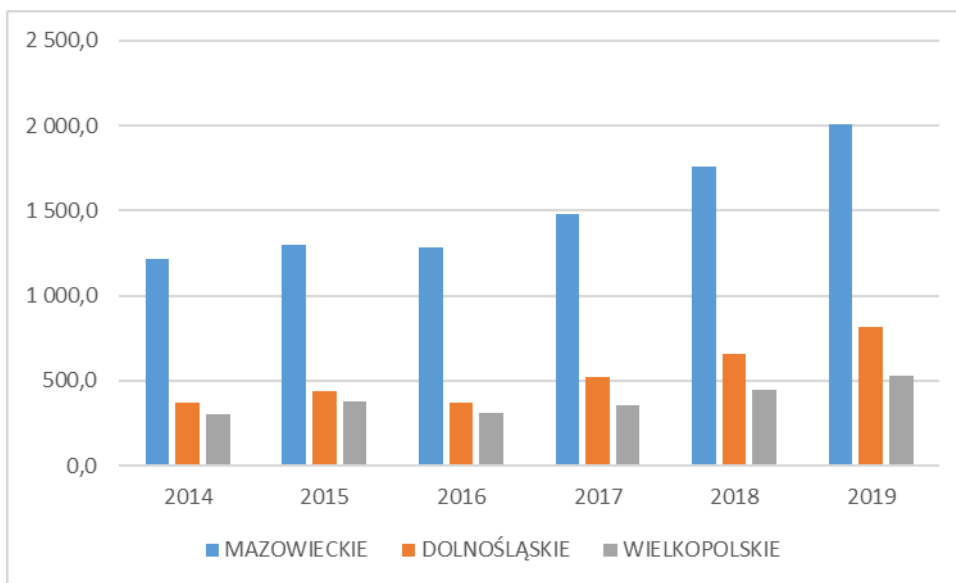
pozycję lidera wśród wybranych województw. Województwo wielkopolskie nadal zbyt małe nakłady przekazuje na badania B+R zajmując 8 lokatę w Polsce (patrz niżej). Stanowi to nadal wartość poniżej średnie krajowej (1,21%).

Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB (2017 r.) – zróżnicowanie międzyregionalne

Źródło: opracowanie własne WOI.

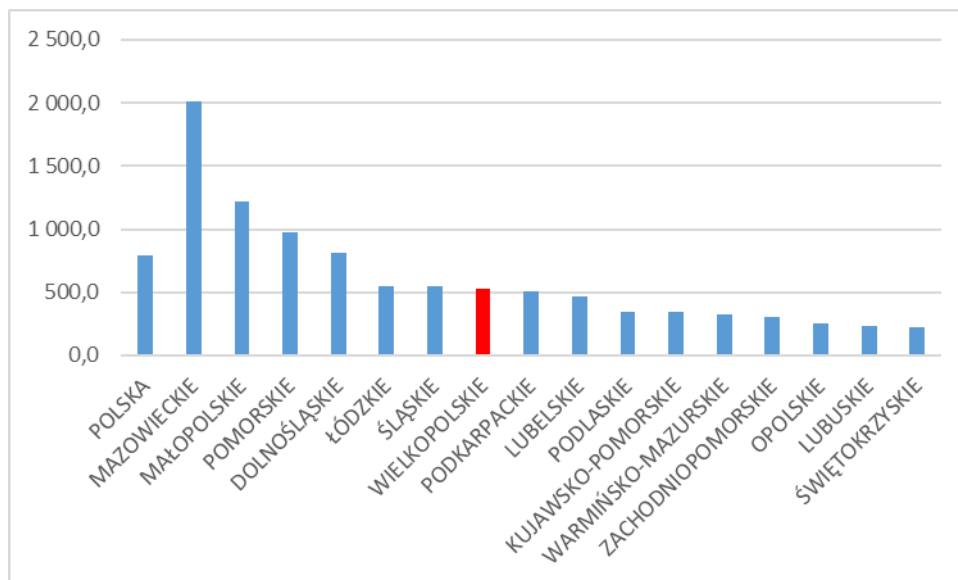
Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

Zdecydowanym liderem od 2014 r. w nakładach wewnętrznych na B+R na jednego mieszkańca jest województwo mazowieckie (2 012 PLN w 2019 r.). Wielkopolska w latach 2014-2019 plasuje się nadal na trzecim miejscu – w porównywanych województwach z kwotą 528 PLN w 2019 r. Dystans do województw dolnośląskiego i mazowieckiego powiększa się. Kwota ta jest niższa od średniej krajowej o 260,4 PLN.

Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca – zróżnicowanie międzyregionalne

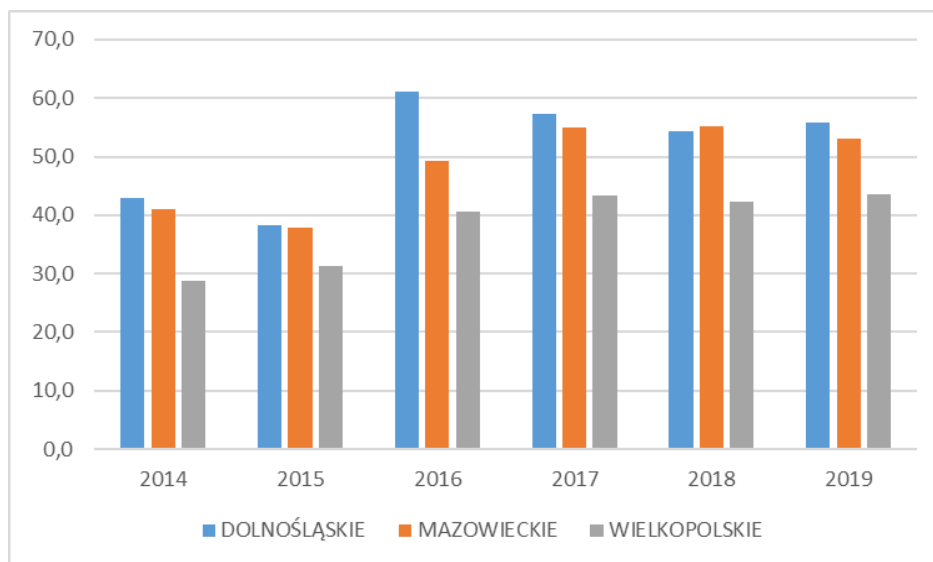

Źródło: opracowanie własne WOI.

Powyższy wykres obrazuje bardzo wysoki poziom zróżnicowania międzyregionalnego w zakresie nakładów wewnętrznych B+R na 1 mieszkańca w 2019 r.

Jeden z kluczowych elementów oceny innowacyjności gospodarki regionalnej stanowi analiza struktury źródeł finansowania nakładów wewnętrznych na działalność badawczo-rozwojową – w szczególności – udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw, w nakładach na działalność badawczo-rozwojową ogółem. Wartości wskaźnika zaprezentowane są na poniższych wykresach:

Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem - benchmarking

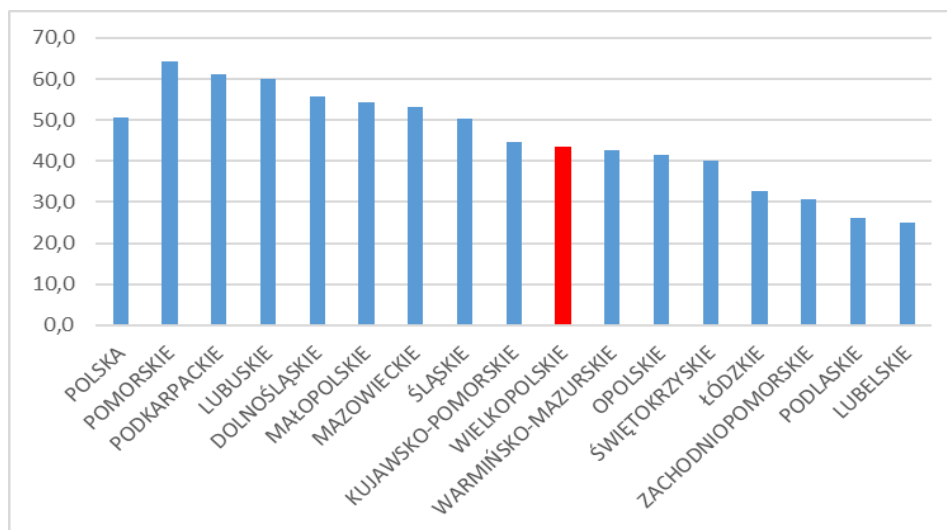

Źródło: opracowanie własne WOI.

Pod względem udziału nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem województwo wielkopolskie zajmowało w omawianym

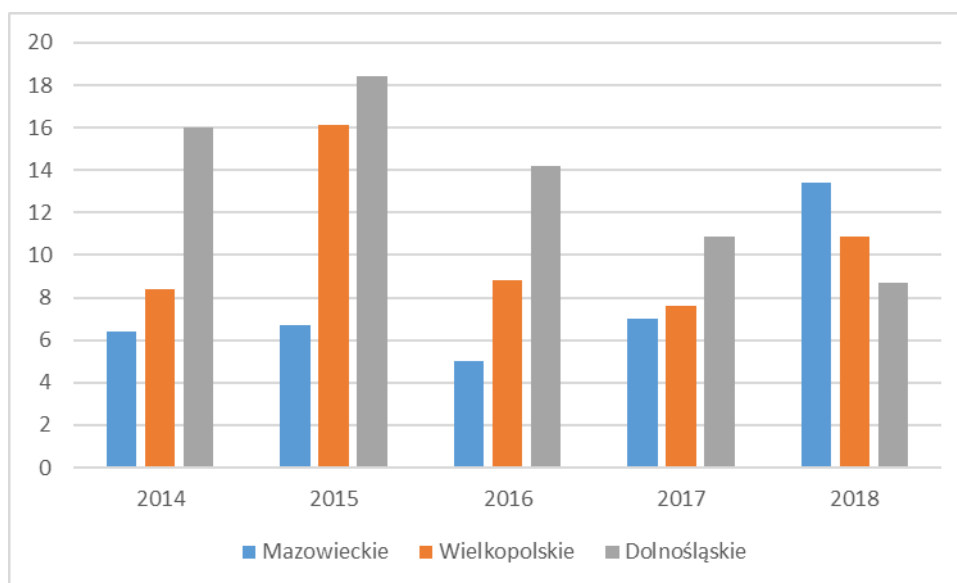
okresie trzecie miejsce po dolnośląskim i mazowieckim, przy czym zauważalny jest wyraźny wzrost wskaźnika od roku 2014. W latach 2015 – 2016 nastąpił przyrost aż o 9,2 p.p. W kolejnych latach stabilizuje się średnio na poziomie 43%.

Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem w 2019 r. – zróżnicowanie międzyregionalne

Źródło: opracowanie własne WOI.

Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe - benchmarking

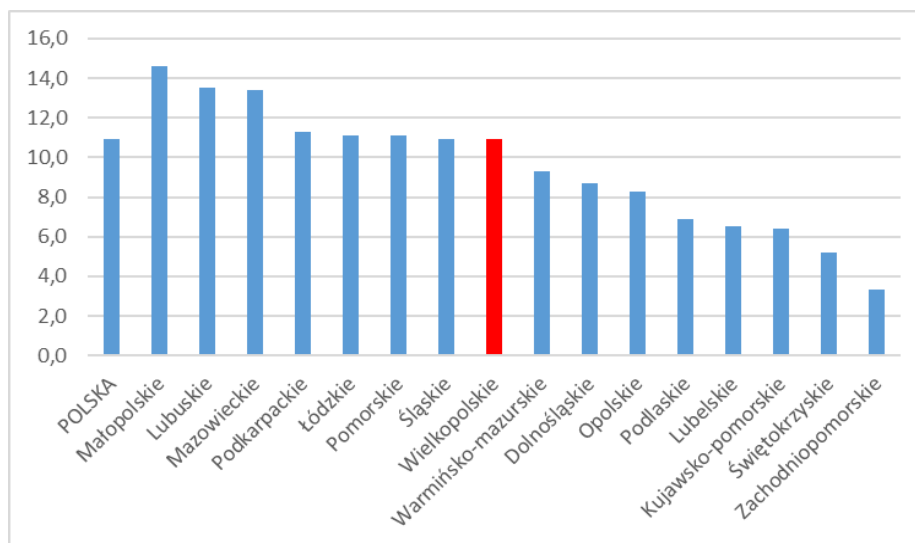

Źródło: opracowanie własne WOI.

W udziale przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe po zdecydowanej dominacji województwa Dolnośląskiego, od 2014 roku, zanotowano w 2018 roku znaczący spadek na korzyść regionu mazowieckiego, który odnotował sukcesywny wzrost wskaźnika.

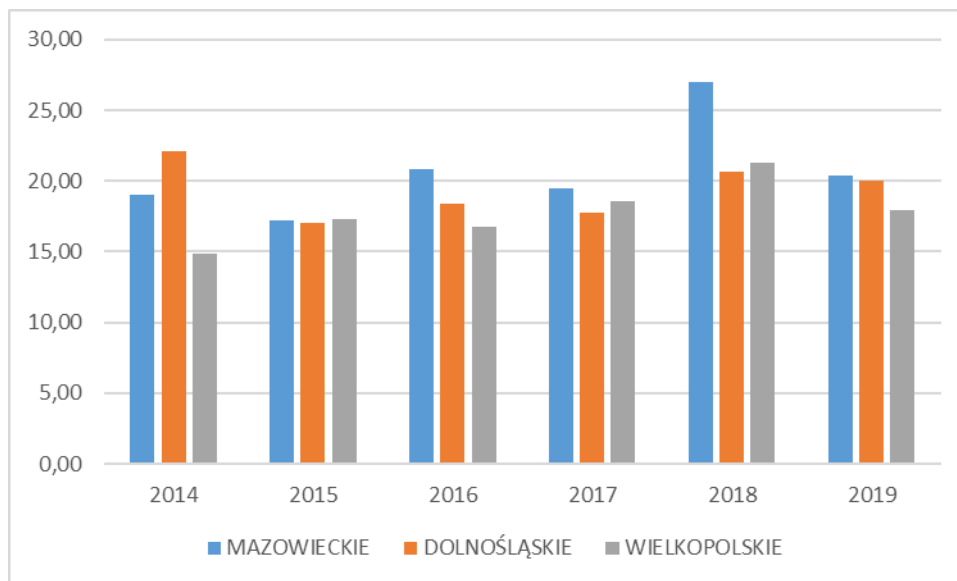
W roku 2018 Wielkopolska znacząco podniosła wartość wskaźnika, by odnotować wartość średnią dla Polski tj. 10.9 %, jednocześnie zajmując z województwem śląskim 7 - 8 pozycję w kraju.

Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe – zróżnicowanie międzyregionalne (2018 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg wprowadzonych innowacji - benchmarking

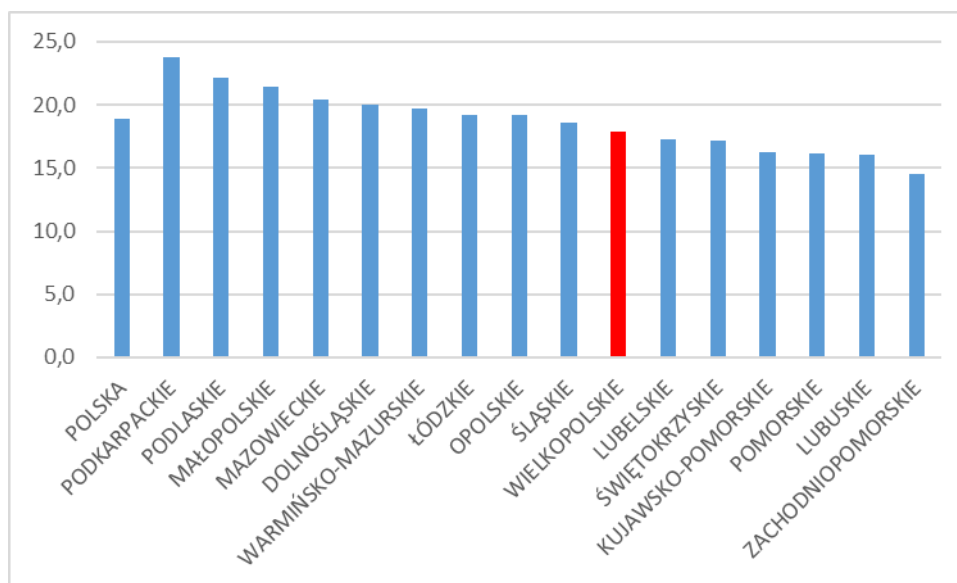

Źródło: opracowanie własne WOI.

Pod względem przedsiębiorstw innowacyjnych przemysłowych wg wprowadzonych innowacji województwo dolnośląskie zajmowało w roku 2014 pierwsze miejsce. Na drugim plasowało się Mazowieckie. Wielkopolska w latach 2014 do 2017 skutecznie podnosiła wskaźnik do 18,6% i wyprzedziła region Dolnego Śląska i równocześnie delikatnie przekraczając poziom średniej krajowej

(18,5%). W 2019 r. ponownie województwo mazowieckie wyprzedziło województwo dolnośląskie i wielkopolskie.

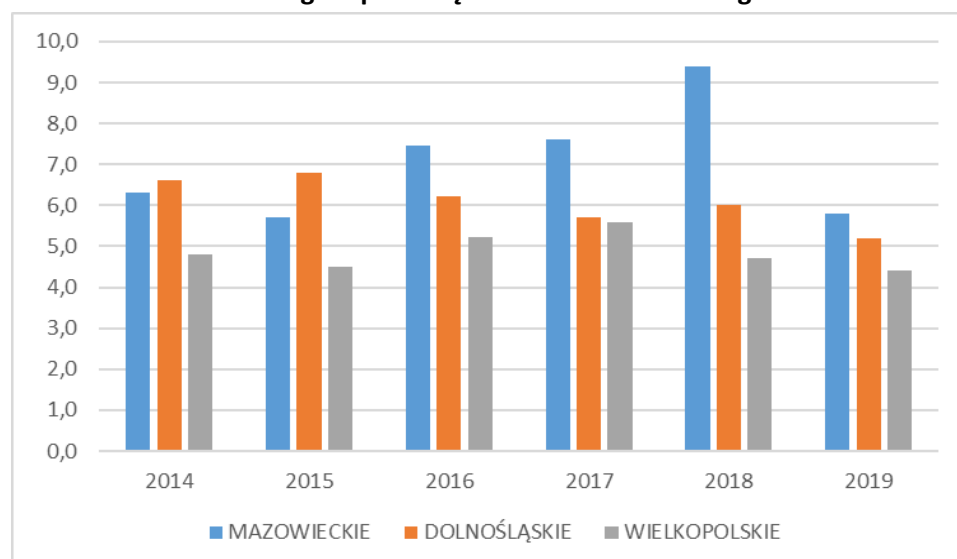
Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg wprowadzonych innowacji – zróżnicowanie międzyregionalne (2019 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

Współpraca w zakresie działalności innowacyjnej oznacza aktywny udział we wspólnych projektach dotyczących działalności innowacyjnej z innymi przedsiębiorstwami lub instytucjami niekomercyjnymi. Współpraca taka może mieć charakter perspektywiczny i długofalowy i nie musi pociągać od razu za sobą bezpośrednich, wymiernych korzyści ekonomicznych dla uczestniczących w niej partnerów. Zwykłe zamawianie prac u wykonawców zewnętrznych, bez aktywnego współudziału w ich realizacji, nie jest uważane za współpracę w zakresie działalności innowacyjnej.

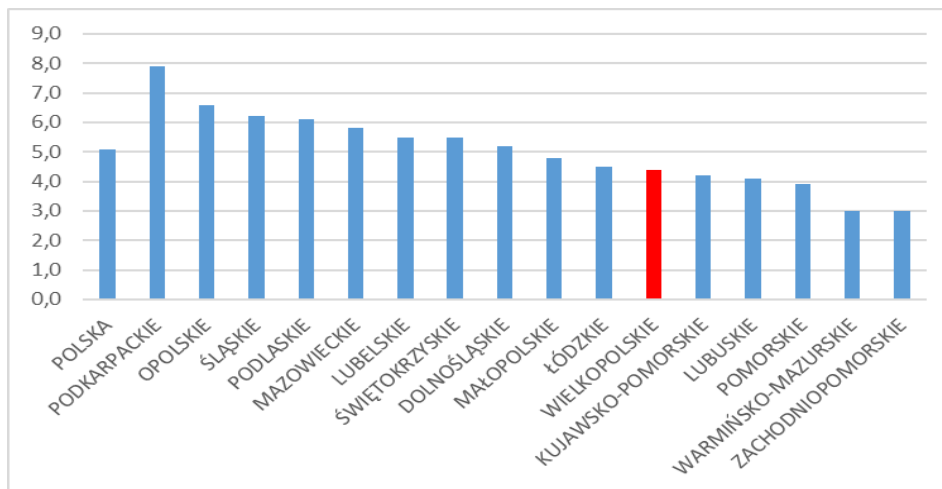
Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

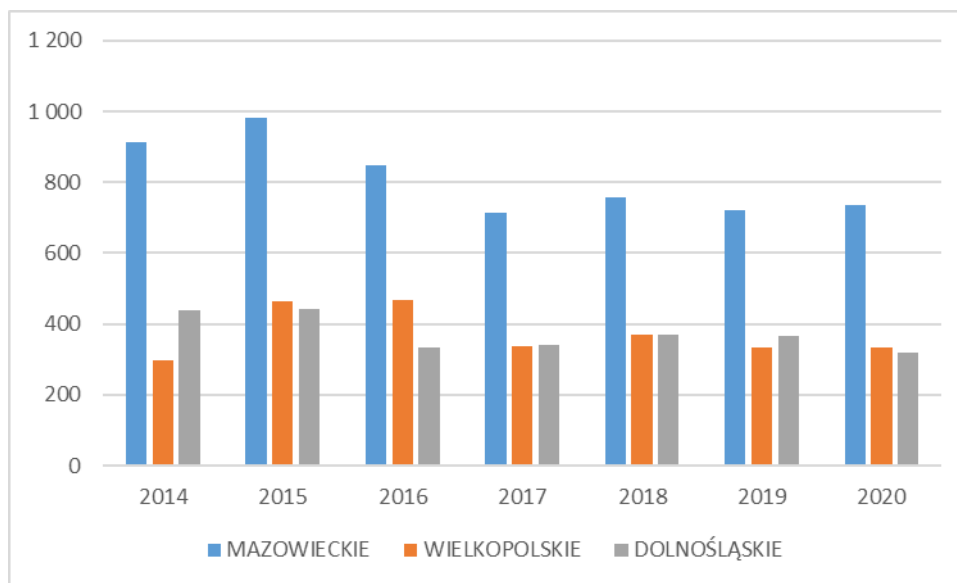
Najwięcej przedsiębiorstw, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw do 2015 roku znajdowało się w województwie dolnośląskim. Na drugim miejscu plasowało się Mazowieckie, które w 2016 roku wyprzedziło porównywane regiony. Wielkopolska osiągnęła najlepszy wskaźnik w 2017 roku prawie zrównując się z Dolnośląskiem.

Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw - różnicowanie międzyregionalne (2019 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

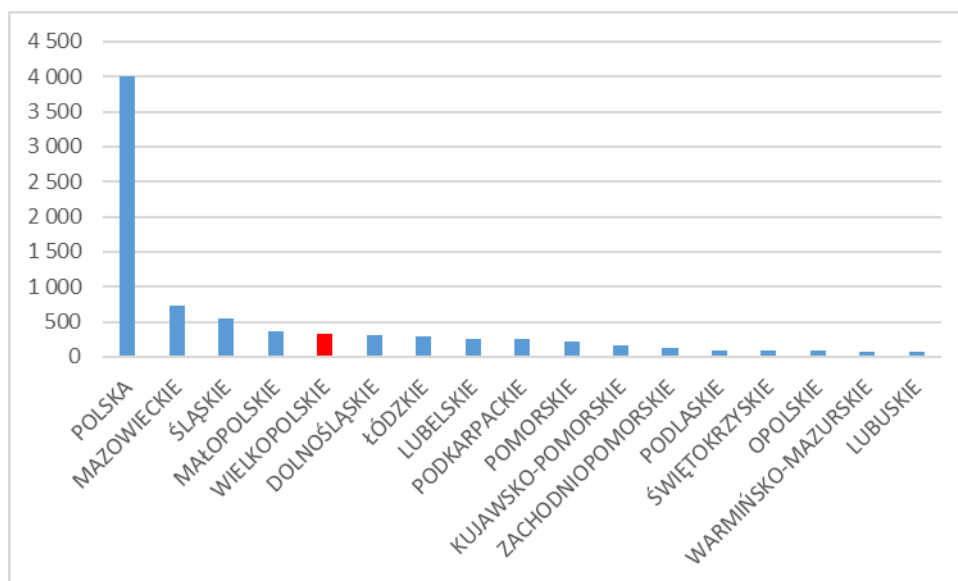
Zgłoszone wynalazki krajowe Zgłoszenia w UPRP – benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

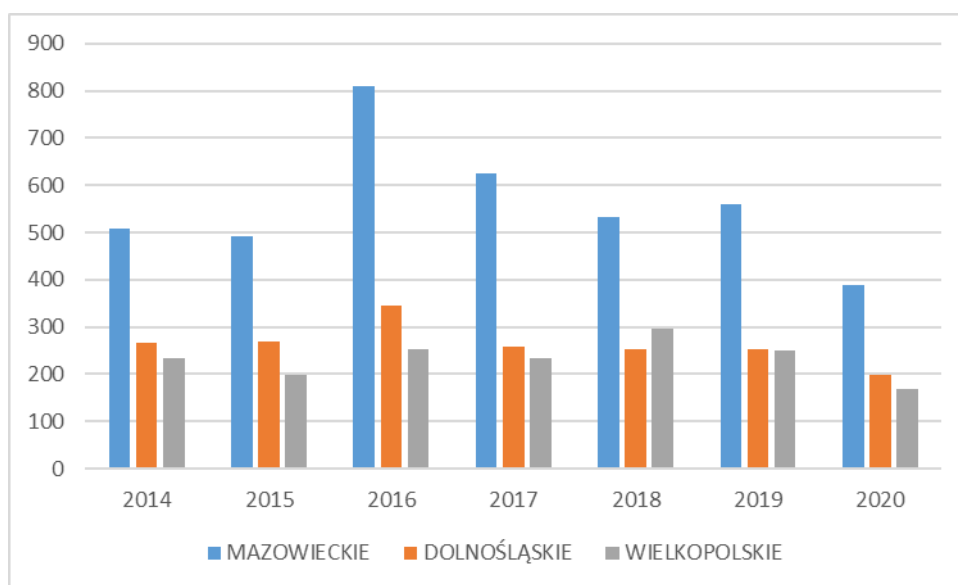
W liczbie zgłoszonych wynalazków krajowych zdecydowanie przoduje województwo mazowieckie, natomiast Wielkopolska w latach 2015 i 2016 wyprzedzała województwo dolnośląskie a w 2017 roku o 5 zgłosiła mniej. Wielkopolska w 2017 roku zajęła 5 miejsce pod względem zgłoszeń patentowych (337) do Urzędu Patentowego RP.

Zgłoszone wynalazki krajowe. Zgłoszenia w UPRP – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

Patenty udzielone przez UPRP - benchmarking

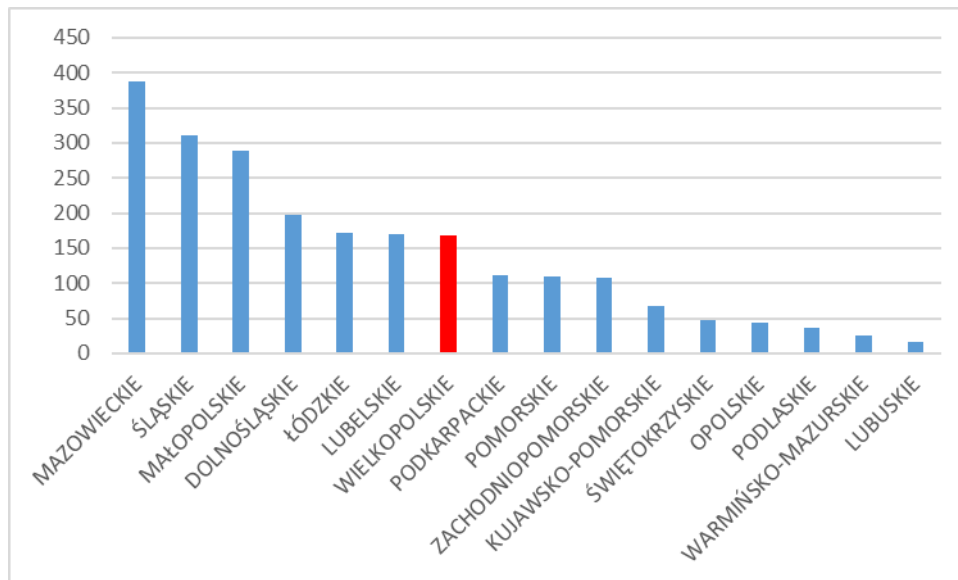

Źródło: opracowanie własne WOI.

W porównywanych województwach i latach 2014-2020 pod względem liczby udzielonych patentów utrzymuje się trend spadkowy. W 2020 r. osiągnięto najniższe wyniki dla wszystkich trzech województw w analizowanych latach. Wielkopolska plasowała się w badanym okresie na trzecim miejscu. W kraju w udzielonych patentach (169) zajmuje siódme miejsce.

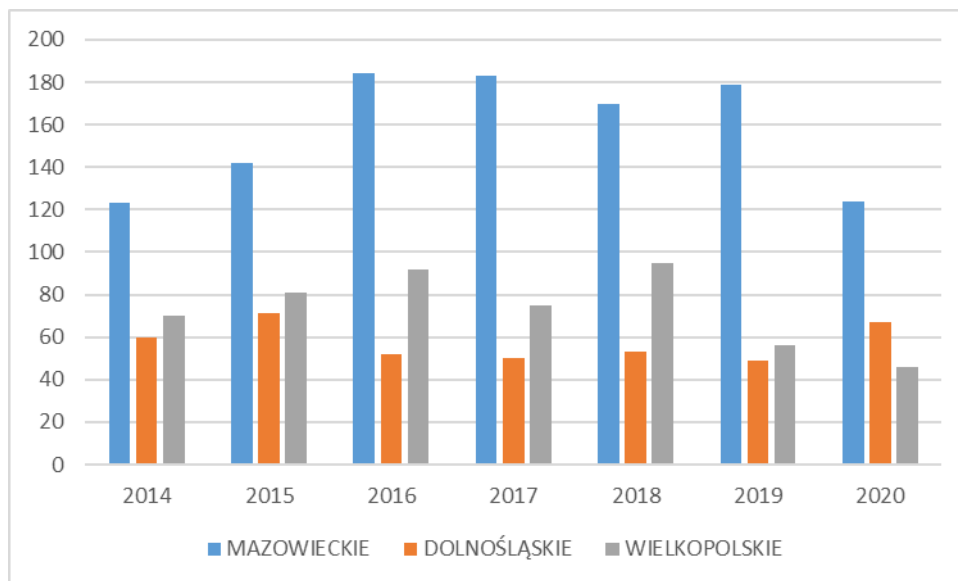

Patenty udzielone przez UPRP – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

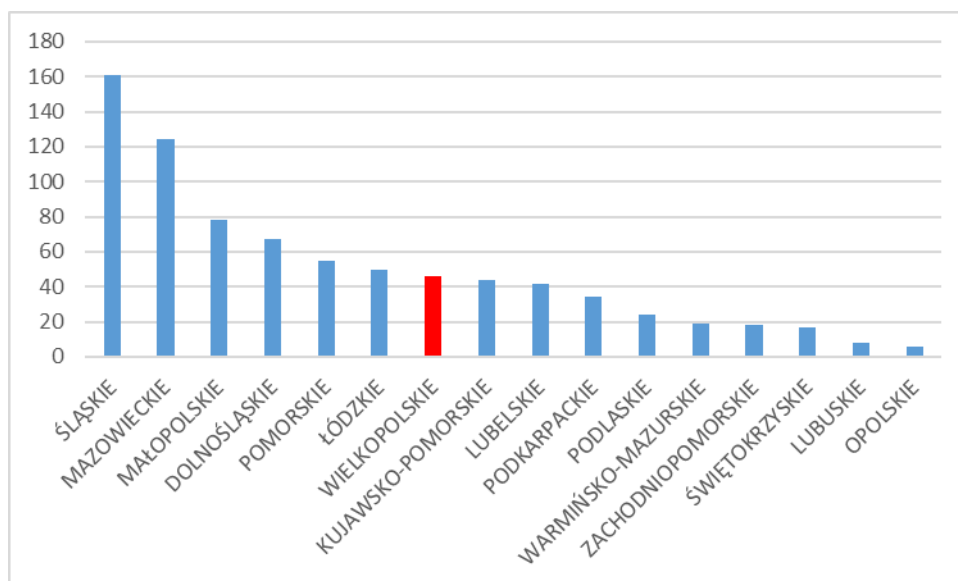
Zgłoszone wzory użytkowe i udzielone prawa ochronne Zgłoszenia w UPRP – benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

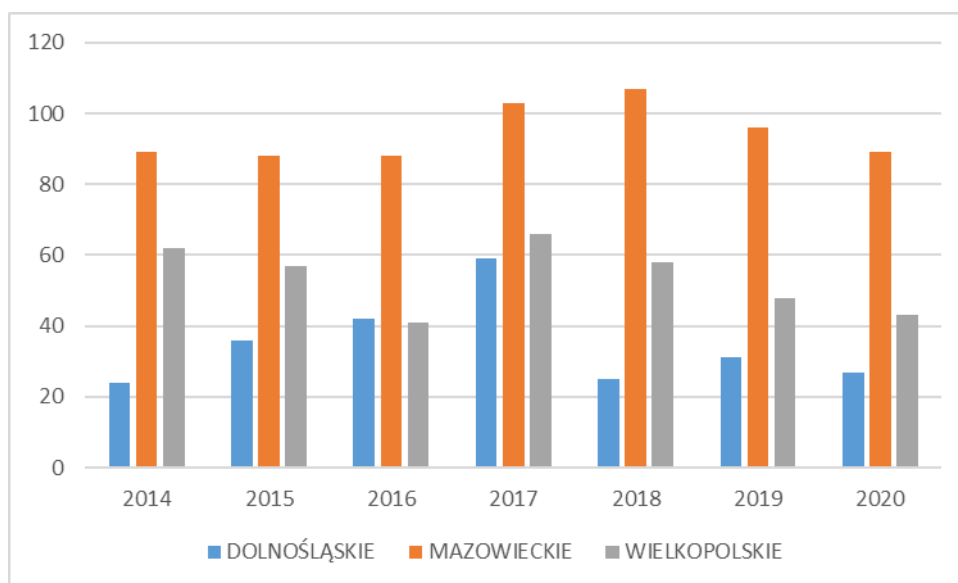
W latach 2014-2019 w liczbie zgłoszonych wzorów użytkowych w porównywanych województwach zajmowaliśmy drugą lokatę po Mazowieckim. W 2020 r. Wielkopolska pod względem tego wskaźnika uplasowała się na trzecim miejscu. Wielkopolska niezmiennie plasuje się na drugiej pozycji w porównywanych regionach i czwartym w kraju.

**Zgłoszone wzory użytkowe i udzielone prawa ochronne. Zgłoszenia w UPRP
– różnicowanie międzyregionalne (2020 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

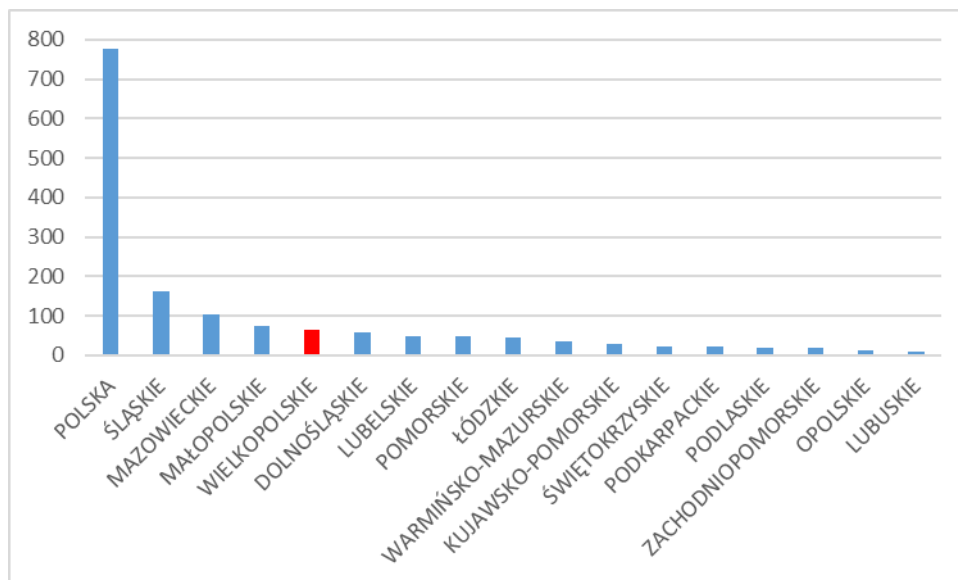
Udzielone prawa ochronne w UPRP - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

W liczbie udzielonych praw ochronnych Wielkopolska w latach 2014-2020 plasowała się po Mazowieckim. W 2015 roku i kolejnym zanotowano spadek wskaźnika w Wielkopolsce i jednocześnie jego wzrost w Dolnośląskim. W 2017 roku odnotowano dynamiczny wzrost udzielonych praw ochronnych w rozpatrywanych regionach a we Wielkopolsce najszybszy. Od tego samego roku (2017 r.) zauważalny jest systematyczny spadek wartości dla województw mazowieckiego i wielkopolskiego do 2020 roku.

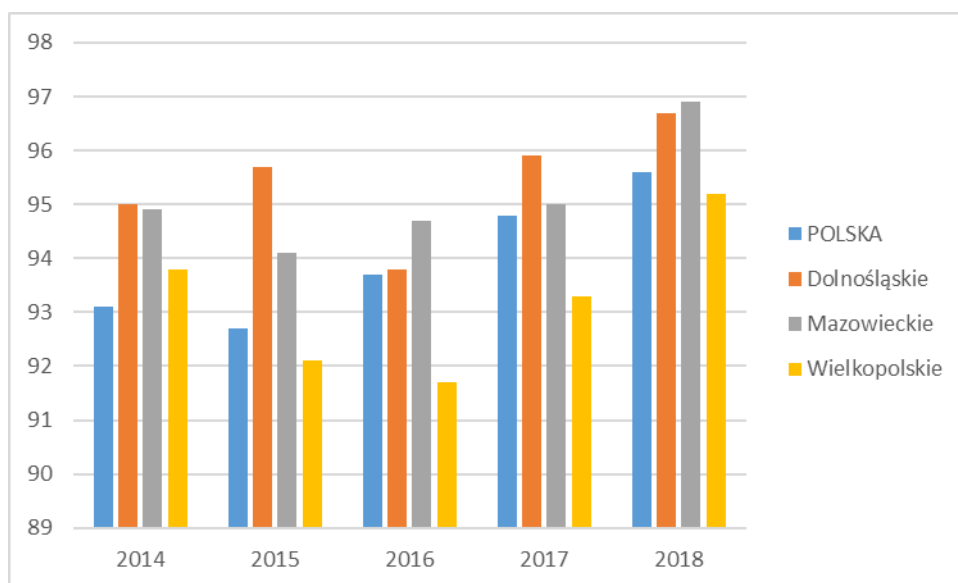
Udzielone prawa ochronne w UPRP – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

Mimo spadku od 2017 r. udzielonych praw ochronnych Wielkopolska zajmuje 4 lokatę spośród pozostałych województw.

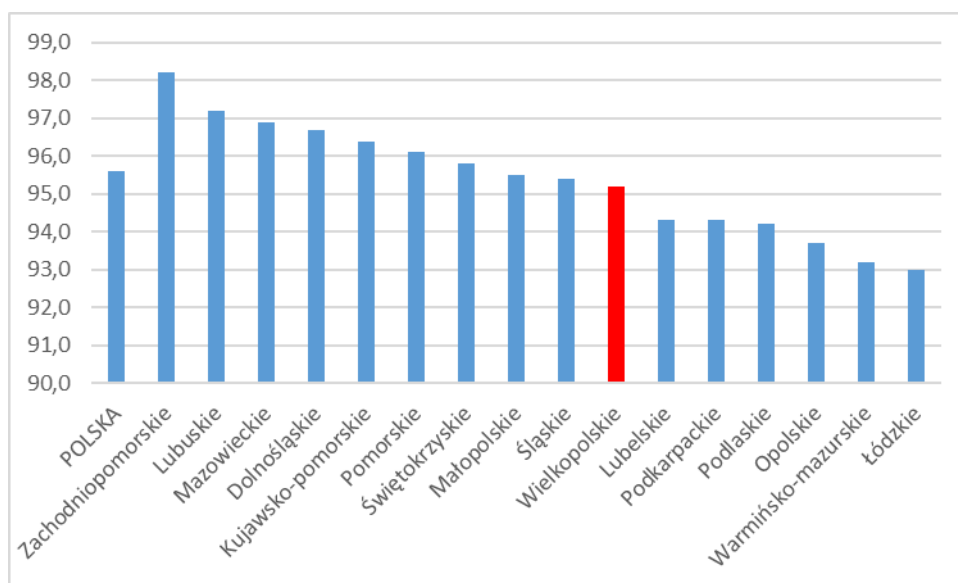
Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

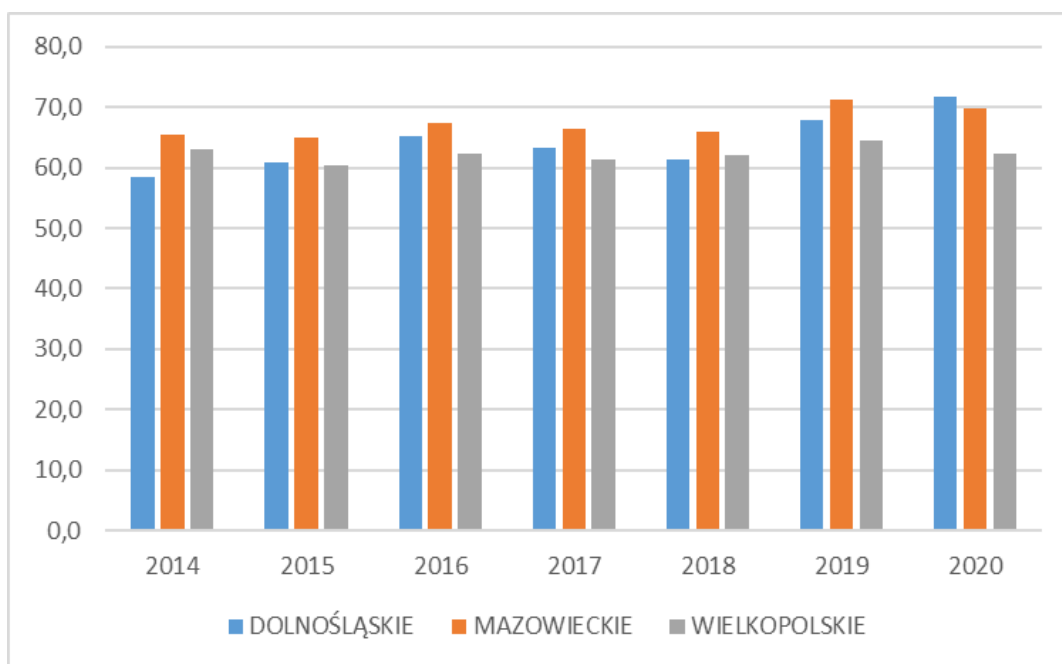
W procentowym udziale przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu Wielkopolska zajmowała trzecie miejsce z wyraźnym spadkiem tego wskaźnika w 2015 roku. Od 2015 roku widoczny jest wyraźny trend dodatni w wybranych regionach i Polsce. Tendencja ta dąży praktycznie do pełnego wysycenia. Na stan z 2018 roku we Wielkopolsce na 100 firm ponad 95 posiada dostęp do internetu a w kraju jest to dopiero 10 miejsce. Zwrócić należy uwagę, że w kraju jest tolerancja 5% między najlepszym a najgorszym regionem. Brak jest danych za lata 2019 -2020.

**Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu
– zróżnicowanie międzyregionalne (2018 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

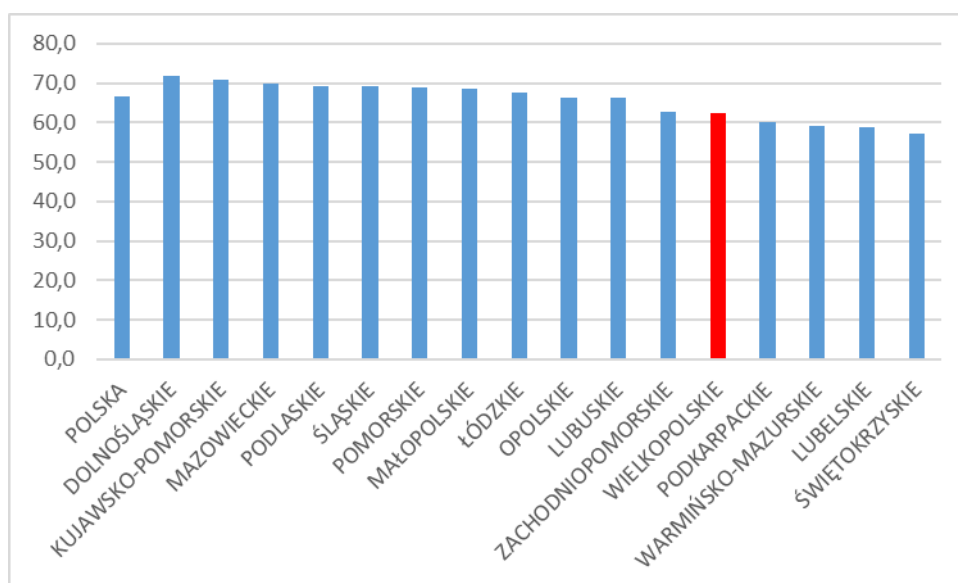
**Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową
spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników - benchmarking**

Źródło: opracowanie własne WOI.

W procentowym udziale przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników województwo wielkopolskie utrzymuje się, w rozpatrywanym okresie na poziomie powyżej 60% i w porównywanym regionach zajmuje trzecie miejsce. Warto tu podkreślić stosunkowo niewielki poziom międzyregionalnego zróżnicowania wskaźnika.

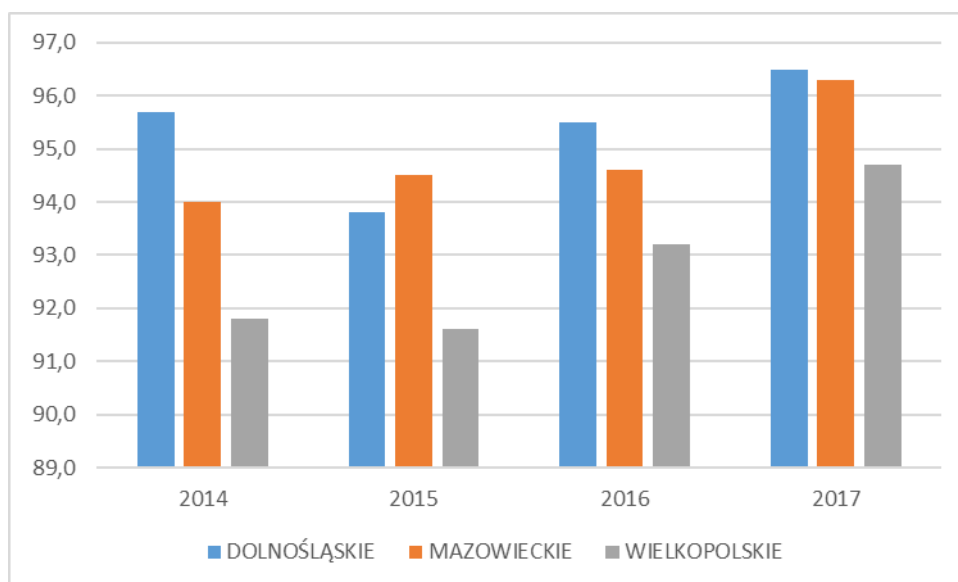
Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

Wskaźnik procentowy udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników województwo wielkopolskie w roku 2020 kształtuje się na poziomie 62,4% przy średniej dla Polski 66,8%.

Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną - benchmarking

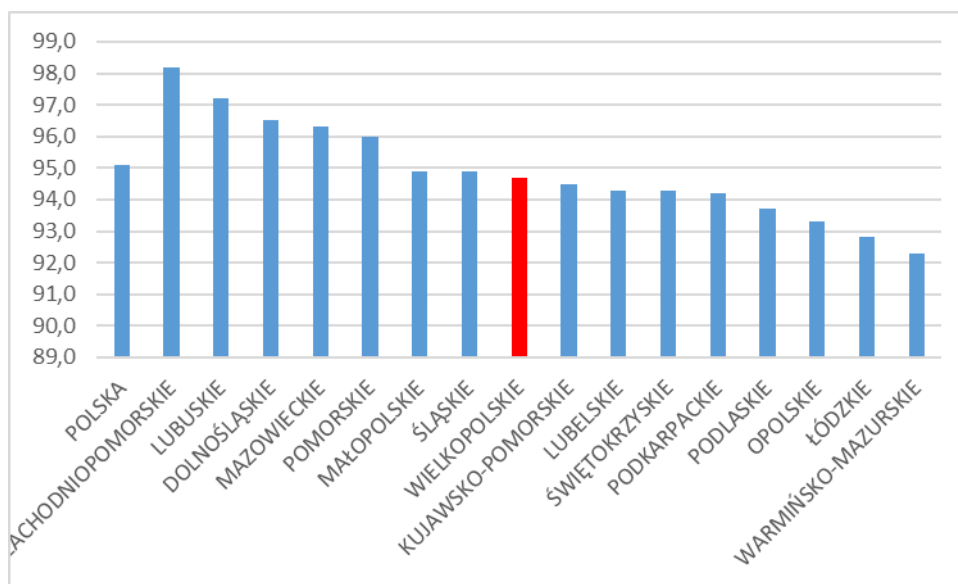

Źródło: opracowanie własne WOI.

W kontaktach z administracją publiczną Internet wykorzystywało w regionach Mazowsza, Dolnego Śląska i Wielkopolski w ostatnich latach (2015-2017) co raz częściej przy czym dynamika

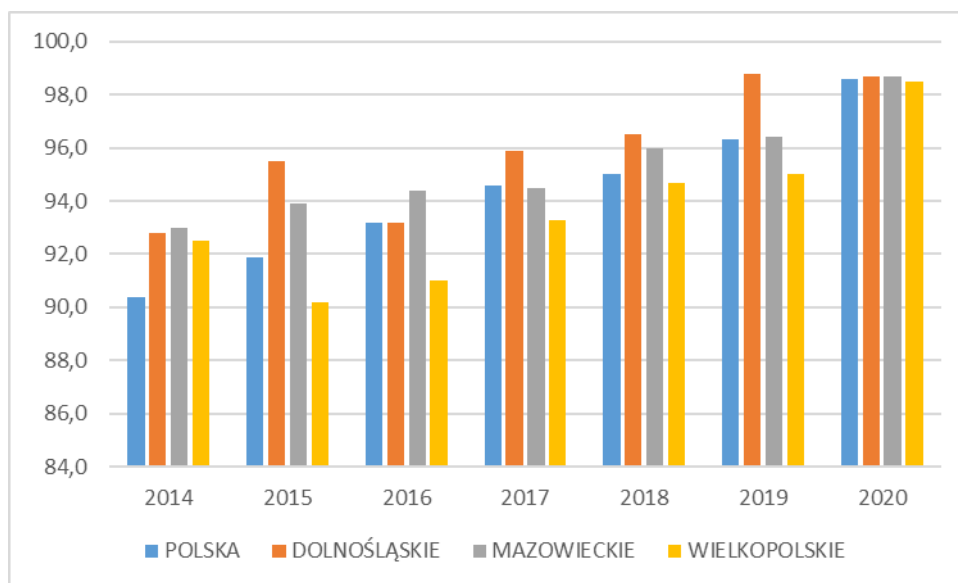
w Wielkopolsce jest wyraźniejsza i jej wzrost jest prawie 2% pp. rok do roku. Obecnie dane za lata kolejne nie są dostępne.

Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną – zróżnicowanie międzyregionalne (2017 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

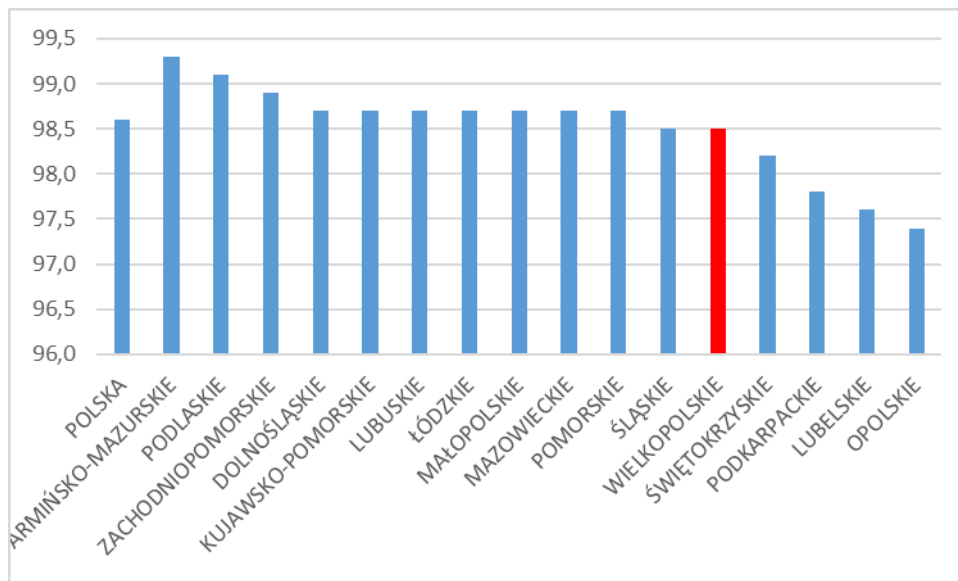
Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

W procentowym udziale przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu region wielkopolski plasuje się na trzecim miejscu w analizowanych regionach. Wartości wskaźnika we wszystkich województwach wykazały trend wzrostowy, by zawierać się w przedziale 98,5- 98,7%.

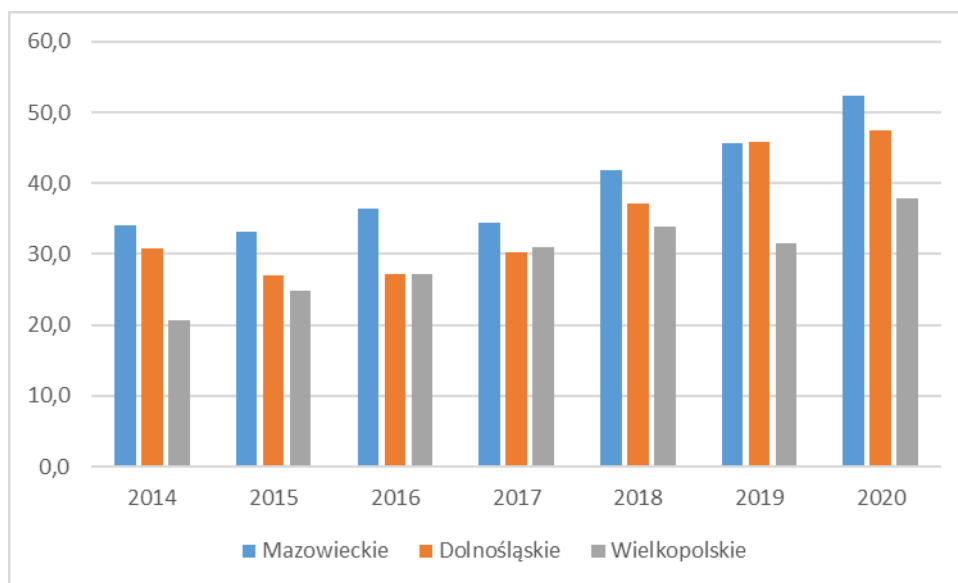
**Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu
– różnicowanie międzyregionalne (2020 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

**Przedsiębiorstwa, które posiadały środki automatyzacji procesów produkcyjnych – benchmarking.
Brak danych od 2014 r.**

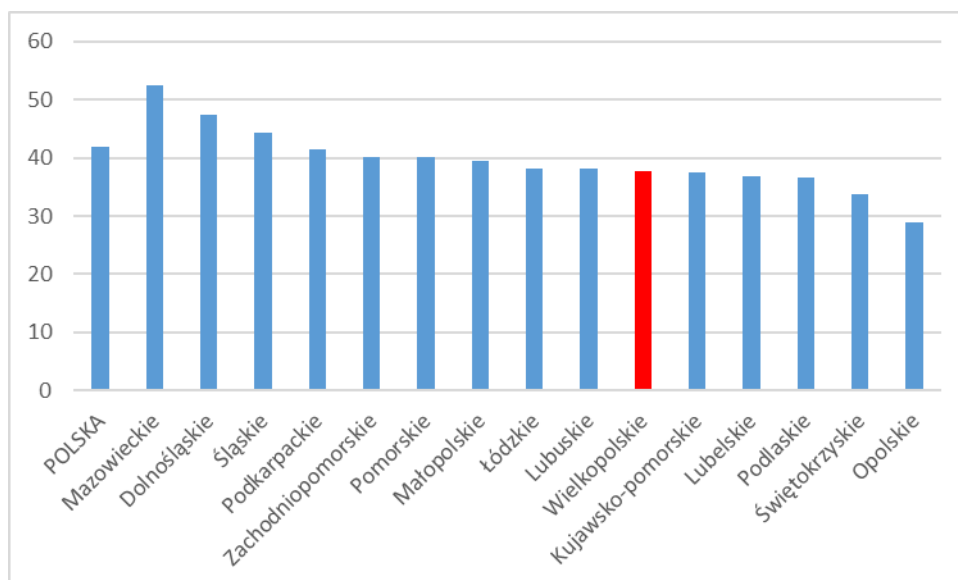
Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

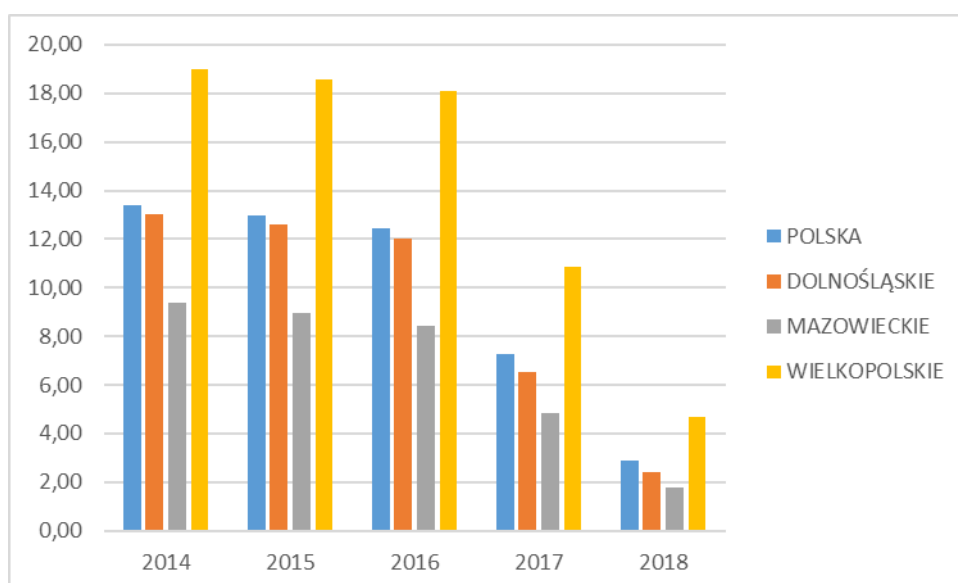
W kontaktach z administracją publiczną z Internetu najchętniej korzystali w analizowanym okresie mieszkańcy województwa mazowieckiego, a następnie dolnośląskiego i wielkopolskiego. W Wielkopolsce od 2014 roku postęp jest liniowy dodatni. W roku 2020 wskaźnik ten dla Wielkopolski (37,8%) jest nadal niższy od wartości średniej dla Polski (41,9%).

**Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną
– zróżnicowanie międzyregionalne (2018 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

Współczynnik skolaryzacji netto - zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat) – benchmarking

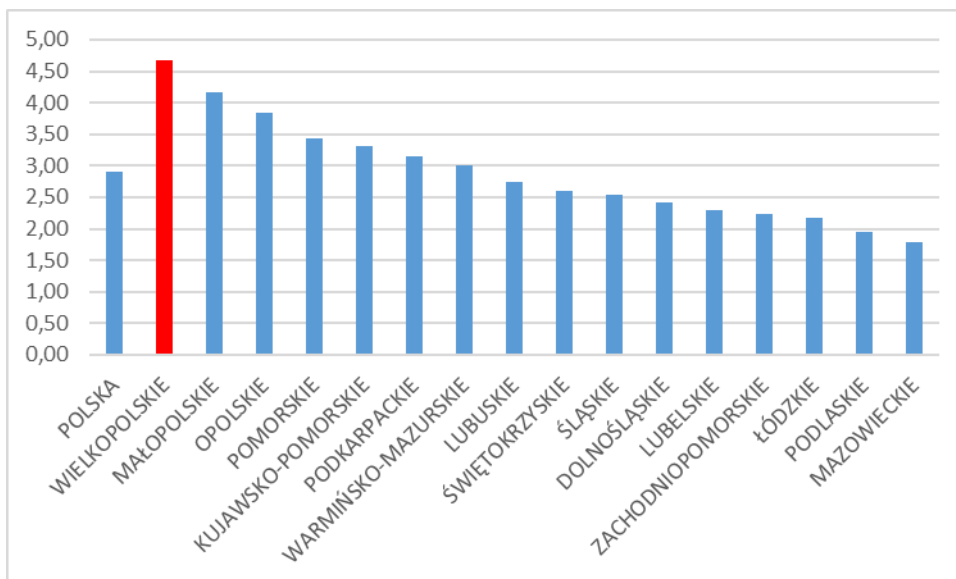

Źródło: opracowanie własne WOI.

W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącym zasadniczych szkół zawodowych (wiek 16-18 lat) Wielkopolska zdecydowanie wyprzedzała Dolnośląskie i Mazowieckie. W analizowanych latach obserwuje się stały spadek wskaźnika. W roku 2018 Wielkopolska ma najwyższy współczynnik skolaryzacji 4,67%. Za kolejne lata brak danych.

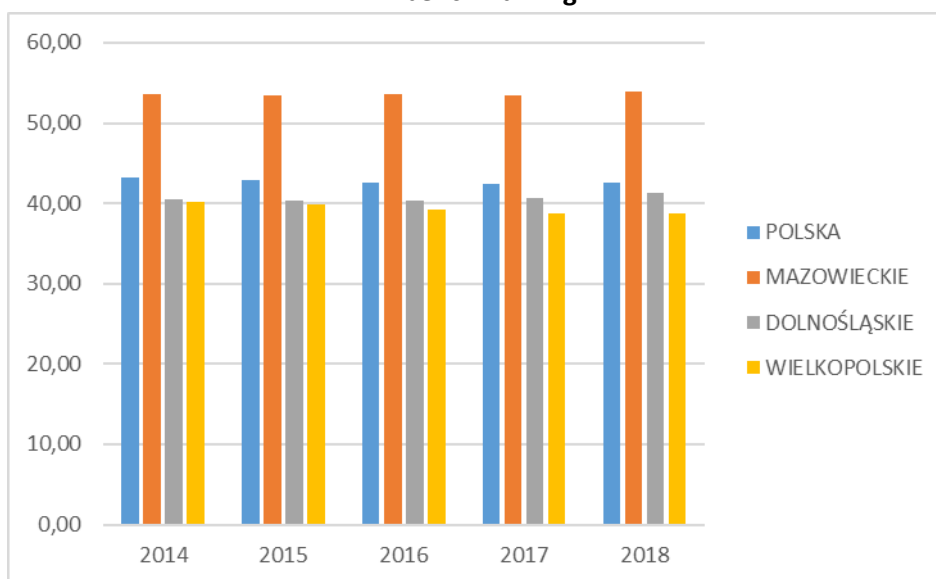

**Współczynnik skolaryzacji netto - zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat)
– zróżnicowanie międzyregionalne (2018 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

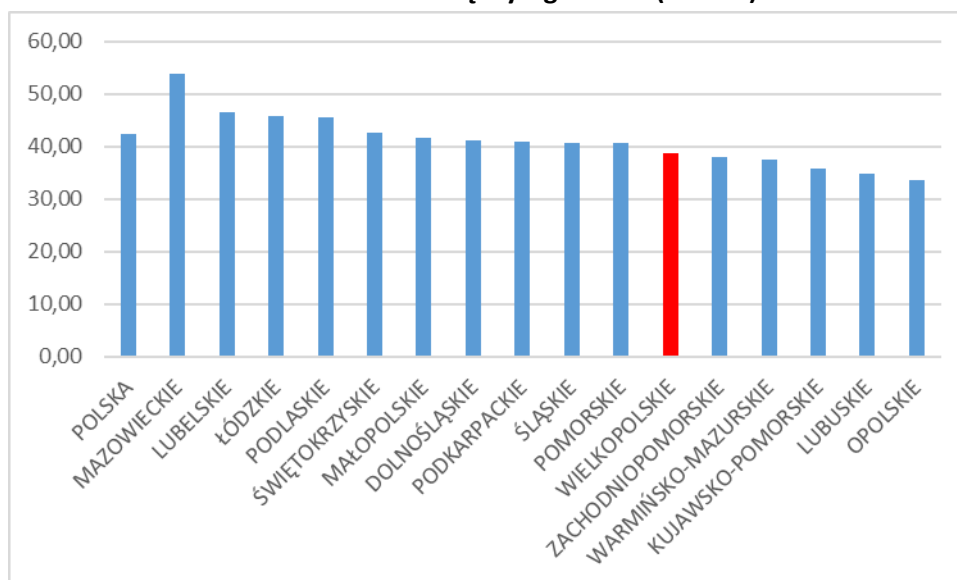
**Współczynnik skolaryzacji netto - licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat)
- benchmarking**

Źródło: opracowanie własne WOI.

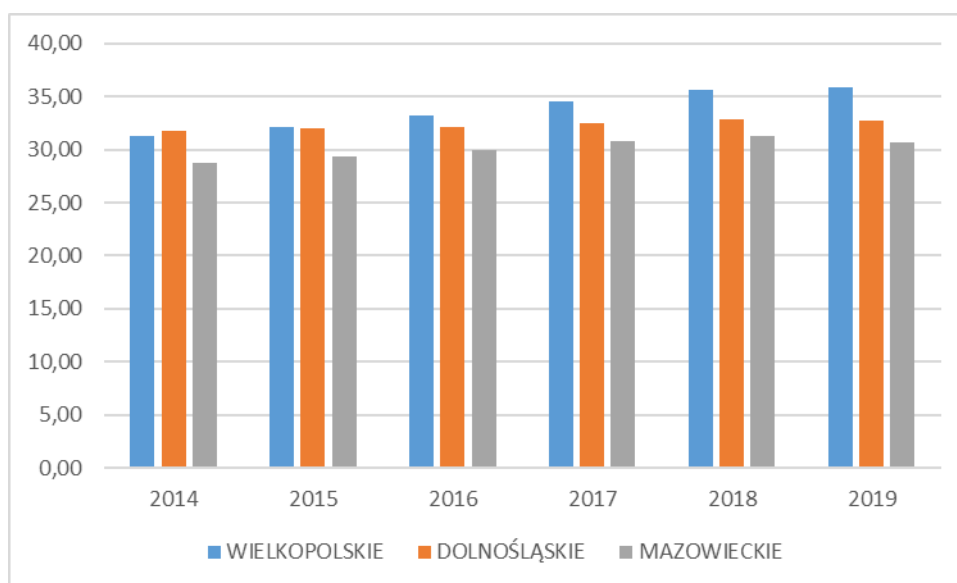
W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącego liceów ogólnokształcących (wiek 16-18 lat) Mazowieckie w analizowanym okresie wyprzedzało Wielkopolskie i Dolnośląskie pozostające na prawie tym samym poziomie w ciągu pięciu analizowanych lat, przy czym we wszystkich województwach w omawianym okresie brakowało wyraźnego trendu rosnącego a w województwie wielkopolskim delikatnie malejący. Za kolejne lata brak danych.

**Współczynnik skolaryzacji netto - licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat)
– zróżnicowanie międzyregionalne (2018 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

**Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych)
i ogólnozawodowe (wiek 16-18 lat) - benchmarking**

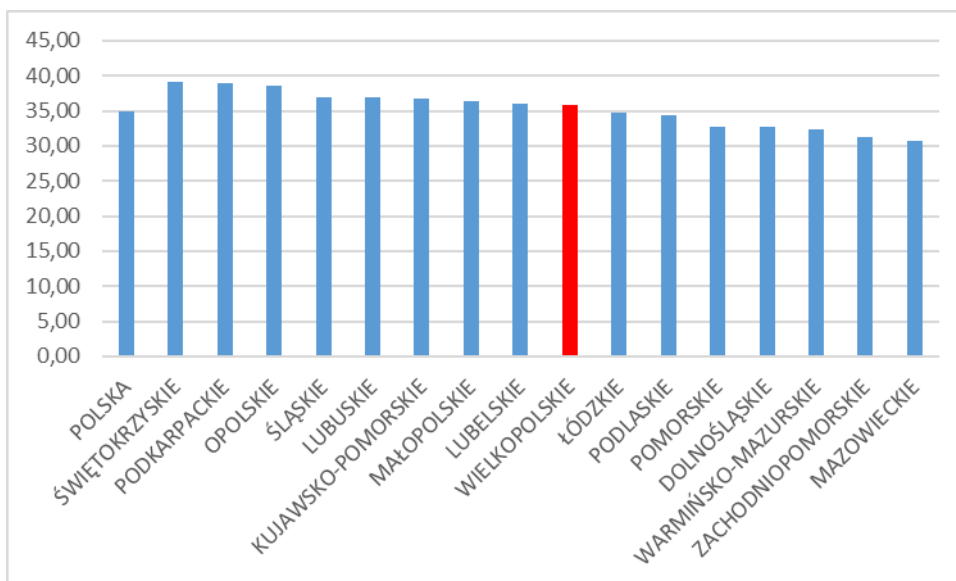

Źródło: opracowanie własne WOI.

W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącym szkół zawodowych (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowych (wiek 16-18 lat) wielkopolskie wyprzedziło w 2016 roku dolnośląskie i mazowieckie. W omawianym okresie we wszystkich trzech regionach zauważalny jest mały trend rosnący.

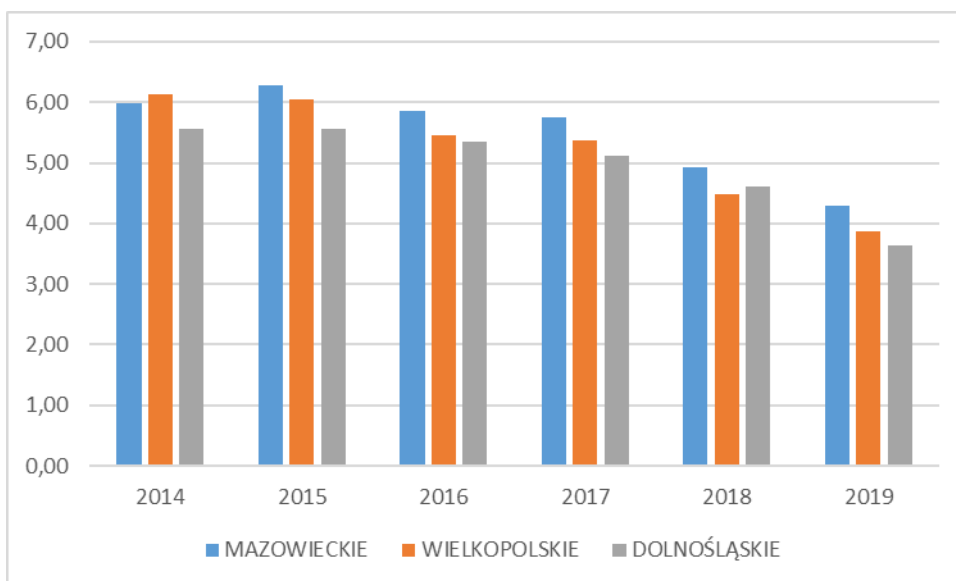
Skolaryzacja netto szkół zawodowych w Wielkopolsce jest wyższa niż średnia krajowa.

Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowe (wiek 16-18 lat) – zróżnicowanie międzyregionalne (2019 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

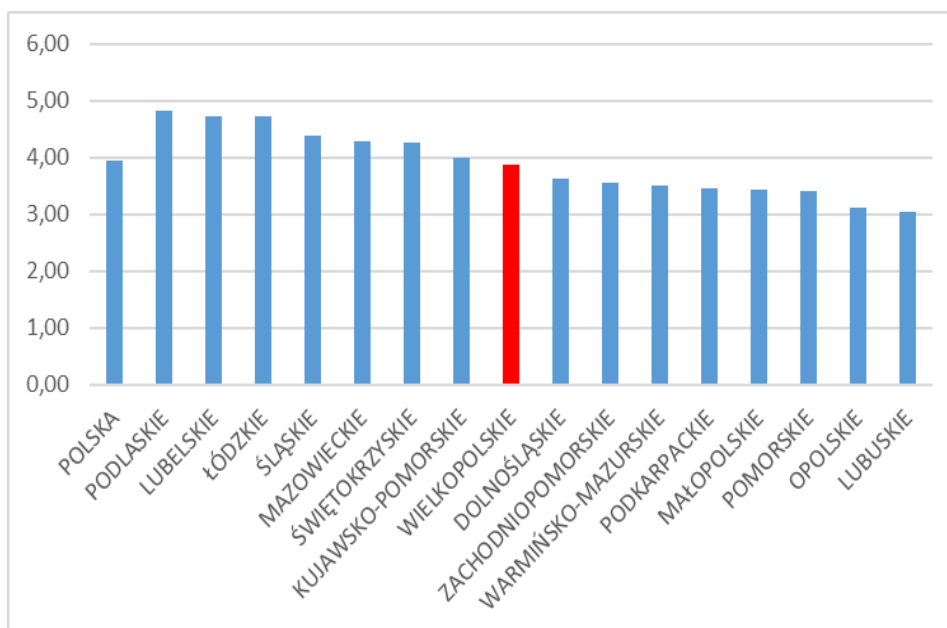
Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (wiek 19 - 21 lat) - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

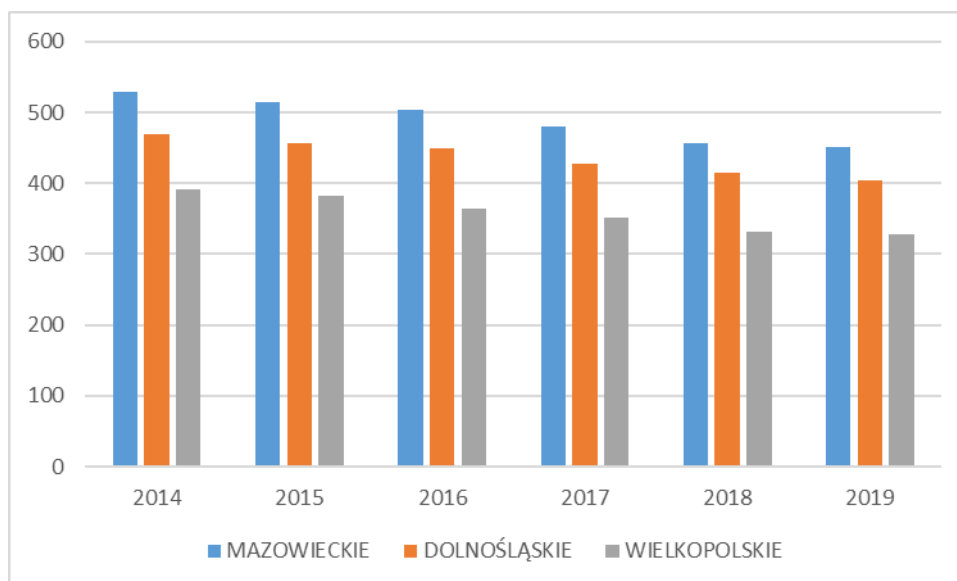
W procentowym ujęciu współczynnika skolaryzacji netto dotyczącym szkół policealnych Wielkopolska jak i pozostałe województwa proporcjonalnie odnotowują tendencję spadkową czyli obniża się relacja liczby osób (w grupie wieku 19-21) uczących się (stan na początku roku szkolnego) w szkołach policealnych do liczby ludności (stan w dniu 31 XII) w grupie wieku określonej jako odpowiadająca temu poziomowi nauczania. W roku 2019 w województwie dolnośląskim odnotowano szybsze obniżenie poziomu wskaźnika od województwa wielkopolskiego co spowodowało przesunięcie Wielkopolski na drugie miejsce.

**Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (wiek 19 - 21 lat)
– zróżnicowanie międzyregionalne (2019 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI

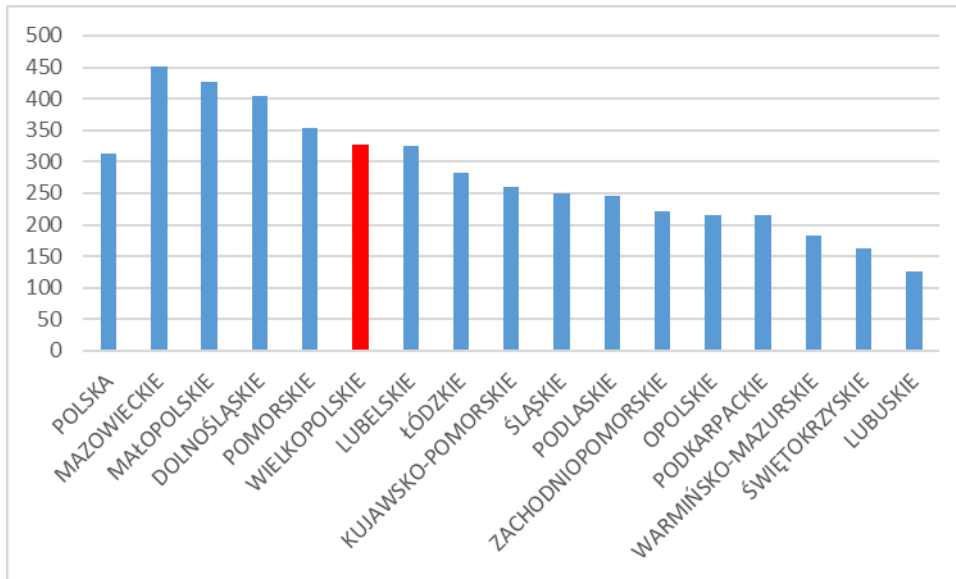
Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności – benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

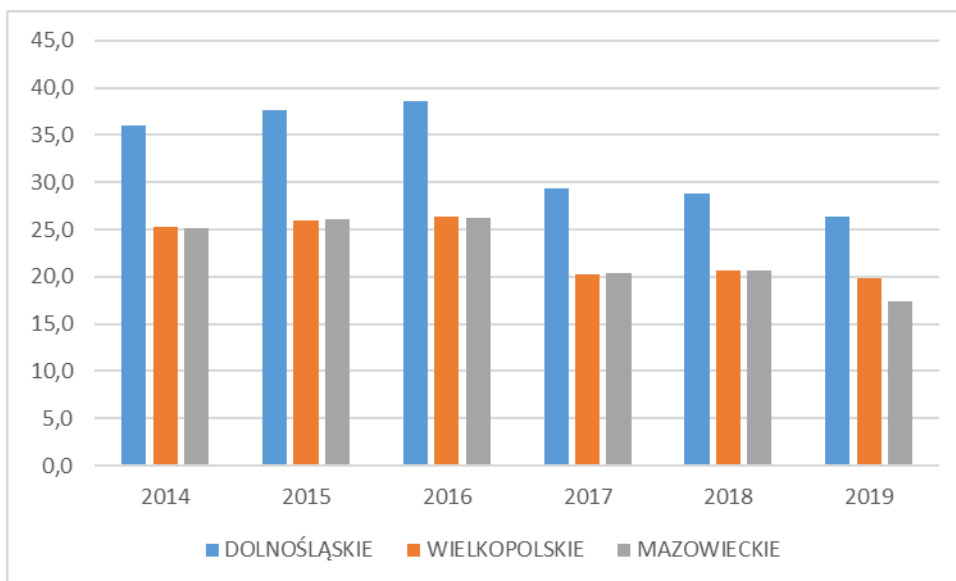
Pod względem liczby studentów szkół wyższych na 10 tysięcy ludności najwyższy wskaźnik uzyskało województwo mazowieckie, a w następnej kolejności dolnośląskie i wielkopolskie. Ponadto zauważalny był trend spadkowy liczby studentów na 10 tys. ludności we wszystkich trzech regionach.

**Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności
– zróżnicowanie międzyregionalne (2019 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

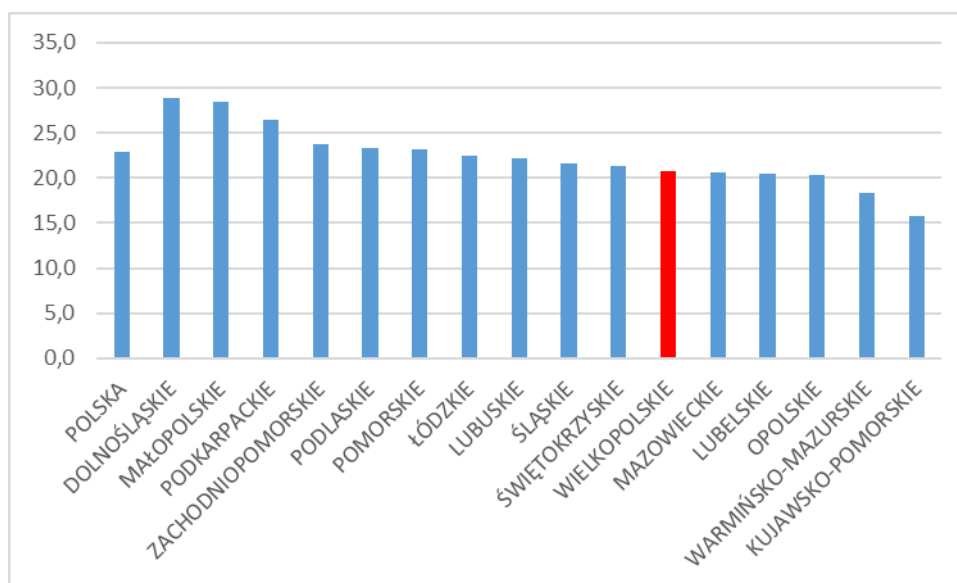
Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) – benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

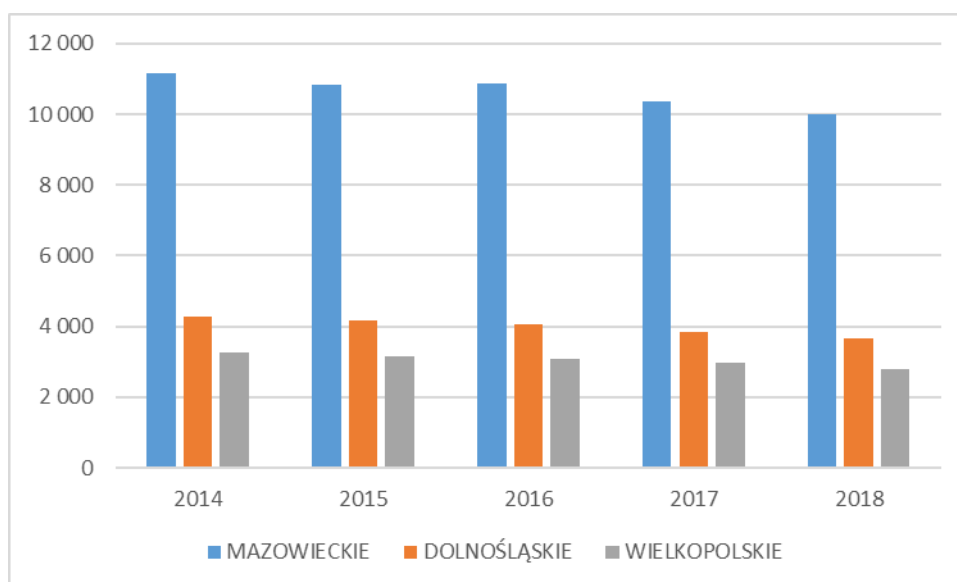
Pod względem odsetka studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) dolnośląskie (najlepsze w kraju) w analizowanych latach 2014-2019 wyprzedzało województwo wielkopolskie i mazowieckie. We wszystkich regionach zauważalny był trend rosnący do 2016 r. Od 2017 roku nastąpił proporcjonalny spadek studentów na kierunkach technicznych i przyrodniczych w rozpatrywanych regionach i utrzymuje się nadal w 2019 roku.

**Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) –
zróżnicowanie międzyregionalne (2019 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI

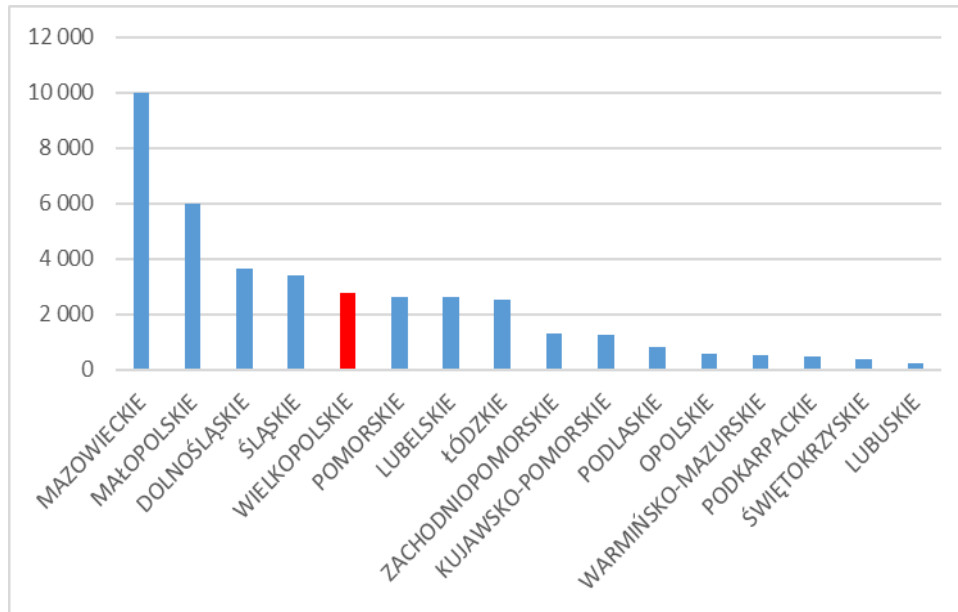
Uczestnicy studiów doktoranckich – benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

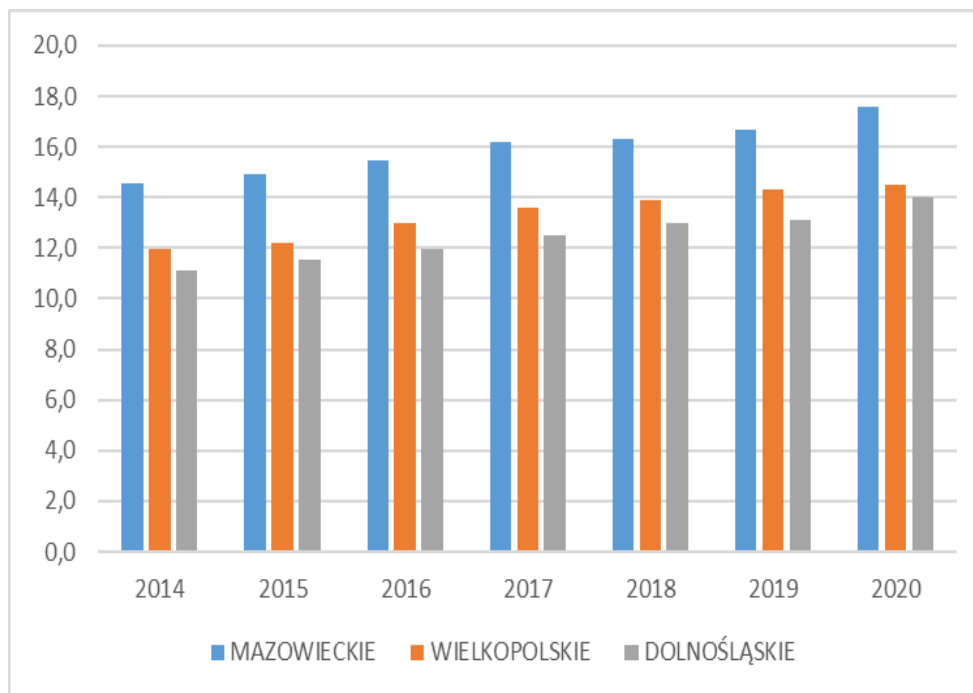
Najwięcej uczestników studiów doktoranckich odnotowało, z ponad dwukrotną przewagą, województwo mazowieckie nad województwami dolnośląskim i wielkopolskim. Liczba doktorantów w latach 2014-2019 pozostawała w porównywanych regionach na podobnym poziomie ale z delikatną tendencją spadkową. Wielkopolska cały czas utrzymuje piątą pozycję wśród pozostałych regionów.

**Uczestnicy studiów doktoranckich
– różnicowanie międzyregionalne (2019 r.)**

Źródło: opracowanie własne WOI.

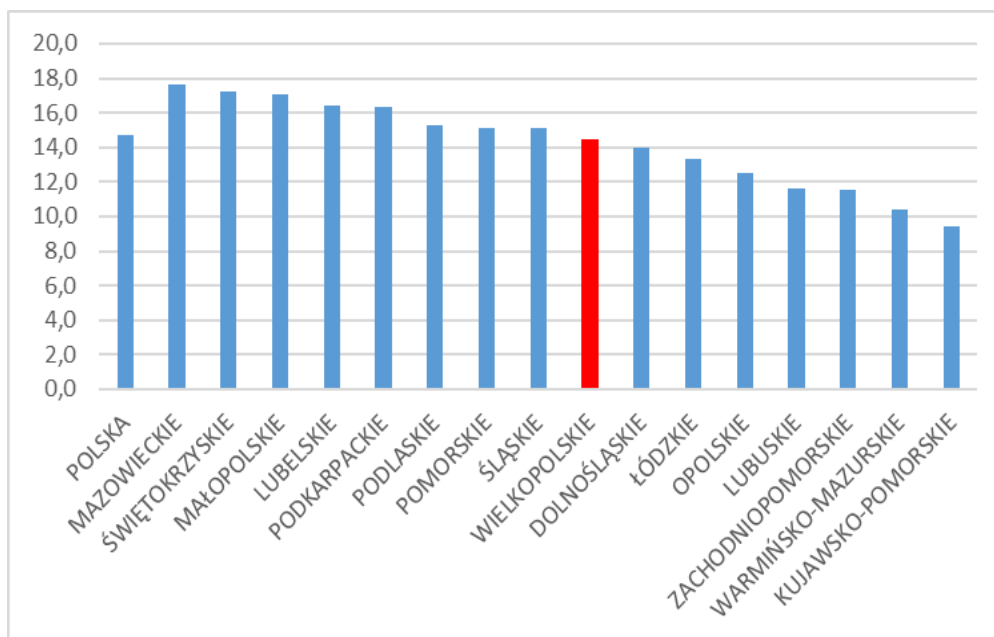
Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym – benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

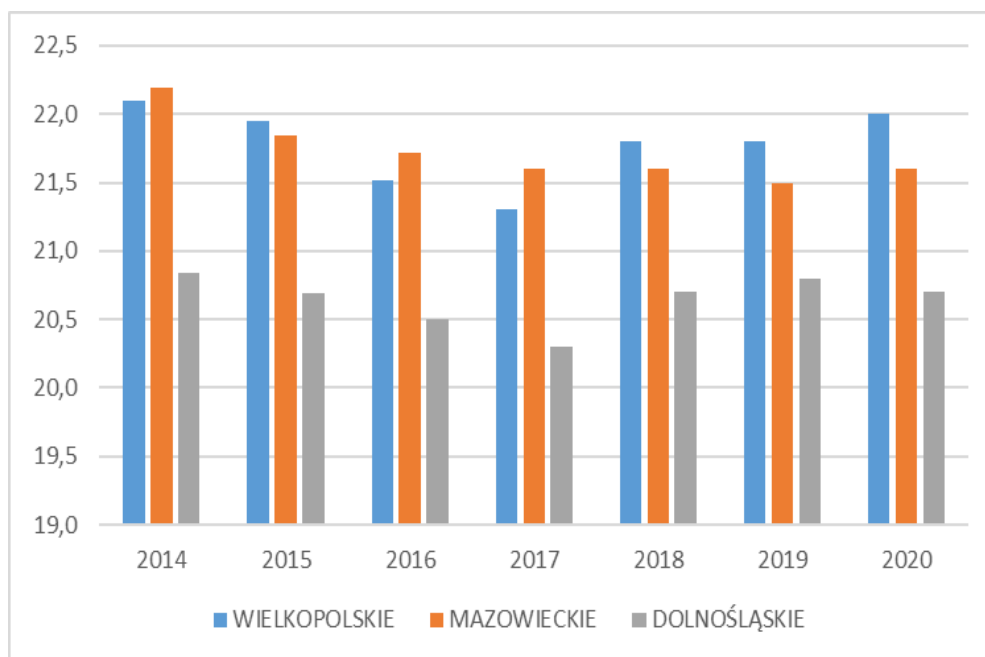
Dynamika największego odsetka bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym zanotowano w mazowieckim, następnie w wielkopolskim i dolnośląskim, przy czym wartości wskaźnika wykazywały tendencję rosnącą w poszczególnych latach przy czym w regionie mazowieckim wskaźnik jest przez te wszystkie lata powyżej średniej krajowej.

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – benchmarking

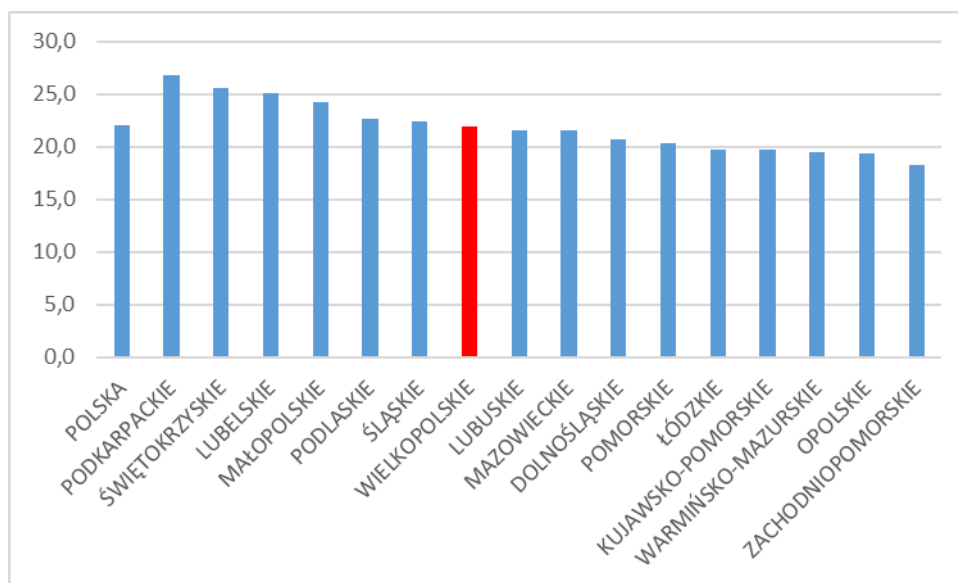

Źródło: opracowanie własne WOI.

Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym od 2018 r. zanotowano w regionie wielkopolskim i mazowieckim, a najmniejszy w dolnośląskim. W Wielkopolsce wskaźnik ten w 2020 r. wzrósł do 22% i jest o 0,1% niższy od średniej krajowej.

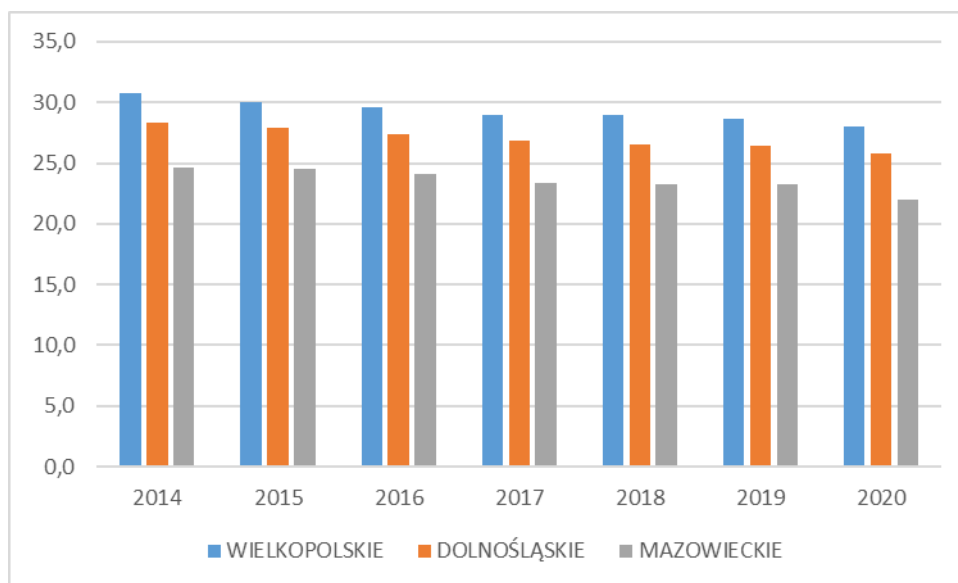

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

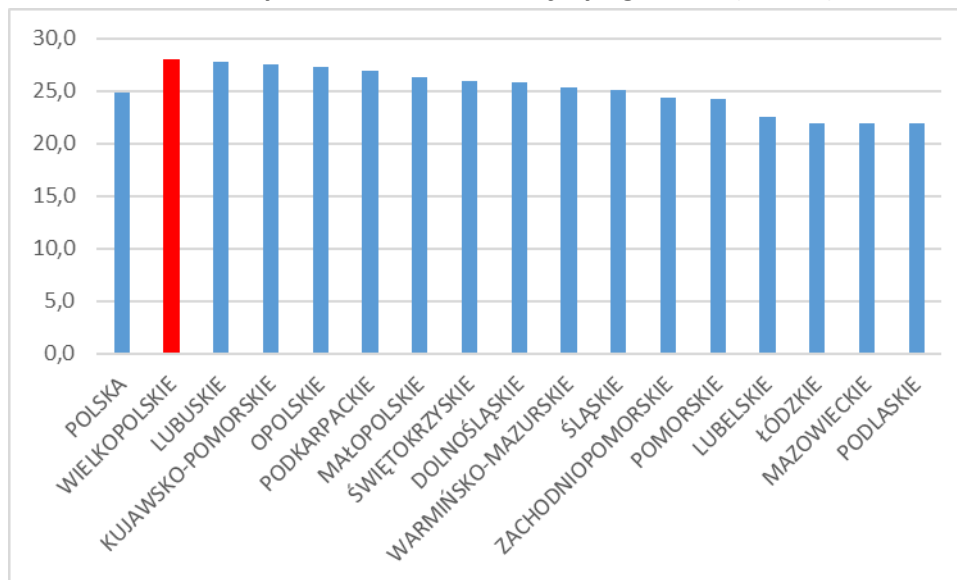
Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym - benchmarking

Źródło: opracowanie własne WOI.

Największy odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym zanotowano, w analizowanym okresie, w Wielkopolsce. Na kolejnych miejscach plasowało się kolejno dolnośląskie i mazowieckie. Widoczny był bardzo powolny spadek wartości tego wskaźnika w poszczególnych regionach (Wielkopolska w 2020 r. - 28,0%).

Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych wg poziomu wykształcenia z wykształceniem zasadniczym zawodowym – zróżnicowanie międzyregionalne (2020 r.)

Źródło: opracowanie własne WOI.

1.3.7. Komentarz do porównania województw

Materiały, które posłużyły do opracowania rozdziału dotyczącego benchmarkingu, z uwagi na dostępność danych, pochodzą z różnych lat.

Wielkopolska w porównaniu z województwem mazowieckim i dolnośląskim w przypadku czterech monitorowanych wskaźników (5 2 lata wcześniej) odnotowało najwyższe poziomy wskaźników w tym dwa in minus:

- Współczynnik skolaryzacji netto - zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat);
- Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowe;
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (in minus);
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (in minus).

W przypadku sześciu wskaźników (9 w 2018 r.) województwo wielkopolskie zajmuje 2 lokatę pod kątem wartości wskaźników:

- Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe;
- Zgłoszone wynalazki krajowe Zgłoszenia w UPRP w 2019 r.;
- Udzielone prawa ochronne w UPRP;
- Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (wiek 19 - 21 lat);
- Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców);
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym;

Mazowieckie i dolnośląskie wyprzedziło Wielkopolskę w piętnastu wskaźnikach (w 13 w 2018 r.), takich jak:

- Dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca, rok poprzedni=100% (ceny stałe);
- Udział % województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach – w latach 2014-2019;
- Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca;
- Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem w 2019 r.;
- Przedsiębiorstwa innowacyjne przemysłowe wg wprowadzonych innowacji w 2019 r.;
- Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw;
- Zgłoszone wynalazki krajowe. Zgłoszenia w UPRP w 2020 r.;
- Patenty udzielone przez UPRP w 2020 r.;
- Zgłoszone wzory użytkowe i udzielone prawa ochronne. Zgłoszenia w UPRP w 2020 r.;
- Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu w 2018 r.;
- Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną w 2017 r.;
- Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną w 2018 r.;
- Współczynnik skolaryzacji netto - licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat) w 2018 r.;
- Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności w 2019 r.;
- Uczestnicy studiów doktoranckich w 2019 r.;

2. Podsumowanie i wnioski

Niniejszy raport obejmuje działania, które zostały zrealizowane w cyklu rocznym od momentu rozpoczęcia 2015 do 2020 roku. Tak jak podkreślano w Raporcie otwarcia, układ prezentacji danych ma charakter w zasadzie stały (dopuszcza się odstępstwa przy powtarzającym się braku danych np. Przedsiębiorstwa, które posiadały środki automatyzacji procesów produkcyjnych – benchmarking. Brak danych od 2014 r., stąd w raporcie za 2018 rok można ocenić postęp wdrażania strategii w trzecim roku jej realizacji. Analiza zawartego w Raporcie materiału pozwala na sformułowanie pierwszych wniosków.

2.1 W obszarze monitorowania programów strategicznych RIS3

Niniejszy raport w części dot. monitorowania programów strategicznych prezentuje dane pozyskane w ramach realizowanego na potrzeby obowiązującej RIS3 procesu ustalenia wartości wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych celów operacyjnych. Przygotowane i na bieżąco uaktualniane karty wskaźników, posłużyły do zebrania powyższych danych, a w konsekwencji umożliwią analizowanie wartości ww. wskaźników w latach następnych (Załącznik nr 1 do niniejszego raportu).

W odniesieniu do przyjętych w Raporcie Otwarcia wartości bazowych na poziomie 0 można stwierdzić, iż w ostatnim okresie poprzedniej perspektywy finansowej (lata 2019-2020) odnotowano postęp w ramach realizacji wszystkich sześciu programów strategicznych RIS3. W efekcie

przeprowadzonego w latach 2019-2020 procesu monitorowania udało się ustalić i potwierdzić wiarygodne źródła informacji, dostarczające regularnie danych niezbędnych do wyliczenia w danym okresie wartości 144 ze 173 wskaźników (83,2%). Obecnie 29 wskaźników (zarówno kontekstowych, produktu jak i rezultatu), najczęściej z uwagi na brak danych w ramach statystyki publicznej, jest niedostępnych.

Warto również podkreślić, iż dla niektórych wskaźników pomimo ustalonego w kartach wskaźników źródła pozyskiwania danych niemożliwe było wyliczenie wartości za badany okres. Wynika to np. z przyjętego harmonogramu naborów (WRPO 2014+), nie uwzględniającego w danym roku konkursów w ramach działań/poddziałań powiązanych z realizacją konkretnego programu/celu RIS3..

Dodatkowo w ramach podsumowania prac nad niniejszym raportem można stwierdzić, iż raz ustanowiony system i stosowane mechanizmy należy na bieżąco udoskonalać. Przykładem tego typu działań była próba zaproponowania wskaźników alternatywnych dla niedostępnych obecnie wskaźników produktu lub rezultatu.

Doświadczenia związane z pozyskaniem danych do zmonitorowania programów strategicznych za ostatnie lata potwierdzają, iż powodzenie tego procesu jest silnie zależne od woli współpracy licznych podmiotów zewnętrznych takich jak np. poszczególne ministerstwa, Polska Agencja Rozwoju Przedsiębiorczości, Narodowe Centrum Badań i Rozwoju, Punkty Kontaktowe różnych programów UE, partnerzy sieci Wielkopolskiego Regionalnego Obserwatorium Terytorialnego itp.

Ponadto, zważywszy na fakt, iż w Raporcie za 2015 rok przyjęto zerowe wartości początkowe wskaźników produktu i rezultatu niemożliwym jest wskazanie na obecnym etapie kierunków zmian poszczególnych mechanizmów. Prowadzone w kolejnej perspektywie finansowej działania monitorujące, w tym dodatkowe analizy i badania, pozwolą na wskazanie obszarów wymagających aktualizacji. Poniżej zaprezentowano podsumowanie wybranych programów strategicznych RIS3 w latach 2019-2020, w ramach, których zaobserwowano największe zmiany wartości wskaźników.

I Program strategiczny RIS3 „Innowacyjny Urząd” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w I Programie strategicznym „Innowacyjny Urząd” można zauważyć znaczny spadek (o 0,9%) udziału województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach w porównaniu do roku 2018. Z pewnością było to spowodowane sytuacją związaną z pandemią, która spowolniła rozwój gospodarki, a władze były bardziej skupione na zapobieganiu rozprzestrzenianiu się pandemii niż na wspieraniu innowacyjnej działalności. W przypadku celu strategicznego 2 „Koordynacja realizacji polityki innowacyjnej oraz wizji strategicznej dla obszarów specjalizacji” w odniesieniu do wskaźnika kontekstowego zastosowano wskaźnik alternatywny, który w roku 2019 wzrósł o ponad 5300 w porównaniu do 2018 r., co oznacza, że przed rozpoczęciem pandemii przedsiębiorstwa były skłonne do wprowadzania innowacji. Analizując kolejny wskaźnik kontekstowy czyli „Promowanie promocji i komunikacji na zewnątrz” można zauważyć, że więcej MŚP wprowadzających innowacje zatrudnia od 50-249 pracowników (średnie przedsiębiorstwo). Tendencja ta utrzymuje się od kilku lat na relatywnie stałym poziomie – nieco ponad 30%. W małych przedsiębiorstwach odsetek przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe i procesowe nieznacznie spadł, co prawdopodobnie było spowodowane pandemią i związaną z nią zmianą priorytetów – wiele przedsiębiorstw walczyło o utrzymanie się na rynku .

Analizując dane otrzymane w roku 2018 dotyczące prowadzenia bazy wiedzy dla projektów/działań strategicznych zaobserwowano wzrost zarówno wskaźnika produktu jak i rezultatu, wzrósł również wskaźnik rezultatu mówiący o liczbie podmiotów angażujących się we współpracę w ramach programu/obszaru specjalizacji. Wpływ na wzrost tego wskaźnika mają spotkania członków Forum IS, Grup Roboczych Forum oraz członków Zespołu Międzydepartamentowego ds. IS. (cel operacyjny 2.1, 2.2).

Zaobserwowano również wzrost liczby rekordów dotyczących przedsiębiorstw w oparciu o bazę REGON (cel operacyjny 2.3).

Z informacji uzyskanych z PARP dot. liczby usług rozwojowych dostępnych w bazie i oferowanych dla podmiotów z Wielkopolski odnotowano wzrost wskaźnika „Liczba usług w systemie” o prawie 7,8 tys. usług (cel operacyjny 2.4).

Odnotowano również wzrost wskaźnika dot. kwoty potencjalnego finansowania działań strategicznych tj. o ponad 1,5 mld złotych i tym samym liczby beneficjentów z terenu Wielkopolski, którzy skorzystali ze zidentyfikowanych źródeł finansowania o 491 beneficjentów (cel operacyjny 2.5).

Natomiast zmalała w ostatnich latach liczba członków Grup Roboczych ds. IS co świadczy o malejącym zaangażowaniu zarówno przedsiębiorców jak i naukowców w PPO (cel operacyjny 2.6).

Zaobserwowano w ostatnich dwóch latach znaczny wzrost (o prawie 35000) liczby przedsiębiorstw rozumianych jako liczba uczestników szkoleń dla potencjalnych beneficjentów WRPO 2014+ oraz liczba wszystkich konsultacji w ramach sieci Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w Wielkopolsce (cel 2.7 rezultat).

W latach 2019-2020 odnotowano również wzrost wskaźnika rezultatu - liczba wejść na stronę internetową i obserwatorów w mediach społecznościowych (www.iw.org.pl), natomiast liczba zamieszczanych informacji na stronie utrzymuje się na stałym poziomie, co odzwierciedla wskaźnik produktu dla celu 4.1.

Analizując cel operacyjny 4.2 - działania PR i medialne dla wszystkich programów strategicznych i obszarów specjalizacji odnotowano bardzo duży wzrost liczby zrealizowanych działań, jak również liczby wszystkich konsultacji potencjalnych beneficjentów WRPO 2014+ (cel operacyjny 4.2) jednakże należy pamiętać, że jest to wynik za 2 lata.

W latach 2019-2020 ponad dwa razy wzrosła liczba podmiotów do których dotarła informacja o dostępnym wsparciu w ramach WRPO 2014+, jak również znacznie wzrosła liczba złożonych wniosków o dofinansowanie z WRPO 2014+ (wpłynęło 858 wniosków więcej), co świadczy o dużym zainteresowaniu wielkopolskich przedsiębiorców, JST, uczelni wyższych, IOB środkami unijnymi.

II Program strategiczny RIS3 „Innowacyjne przedsiębiorstwa” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w II Programie strategicznym „Innowacyjne przedsiębiorstwa” można stwierdzić, że przy projektowaniu instrumentów polityki innowacyjnej nadal konieczny jest nacisk na wspieranie innowacyjności.

Wskaźnik kontekstowy w ramach 1 celu strategicznego: „Wsparcie rozwoju przedsiębiorstw dostosowane do ich potrzeb” pokazuje, że większą skłonność do wprowadzania innowacji mają średnie przedsiębiorstwa, gdzie odsetek przedsiębiorstw wprowadzających innowacje utrzymuje się na podobnym poziomie w porównaniu do roku poprzedniego i wynosi nieco ponad 30%. Z kolei wśród MŚP w 2019 r. wyniósł on 11 %, co oznacza spadek o ok. 7% w porównaniu do 2018 r. Zjawisko mniejszej skłonności MŚP do podejmowania ryzyka jest zrozumiałe ze względu np. na mniejszą stabilność finansową przy podejmowaniu bardziej ryzykownych przedsięwzięć i skalę działalności. Dlatego, aby utrzymać trend rosnący należałoby się zastanowić nad bardziej preferencyjnymi warunkami ubiegania się o środki unijne dla tej grupy przedsiębiorstw.

W przypadku celu strategicznego 2 ze względu na fakt, że wskaźnik kontekstowy jest niedostępny zastosowano wskaźnik alternatywny: „Liczba MŚP wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe w ramach obszarów specjalizacji”, który w ostatnim okresie wzrósł o ok 30% w porównaniu do roku 2018. Oznacza to, że w Wielkopolsce występuje tendencja wzrostowa w liczbie przedsiębiorstw wprowadzających innowacje produktowe lub procesowe.

Skłonność do wprowadzania innowacji warunkuje poziom konkurencyjności wielkopolskich przedsiębiorstw monitorowany w ramach 3 celu strategicznego. Wskaźnik: „Udział przychodów ze sprzedaży produktów innowacyjnych na rynkach zagranicznych” wzrósł w o 80% w porównaniu do okresu poprzedniego. Wejście na rynki międzynarodowe wymaga znacznych nakładów i podjęcia dużego ryzyka. Dlatego Samorząd Województwa Wielkopolskiego od lat wspiera internacjonalizację wielkopolskich przedsiębiorstw.

Reasumując innowacyjność wielkopolskich przedsiębiorstw wymaga większego wsparcia z różnych źródeł finansowania (źródła finansowania zostały opisane w punkcie 1.2 rozdziału I). Kluczowa jest tutaj rola punktów informacyjnych posiadających informacje na temat programów o różnym zakresie działania (regionalnym, krajowym, międzynarodowym). Niezwykle istotną rolę odgrywają działania Samorządu zmierzające do ułatwienia przedsiębiorcom wchodzenie na rynki zagraniczne.

V Program strategiczny RIS3 „Proinnowacyjny samorząd lokalny” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w V Programie strategicznym „Proinnowacyjny samorząd lokalny” (zaproponowane wskaźniki alternatywne), można zauważyć wzrost (o ok. 28%) w porównaniu do roku 2018 dochodów własnych gmin, co przekłada się również na zwiększenie wydatków z budżetów województw (dział 710 Działalność usługowa). W przypadku celu strategicznego 2 „Liczba podmiotów gospodarczych wg inteligentnych specjalizacji” (wg głównego PKD) wskaźnik się utrzymuje się od kilku lat na tym samym poziomie.

Analizując wskaźnik dla celu operacyjnego 1.2 pn. „Liczba projektów realizowanych we współpracy” odnotowano wzrost o ok. 19% w porównaniu do okresu poprzedniego.

Cel operacyjny 2.1: „Liczba hektarów terenów inwestycyjnych objętymi działaniami” w latach 2019-2020 wyniosła 1016 ha, czyli wzrosła o ok. 40% przy założeniu, iż JST podały w ankiecie liczbę ha, które dotyczyły tylko specjalizacji regionu a nie wszystkich posiadanych terenów. Dzięki temu wzrosła również liczba inwestycji zrealizowanych na terenach inwestycyjnych przygotowanych pod specjalizację (o 35%).

Cel operacyjny 2.2.: „Poprawa dostępu do usług proinnowacyjnych w ośrodkach subregionalnych” odnotowano spadek liczby instytucji otoczenia biznesu (o ok. 31%) znajdujących się w obrębie 30 km od ankietywanej JST. Natomiast podwoiła się liczba przedsiębiorstw korzystających z usług IOB. Wzrost ten świadczy o znacznym zainteresowaniu przedsiębiorców usługami oferowanymi przez IOB. Zjawisko to można wytłumaczyć faktem, że brak jest wiedzy w jednostkach samorządowych na temat istnienia takich instytucji w lokalnym otoczeniu, co należałoby zmienić ze względu na potrzebę wspierania przedsiębiorczości przez JST w tym uświadamianie przedsiębiorców o możliwościach wsparcia oferowanego przez istniejące IOB.

Cel operacyjny 3.1.: „Współpraca z samorządami lokalnymi w zakresie promocji i wdrażania innowacji w sektorze publicznym” odnotowano wzrost liczby działań (o ok. 50%) zrealizowanych we współpracy z samorządami lokalnymi przy niezmienionej liczbie wdrożonych rozwiązań. Zauważono spadek w promowaniu najlepszych praktyk z regionu oraz liczby wdrożonych rozwiązań.

VI Program strategiczny „Wielkopolska Agenda Cyfrowa” – analiza wskaźników

Analizując wskaźniki kontekstowe w VI Programie strategicznym należy stwierdzić, że informatyzacja przedsiębiorstw utrzymuje się od kilku lat na porównywalnym poziomie aczkolwiek w ostatnim okresie uległa spadkowi. Przy założeniu, że „Rozwój oparty na ICT” jako specjalizacja horyzontalna często łączy się w projektach z innymi specjalizacjami i wskaźnik może nie być w pełni wykazywany, trudno jednoznacznie ocenić jego wahaniami.

Wiele wskaźników jest trudnych do oceny w w/w programie ze względu na niedostępność danych - przykładowo wskaźnik „Wykorzystanie technologii informacyjno-komunikacyjnych w życiu społecznym”. Pozytywnie należy ocenić tendencję wzrostową wskaźnika kontekstowego „Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną”. Zaobserwowano też zwiększenie liczby zdigitalizowanych dokumentów zawierających informacje sektora publicznego a co za tym idzie dostępności e-usług publicznych. Zauważalne jest dążenie do zwiększania kompetencji cyfrowych, o czym świadczy wzrost liczby osób wspartych w zakresie podnoszenia tych kompetencji. Znacznie też wzrosła liczba projektów podmiotów z Wielkopolski dofinansowanych w ramach PO Polska Cyfrowa.

2.2 W obszarze monitorowania źródeł finansowania programów strategicznych RIS3

Prowadzone przez WOI prace analityczne dotyczące źródeł finansowania programów strategicznych RIS3 w odniesieniu do 2019 i 2020 roku kontynuowały podejście przyjęte w Raporcie Otwarcia. Przeprowadzona analiza potwierdza, iż w ramach przyjętych w RIS3 źródeł finansowania tj. WRPO, Horyzont, EWT, POWER, PO IR, Polska Cyfrowa, Budżetu Województwa, w okresie programowania 2014-2020 poniesiono nakłady na wszystkie programy strategiczne: „Innowacyjny Urząd”, „Innowacyjne przedsiębiorstwa”, „Skuteczne Instytucje Otoczenia Biznesu”, „Edukacja dla Innowacji”, „Proinnowacyjny samorząd lokalny”, „Wielkopolska Agenda Cyfrowa”. W kontekście analizy nakładów poniesionych w ramach WRPO 2014+ warto podkreślić, iż w ostatnich dwóch latach najwięcej środków przeznaczono na konkursy powiązane z realizacją II programu strategicznego „Innowacyjne przedsiębiorstwa” Oś I Innowacyjna konkurencyjna gospodarka. Względnie duży przyrost odnotowano dla III programu strategicznego „Skuteczne instytucje otoczenia biznesu” Oś 1 Innowacyjna i konkurencyjna gospodarka tj. o ponad 63% (względem 2018 r.).

Analizując nakłady na PO IR i PO WER na podstawie danych otrzymanych z NCBiR i Ministerstwa Przedsiębiorczości i Technologii można zauważyć rosnącą rolę programów krajowych w porównaniu do okresu poprzedniego. Świadczy o tym wzrost liczby podpisanych umów, przy czym jest on znacznie większy w przypadku POWER, gdzie zgodnie z danymi uzyskanymi od NCBiR i z Ministerstwa Rozwoju Technologii, podpisano dwukrotnie więcej niż w poprzednim okresie - na kwotę ponad 330 mln PLN. W ramach POIR również odnotowano znaczny wzrost podpisanych umów (o ok. 30%) i dofinansowanie wyniosło 406 341 852,40 PLN.

Analizy potwierdziły, iż inne źródła finansowania RIS3 niż środki, którymi dysponuje region, w wielu przypadkach, w dalszym ciągu nie są możliwe do zmonitorowania w stopniu pozwalającym na sformułowanie wniosków dot. sposobu i efektywności wdrażania strategii. Brak danych o faktycznie poniesionych nakładach na rzecz realizacji celów RIS3, w szczególności w ramach poszczególnych programów krajowych i międzynarodowych, skutkuje niepełną analizą ponoszonych nakładów w analizowanym okresie.

W Raporcie podsumowującym wdrażanie RIS3 w latach 2019-2020 roku autorzy podtrzymali stanowisko, iż Program Operacyjny Pomoc Techniczna - ze względu na utrudniony dostęp do danych (brak informacji dot. wartości wsparcia dla podmiotów z Wielkopolski) nie będzie monitorowany pod względem nakładów na RIS3. Dodatkowo podsumowanie lat 2019-2020 potwierdziło, iż danych dot. nakładów na RIS3 nie można obliczyć również dla Programu ERASMUS+ (brak danych za 2020 rok).

2.3 W obszarze monitorowania inteligentnych specjalizacji dla Wielkopolski

Przeprowadzona analiza wskaźników charakteryzujących stopień rozwoju poszczególnych inteligentnych specjalizacji (takich jak liczba przedsiębiorstw, liczba zatrudnionych, wartość eksportu, importu) nie wskazuje na zasadniczą przewagę jednego obszaru nad innym. Najwięcej przedsiębiorstw spośród podmiotów w ramach obszarów inteligentnych specjalizacji (na podstawie PKD)¹⁷ odnotowano podobnie, jak w roku poprzednim w branży „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”, co świadczy o znacznym rozdrobieniu tej branży. Natomiast analizując aktywność podmiotów pod względem liczby zatrudnionych nadal liderem są „Wnętrza przyszłości”. Pod względem wartości eksportu i importu przodują przedsiębiorstwa z obszaru „Przemysł jutra” i jest to kontynuacja trendu z 2018 r.

Analizując stopień wsparcia obszarów IS w ramach WRPO 2014+ zaobserwowano, że w 2017 r. dofinansowano największą liczbę projektów¹⁸ wpisujących się w specjalizację „Przemysł jutra”, beneficjenci projektów powiązanych z tym właśnie obszarem IS otrzymali również łącznie największe dofinansowanie. Ten sam trend utrzymuje się w aktualnie monitorowanym okresie tj. w latach 2019-2020. W Wielkopolsce koncentruje się branża produkcji i naprawy maszyn oraz urządzeń takich jak pojazdy i środki transportu, szczególnie przemysł motoryzacyjny. Rozwija się także branża lotnicza. Region ma tutaj znaczący potencjał produkcji wyspecjalizowanej oraz potencjał naukowo – badawczy w zakresie nowych technologii i materiałów możliwych do wykorzystania w produkcji maszyn i urządzeń.

---

¹⁷ Autorzy raportu po rocznym doświadczeniu w monitorowaniu IS zdecydowali, że w obliczeniach liczby przedsiębiorstw w poszczególnych obszarach IS pod uwagę będą brane jedynie PKD główne danej specjalizacji, zgodnie z Załącznikiem nr 1 do Ramowego Planu Działań Sekcje PKD, a nie tak jak w przypadku Raportu Otwarcia RIS3 PKD główne oraz uzupełniające.

¹⁸ Biorąc pod uwagę projekty, których zakres wpisywał się w jeden obszar IS.

Stosunkowo dużą aktywnością pod względem kwoty dofinansowania jak i liczby projektów wykazali się również beneficjenci z obszarów „Wnętrza przyszłości” którzy mają znaczny potencjał innowacyjny i konkurencyjny. Podobną kwotę przeznaczono na wsparcie specjalizacji „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów”, jednakże znacznie mniej projektów otrzymało dofinansowanie. Silne strony branży „Wnętrza przyszłości” to dobrze współpracujące łańcuchy wartości w regionie, ale przede wszystkim konkurencyjność międzynarodowa na bazie nowoczesnej i atrakcyjnej oferty. Natomiast specjalizacja „Biosurowce i żywność dla świadomych konsumentów” ze względu na specyfikę regionu nadal rozwija się dynamicznie. Branża ICT wykazuje potencjał w produkcji komputerów i elektroniki, technologii informacyjno-komunikacyjnych, jak i zautomatyzowanych systemów dla biznesu i dynamicznie się rozwija kreując marki rozpoznawalne na rynku krajowym, a coraz częściej również na rynkach międzynarodowych.

W ramach przeprowadzonych analiz WRPO 2014+ nadal kontynuowany jest w analizowanym okresie trend braku bądź znikomego dofinansowania dla projektów w sposób jednoznaczny wpisujących się w obszar specjalizacji „Wyspecjalizowane procesy logistyczne” – tylko jeden projekt otrzymał dofinansowanie. Zjawisko to może wynikać m.in. z dużego rozdrobnienia branży transportowej w Wielkopolsce. Ponadto, większość tego rynku stanowią małe firmy, które nie potrzebują innowacyjnych rozwiązań stosowanych w dużych firmach zarządzających rozbudowaną flotą pojazdów i realizujących jednocześnie wiele zleceń. Firmy działające na wielkopolskim rynku działają zwykle ad hoc bez gwarancji trwałości zamówień. Zgodnie z opiniami przekazywanymi przez członków Grupy Roboczej IS „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”, firmy transportowe mierzą się obecnie przede wszystkim z problemem ogromnego braku wykwalifikowanej kadry, w związku z czym nie są zainteresowane inwestowaniem w rozwiązania o charakterze innowacyjnym, wymagające zaangażowania własnych zasobów zarówno ludzkich, jak i finansowych. Należy również uwzględnić fakt, że międzybranżowy charakter branży logistycznej sprawia, że często projekty te są powiązane np. z obszarem „Przemysł jutra” lub/i „Rozwój oparty na ICT” i nie mogą zostać zakwalifikowane jako projekty wpisujące się w 1 obszar IS. Projekty dotyczące więcej niż jednego obszaru IS stanowiły prawie 46 % całej puli projektów dofinansowanych w latach 2019-2020 w ramach konkursów WRPO 2014+ powiązanych z IS.

Biorąc pod uwagę kontekst prezentowanych danych ilościowych, należy mieć na uwadze jakiego typu beneficjentów dotyczyły konkursy WRPO 2014+ rozstrzygnięte w 2019-2020 r. oraz jakie rodzaje działań wspierały. W 2016 roku dwa na cztery konkursy (w ramach EFRR) adresowane były bezpośrednio do przedsiębiorstw i konsorcjów oraz w 100% miały wspierać IS. Natomiast w 2017r. już tylko jeden konkurs, który został również częściowo rozstrzygnięty w 2018 r. był dedykowany firmom - Poddziałanie 1.5.3 (obszary wsparcia infrastruktury B+R, prowadzenia badań w przedsiębiorstwach, przygotowania do wdrożenia wyników badań naukowych itp.). Natomiast w 2018 r. zostały rozstrzygnięte kolejne 3 konkursy dedykowane przedsiębiorcom w ramach Działania 1.2 (Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstw Wielkopolski), Poddziałania 1.3.1 (Wsparcie inkubacji przedsiębiorstw) oraz Poddziałania 1.3.2 (Poprawa jakości usług na rzecz inkubacji przedsiębiorstw). W latach 2019-2020 rozstrzygnięto konkursy w ramach Poddziałania 1.2, 1.3.1 i 1.3.2, 1.3.3 (Infrastruktura na rzecz rozwoju gospodarczego) 1.5.2 (Wzmocnienie konkurencyjności kluczowych obszarów gospodarki regionu), co potwierdza kontynuację podejścia kładącego nacisk na wsparcie innowacyjności przedsiębiorstw zarówno finansowe, jak i instytucjonalne. Niezwykle ważne dla rozwoju innowacyjności przedsiębiorstw jest zaplecze naukowe. Dlatego oprócz wsparcia dla przedsiębiorstw szczególnie istotne znaczenie ma sprzyjanie

rozwojowi infrastruktury B+R w sektorze nauki w ramach Działania 1.1., gdzie dofinansowanie otrzymały projekty zarówno w 2018 r., jak i kolejnych dwóch latach.. Rozwój innowacyjności przedsiębiorstw jest uwarunkowany rozwojem sektora nauki, dlatego niezmiernie ważne jest równoczesne wspieranie obu środowisk. Takie podejście wynika z konieczności realizacji Celu Tematycznego 1 dla spełnienia warunku ex-ante w postaci opracowania Regionalnej Strategii Innowacji dla Wielkopolski na lata 2015-2020 RIS3 .

Zmonitorowanie konkursów ogłoszonych w latach 2019-2020 w ramach WRPO 2014+ a współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego, w kontekście ich faktycznego powiązania z obszarami wielkopolskich inteligentnych specjalizacji będzie możliwe po kilku latach zgodnie z przyjętą metodologią, w oparciu o wyniki ankiet wypełnionych przez beneficjentów po zakończeniu realizacji projektów. Wstępna analiza ankiet otrzymanych od beneficjentów z naborów ogłoszonych w 2015 r. w ramach Działania 6.2 wykazuje, że najwięcej beneficjentów szkoliło w ramach jednej inteligentnej specjalizacji i były to: „Rozwój oparty ICT”, „Wnętrza przyszłości”, „Wyspecjalizowane procesy logistyczne”. Z kolei w ramach Poddziałania 6.3.1 ustalano, że najwięcej miejsc pracy powstało w ramach inteligentnej specjalizacji „Wnętrza przyszłości” i „Nowoczesne technologie medyczne”.

Monitorowanie inteligentnych specjalizacji obejmuje również analizę projektów zidentyfikowanych przez IZ WRPO 2014+ w ramach trybu pozakonkursowego. W latach 2019-2020r. ogłoszono 5 naborów w trybie pozakonkursowym. Największa pula pieniędzy została przeznaczona na wsparcie przedsiębiorczości w ramach tarczy antykryzysowej mającej neutralizować negatywne skutki pandemii.

Prowadzona w ramach monitorowania inteligentnych specjalizacji „Analiza programów krajowych” stanowi ważną część przyjętego systemu monitorowania również w kontekście zapewnienia synergii pomiędzy krajowymi a regionalnymi IS. Brak pełnego dostępu do tego typu danych wpływać będzie na możliwość analizowania w kolejnych latach programów krajowych zarówno w kontekście wsparcia dla projektów realizowanych na rzecz obszarów IS, jak i ponoszonych na RIS3 nakładów. Brak danych dot. poziomu krajowego stanowi poważne zagrożenie dla pełnej realizacji procesu monitorowania szczególnie ze względu na fakt, iż programy krajowe stanowią jedno z podstawowych źródeł finansowania RIS3.

2.4 W obszarze monitorowania programów europejskich

Należy również zaznaczyć aktywność województwa wielkopolskiego w aplikowaniu o dofinansowanie w ramach Europejskiej Współpracy Terytorialnej. Województwo Wielkopolskie jest partnerem łącznie w 7 projektach w ramach EWT. Operacyjnie w projekty: COMPETE IN oraz RELOS3 jako partner zaangażowany był Departament Gospodarki UMWW, w projekt ECOWASTE4FOOD oraz SinCE-AFC był/jest¹⁹ zaangażowany Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW, w projekt SubNodes oraz RegioMobil zaangażowany był Departament Transportu UMWW a w projekt Social(i)Makers

---

¹⁹ Działania w wymienionych wyżej projektach zostały zakończone w latach 2020 i 2021, poza projektem SinCE-AFC, którego zakończenie przewidziane jest na lipiec 2023 roku.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej. W kończącej się perspektywie 2014+, po zakończonych naborach z lat 2015-2019, łączny budżet 21 realizowanych projektów wynosił ok. 4 mln EUR, w charakterze partnera uczestniczyło w nich 10 instytucji z Wielkopolski, z czego 4 instytucje pełniły funkcję lidera projektu. Środki pozyskane w ramach EWT stanowią dodatkowe źródło finansowania polityki innowacji w regionie, a przewidziane do realizacji działania wzmocnią kompetencje lokalnych interesariuszy, zwiększając tym samym zdolność rozumienia i szerszego angażowania się w procesy innowacyjne. Realizacja projektów w ramach EWT procentować będzie zmianą instrumentów wsparcia dostosowując je do potrzeb lokalnych interesariuszy.

2.5 W obszarze benchmarkingu innowacyjności – poziom krajowy

Wielkopolska podchodzi systemowo do całości interakcji, które odbywają się na rzecz rozwoju innowacji w otoczeniu społecznym, gospodarczym i naukowym. Regionalna Strategia Innowacji dla Wielkopolski definiuje obszary i priorytety interwencji polityki innowacyjnej w Wielkopolsce do roku 2020. Polityka innowacyjna jest ważnym czynnikiem determinującym innowacyjność gospodarki rozumianą jako zdolność przedsiębiorców do ciągłego poszukiwania i wykorzystania w praktyce badań naukowych oraz prac badawczo-rozwojowych, nowych pomysłów i wynalazków oraz doskonalenie i rozwój istniejących technologii produkcyjnych. Wzrost innowacyjności w regionie obserwowany jest między innymi poprzez badanie wskaźników przyjętych w ramach benchmarkingu na poziomie kraju.

Z przeprowadzonej analizy wynika, że Wielkopolska poprawiła wartości następujących 10 wskaźników w relacji rok do roku:

- Nakłady wewnętrzne na B+R w relacji do PKB (2017 r.-2018 r.);
- Nakłady wewnętrzne na B+R na 1 mieszkańca (2018 r.-2019 r.);
- Udział nakładów na działalność B+R finansowanych z sektora przedsiębiorstw w nakładach na działalność B+R ogółem (2018 r.-2019 r.);
- Udział przychodów netto ze sprzedaży produktów innowacyjnych w przychodach netto ze sprzedaży ogółem w przedsiębiorstwach przemysłowych z sekcji przetwórstwo przemysłowe (2017 r.-2018 r.);
- Udział przedsiębiorstw posiadających dostęp do Internetu (2017 r.-2018 r.);
- Udział przedsiębiorstw wykorzystujących Internet w kontaktach z administracją publiczną (2016 r.-2017 r.);
- Udział przedsiębiorstw posiadających szerokopasmowy dostęp do Internetu (2019 r.-2020 r.);
- Odsetek osób korzystających z Internetu w kontaktach z administracją publiczną (2019 r.-2020 r.);
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem wyższym (2019 r.-2020 r.) (in minus);
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (2019 r.-2020 r.) (in minus);

Natomiast w przypadku 16 wskaźników odnotowano w relacji rok do roku nieznaczny spadek wartości:

- Dynamika PKB brutto na 1 mieszkańca (2017 r.-2018 r.);
- Udział % województwa w krajowych nakładach na działalność innowacyjną w przedsiębiorstwach (2018 r.-2019 r.);

- Przedsiębiorstwa, które współpracowały w zakresie działalności innowacyjnej w % ogółu przedsiębiorstw (2018 r.-2019 r.);
- Zgłoszone wynalazki krajowe. Zgłoszenia w UPRP (2018 r.-2019 r.);
- Patenty udzielone przez UPRP (2019 r.-2020 r.);
- Zgłoszone wzory użytkowe i udzielone prawa ochronne Zgłoszenia w UPRP (2019 r.-2020 r.);
- Udzielone prawa ochronne w UPRP (2019 r.-2020 r.);
- Udział przedsiębiorstw posiadających stronę internetową spełniającą funkcję prezentacji katalogów, wyrobów lub cenników (2019 r.-2020 r.);
- Współczynnik skolaryzacji netto - zasadnicze szkoły zawodowe (wiek 16-18 lat) (2017 r.-2018r.);
- Współczynnik skolaryzacji netto - licea ogólnokształcące (wiek 16-18 lat) (2017 r.-2018 r.);
- Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły zawodowe (bez zasadniczych zawodowych) i ogólnozawodowe (wiek 16-18 lat) (2018 r.-2019 r.);
- Współczynnik skolaryzacji netto - szkoły policealne (wiek 19 - 21 lat) (2018 r.-2019 r.);
- Studenci szkół wyższych na 10 tys. ludności (2018 r.-2019 r.);
- Odsetek studiujących na kierunkach technicznych i przyrodniczych (bez cudzoziemców) (2018-2019);
- Uczestnicy studiów doktoranckich (2017-2018);
- Odsetek bezrobotnych zarejestrowanych z wykształceniem zasadniczym zawodowym (2019 r.-2020 r.) (in plus);

Działania wspierające procesy innowacyjne w regionie w dalszym ciągu powinny być zorientowane na pobudzanie inwestycji, stały dialog i obserwację trendów oraz potrzeb podmiotów systemu innowacji.